

**Metodický pokyn finančních toků programů
spolufinancovaných z Evropských
strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a
Evropského námořního a rybářského fondu
na programové období 2014 - 2020**

s účinností od 1. 11. 2018

**ve znění metodického stanoviska č. 1 s účinností od 23. 10. 2020
a metodického stanoviska č. 2 s účinností od 13. 10. 2021/1. 1. 2022**

OBSAH

OBSAH	2
PŘEHLED VERZÍ METODICKÉHO POKYNU	4
1. ÚVOD	5
2. SUBJEKTY IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURY	6
2.1. ŘÍDICÍ ORGÁNY	8
2.1.1. Finanční útvar	9
2.2. AUDITNÍ ORGÁN	10
2.3. PLATEBNÍ A CERTIFIKAČNÍ ORGÁN	11
3. HLAVNÍ ZÁSADY A POSTUPY FINANČNÍHO ŘÍZENÍ	12
3.1. OBECNÉ ZÁSADY FINANČNÍHO ŘÍZENÍ	12
3.2. ŘÍZENÍ ALOKACE	12
3.3. PŘEZÁVÁZKOVÁNÍ PROGRAMU	14
3.4. CERTIFIKACE VÝDAJŮ A HARMONOGRAM UZAVÍRÁNÍ ÚČTŮ	15
3.4.1. Pozastavení plateb a certifikace	15
3.5. VEDENÍ ÚČETNICTVÍ A VEDENÍ EVIDENCE ÚČETNÍCH ZÁZNAMŮ	16
3.5.1. Účetnictví na úrovni PCO a finančního útvaru MMR	16
3.5.2. Účetnictví na úrovni OSS, které poskytují prostředky na předfinancování	16
3.5.3. Účetnictví na úrovni příjemců	16
3.6. PŘENESENÁ DAŇOVÁ POVINNOST	17
3.7. URČENÍ CHARAKTERU PROJEKTU (VELKÉ PROJEKTY)	18
4. HLAVNÍ ZÁSADY A POSTUPY ŘEŠENÍ NESROVNALOSTÍ	21
4.1. ŠETŘENÍ NESROVNALOSTÍ	21
4.1.1. Potvrzené nesrovnalosti	21
4.1.2. Opodstatněná podezření na nesrovnalost	22
4.1.3. Ostatní podněty vedoucí k podezření na nesrovnalost	23
4.1.4. Rozhodnutí národních orgánů	24
4.1.5. Systémové nesrovnalosti	26
4.2. EVIDENCE, HLÁŠENÍ A MONITORING NESROVNALOSTÍ	26
4.2.1. Vnitřní úroveň hlášení nesrovnalostí	27
4.2.2. Vnější úroveň hlášení nesrovnalostí	27
4.2.3. Předávání informací k trestním nesrovnalostem	27
4.3. VYMÁHÁNÍ PROSTŘEDKŮ DOTČENÝCH NESROVNALOSTÍ	28
4.3.1. V režimu zákona o rozpočtových pravidlech	28
4.3.2. V režimu zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů	31
4.3.3. V jiném režimu	33
4.4. VRACENÍ PROSTŘEDKŮ BEZ NESROVNALOSTI	34
4.5. PROVÁDĚNÍ FINANČNÍCH OPRAV V RÁMCI CERTIFIKACE VÝDAJŮ A UZAVÍRÁNÍ ÚČTŮ	34
4.5.1. Finanční opravy na úrovni členského státu	34
4.5.2. Vypořádání finančních oprav na úrovni členského státu	35
5. ZPŮSOBY POSKYTOVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘÍJEMCŮM	37
5.1. ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE	37
5.1.1. Povinné náležitosti Rozhodnutí o poskytnutí dotace	38
5.1.2. Změna Rozhodnutí o poskytnutí dotace	40
5.2. VYDÁVÁNÍ AKTŮ SCHVALUJÍCÍCH PROJEKTY OSS/PO OSS	42
5.3. SMLOUVA O POSKYTNUTÍ DOTACE	43
5.3.1. Povinné náležitosti smlouvy o poskytnutí dotace	43
5.3.2. Změna Smlouvy o poskytnutí dotace	44
5.4. SMLOUVA O PROJEKTU V RÁMCI PPS ČR - PR	44
6. FINANČNÍ TOKY PROGRAMŮ SPOLUFINANCOVANÝCH Z ROZPOČTU EU	46
6.1. FINANČNÍ TOKY MEZI EK A ČR	47

6.1.1.	<i>Předběžné platby</i>	47
6.1.2.	<i>Průběžné platby</i>	48
6.1.3.	<i>Platby ročních zůstatků a konečného zůstatku</i>	49
6.2.	FINANCOVÁNÍ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ	49
6.2.1.	<i>Rozpočtové aspekty financování operačních programů</i>	50
6.2.2.	<i>Obecná ustanovení k žádostem o platbu</i>	52
6.2.3.	<i>Provádění ex-post plateb</i>	54
6.2.4.	<i>Provádění ex-ante plateb</i>	54
6.2.5.	<i>Provádění kombinovaných plateb</i>	55
6.2.6.	<i>Provádění plateb OSS, PO OSS a státním fondům</i>	56
6.2.7.	<i>Uvolňování prostředků obcím a PO zřízeným ÚSC</i>	58
6.2.8.	<i>Provádění plateb z rozpočtu EU do SR</i>	60
6.3.	ZVLÁŠTNÍ POSTUPY FINANCOVÁNÍ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ	61
6.3.1.	<i>OP Praha – pól růstu ČR</i>	61
6.3.2.	<i>Program přeshraniční spolupráce ČR - Polsko</i>	62
7.	FINANČNÍ NÁSTROJE	64
7.1.	TYPY FINANČNÍCH NÁSTROJŮ	65
7.1.1.	<i>Investice do kapitálu právnických osob</i>	67
7.1.2.	<i>Implementace finančních nástrojů prostřednictvím finanční instituce nebo jiného subjektu</i>	67
7.1.3.	<i>Finanční nástroje implementované přímo ŘO</i>	68
7.2.	ZPŮSOBILOST VÝDAJŮ, NAKLÁDÁNÍ S ÚROKY A DALŠÍMI VÝNOSY	68
7.3.	SPECIFIKA FINANČNÍCH TOKŮ	69
7.3.1.	<i>Provádění plateb do finančních nástrojů (vklady)</i>	70
7.3.2.	<i>Zpráva o realizaci finančního nástroje/fondu fondů</i>	72
7.4.	ŘEŠENÍ NESROVNALOSTÍ.....	72
7.5.	PRÁVNÍ AKTY	73
7.5.1.	<i>Dohoda o financování</i>	73
7.5.2.	<i>Smlouva mezi správcem finančního nástroje/finančním zprostředkovatelem a konečným příjemcem</i>	75
7.6.	MONITOROVÁNÍ.....	76
7.7.	PROVÁDĚNÍ KONTROL.....	76
	PŘÍLOHY	77
	PŘÍLOHA Č. 1 FORMULÁŘ - URČENÍ CHARAKTERU PROJEKTU	77
	<u>SEZNAM OBRÁZKŮ</u>	
	<i>Obrázek 1: Institucionální zabezpečení – oddělení funkcí</i>	6
	<i>Obrázek 2: Hlavní vazby mezi jednotlivými subjekty implementační struktury</i>	7
	<i>Obrázek 3: Finanční toky prostředků z rozpočtu EU</i>	47
	<i>Obrázek 4: Finanční toky ex-post</i>	54
	<i>Obrázek 5: Finanční toky ex-ante</i>	55
	<i>Obrázek 6: Struktura implementace finančních nástrojů</i>	66
	<i>Obrázek 7 Žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů</i>	72

PŘEHLED VERZÍ METODICKÉHO POKYNU

Verze	Revidované kapitoly	Účinnost
<i>Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014-2020 – 1. vydání</i>	–	<i>od 1. listopadu 2014</i>
<i>Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014-2020 – 2. vydání</i>	celý text	<i>od 1. listopadu 2015</i>
<i>Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014-2020 – 3. vydání</i>	2.1, 3.2, 3.4, 3.5.2, 3.5.3, 3.6, 4.1-4.5.2, 5-5.3, 6.2.1, 6.2.8, 6.3.2, 7.3-7.5.2	<i>od 1. ledna 2017</i>
<i>Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014-2020 – 4. vydání</i>	2.2, 3.5.3, 4.1-4.1.4, 4.2.2, 4.3.2, 4.3.3, 4.5.1-5.2, 6.2.1, 6.2.2, 6.2.5, 6.2.8, 7-7.3.1, 7.5.1-7.5.2, 7.7	<i>od 1. listopadu 2018</i>

1. ÚVOD

Metodický pokyn finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014 – 2020 (dále „MP“) vytváří základní rámec přístupu k finančnímu řízení Evropského fondu pro regionální rozvoj (dále jen „EFRR“), Evropského sociálního fondu (dále „ESF“), Fondu soudržnosti (dále „FS“) a Evropského námořního a rybářského fondu (dále „ENRF“). MP byl vypracován v souladu s právními předpisy Evropské unie (dále „předpisy EU“) a právními předpisy České republiky (dále „předpisy ČR“) a jeho závaznost je stanovena usnesením vlády ČR¹.

V MP jsou stanoveny postupy a lhůty pro provádění jednotlivých činností implementace projektů. Okamžikem, kdy tyto lhůty začínají běžet, se obecně rozumí obdržení podkladů k dané činnosti. Pokud jsou předložené podklady neúplné či obsahují jiné nedostatky, dochází k zastavení běhu uvedené lhůty do doby, než je nedostatek odstraněn či jsou předloženy úplné dokumenty. V případě, že u uvedené lhůty není specificky uvedeno, že se jedná o pracovní dny, předpokládá se, že se jedná o dny kalendářní.

V případě, že je v některých specifických a odůvodnitelných případech nutné postupovat způsobem odlišným od ustanovení tohoto MP, rozhoduje o tomto postupu ministr financí na základě návrhu ministra, resp. primátora hlavního města Prahy (dále „HMP“), který odpovídá za příslušný řídicí orgán (dále „ŘO“).

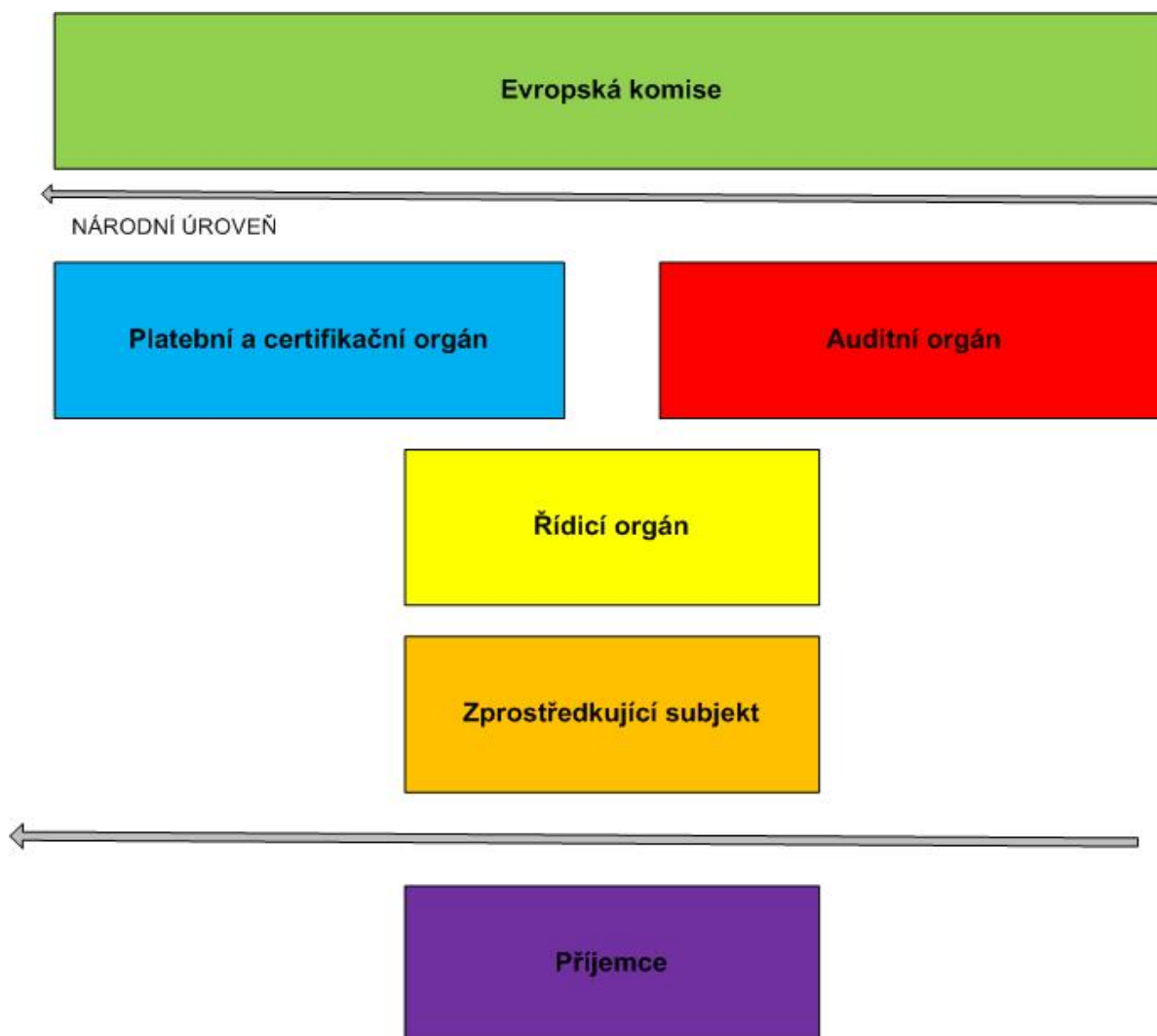
V návaznosti na jednotné metodické prostředí jsou definice pojmů používaných v textu MP, seznam vybraných právních předpisů i seznam zkratk uvedeny v zastřešujícím dokumentu vydaném Ministerstvem pro místní rozvoj (dále „MMR“) – Metodice řízení programů v programovém období 2014-2020.

¹ Metodický pokyn byl schválen usnesením vlády č. 837 ze dne 15. října 2014.

2. SUBJEKTY IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURY

Hlavní zásadou při využívání prostředků z rozpočtu EU (dále také „ESI fondů“) je oddělení linie řídicí, platební, certifikační a auditní (viz Obrázek 1: Institucionální zabezpečení – oddělení funkcí).

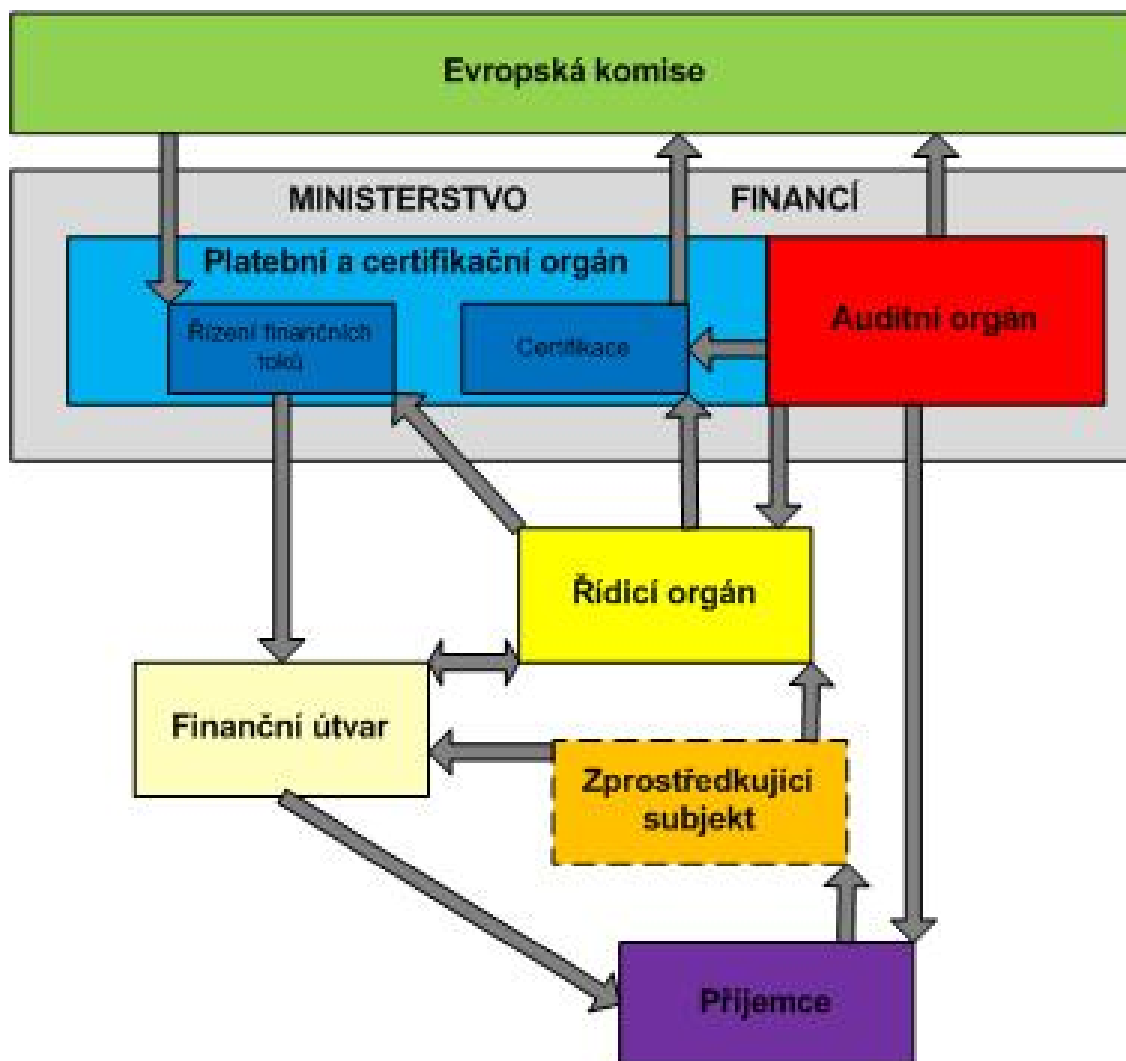
Obrázek 1: Institucionální zabezpečení – oddělení funkcí

Na základě usnesení vlády ČR č. 448 ze dne 12. června 2013 bylo Ministerstvo financí (dále „MF“) pověřeno zajištěním výkonu funkce platebního, certifikačního a auditního orgánu pro programy spolufinancované z EFRR, FS a ESF. Na základě usnesení vlády ČR č. 535 ze dne 9. července 2014 bylo Ministerstvo financí pověřeno zajištěním výkonu funkce platebního, certifikačního a auditního orgánu pro ENRF. Rozhodnutím ministra financí ze dne 19. listopadu 2014 byl výkonem funkce Platebního a certifikačního orgánu pro EFRR, FS, ESF a ENRF pověřen odbor 55 - Národní fond Ministerstva financí.

Základní vztahy mezi jednotlivými subjekty implementační struktury a EK znázorňuje Obrázek 2: Hlavní vazby mezi jednotlivými subjekty implementační struktury.

Obrázek 2: Hlavní vazby mezi jednotlivými subjekty implementační struktury

Usnesením vlády č. 867 ze dne 28. listopadu 2012 a č. 535 ze dne 9. července 2014 byly určeny následující ŘO a operační programy (dále „OP“)²:

Cíl Investice pro růst a zaměstnanost (EFRR/ESF/FS)	
OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OP Výzkum, vývoj a vzdělávání	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
OP Zaměstnanost	Ministerstvo práce a sociálních věcí
OP Doprava	Ministerstvo dopravy
OP Životní prostředí	Ministerstvo životního prostředí
Integrovaný regionální OP	Ministerstvo pro místní rozvoj

² Kromě níže uvedených byl určen i Program rozvoje venkova 2014-2020 a jeho ŘO, kterým je Ministerstvo zemědělství, nicméně na Program rozvoje venkova 2014-2020 se tento MP nevztahuje.

OP Technická pomoc	Ministerstvo pro místní rozvoj
OP Praha – pól růstu ČR	Hlavní město Praha
Cíl Evropská územní spolupráce (EFRR)	
Program přeshraniční spolupráce mezi ČR a PR ³	Ministerstvo pro místní rozvoj
ENRF	
OP Rybářství 2014-2020	Ministerstvo zemědělství

2.1. ŘÍDICÍ ORGÁNY

Každý ŘO vedle povinností stanovených předpisy EU a ČR a ustanoveními tohoto MP provádí také následující činnosti:

1. zajišťuje, že Platební a certifikační orgán (dále „PCO“) má k dispozici informace týkající se výběrů projektů doporučených ke spolufinancování z prostředků z rozpočtu EU ve formě stanovené dohodou s PCO;
2. zajišťuje, že PCO má k dispozici protokoly z kontrol při ověřování realizace projektů dle čl. 125 odst. 4 písm. a) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu a o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1083/2006 (dále „Obecné nařízení“)⁴;
3. zpřístupňuje PCO informaci o kontrolách plnění pravomocí delegovaných na jiné subjekty včetně aktuálního stavu vypořádání jednotlivých zjištění z těchto kontrol;
4. zpřístupňuje PCO a Auditnímu orgánu (dále „AO“) protokoly/zprávy o výsledcích kontrol/auditů provedených externími subjekty u ŘO, zprostředkujícího subjektu (dále „ZS“) či jiného subjektu zapojeného do implementace příslušného OP, zejména AO, Evropskou komisí (dále „EK“), Evropským účetním dvorem (dále „EÚD“), Nejvyšším kontrolním úřadem (dále „NKÚ“) a PCO, včetně způsobu odstranění zjištění, v případě Programu přeshraniční spolupráce mezi ČR a PR (dále „PPS ČR – PR“) poskytuje tyto informace souhrnně za obě strany hranice;
5. zpřístupňuje PCO a AO na vyžádání zprávy z auditů vykonaných útvary interního auditu souvisejících s implementací daného OP;
6. v reakci na zjištění auditních a kontrolních subjektů, např. EK, EÚD, AO, NKÚ, Policie ČR, je povinen bezodkladně přijmout dostatečná preventivní opatření za účelem minimalizace rizika budoucího zpochybnění legálnosti výdajů a informovat PCO, jaká preventivní opatření byla přijata;

³ Program přeshraniční spolupráce se též nazývá Interreg V-A Česká republika – Polsko.

⁴ Včetně protokolů z kontrol při ověřování realizace projektů zprostředkujícím subjektem na základě příslušné dohody o delegování této činnosti.

7. zajišťuje, aby každý žadatel o podporu⁵, který je právnickou osobou, předložil v rámci žádosti o podporu mj. údaje vyžadované § 14 odst. 3 písm. e) bod 2 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále „zákon o rozpočtových pravidlech“), resp. § 10a odst. 3 písm. f) bod 2 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále „zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů“)⁶, tj. jedná-li se o evidující osobu podle zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů (dále jen „zákon o evidenci skutečných majitelů“), předložil údaje o svém skutečném majiteli, a to ve formě úplného výpisu platných údajů a údajů, které byly vymazány bez náhrady nebo s nahrazením novými údaji⁷. Na vyzvání ze strany ŘO, PCO, AO, EK nebo EÚD musí být žadatel, resp. příjemce, schopen správnost údajů o svém skutečném majiteli zapsaných v evidenci skutečných majitelů doložit průkaznými dokumenty.

ŘO má právo delegovat některé své úkoly na ZS. Nelze však delegovat celkovou odpovědnost za řízení, kontrolu a provádění OP. V případě, že ŘO deleguje pravomoci, musí pravidelně prověřovat způsob plnění pravomocí delegovaných na ZS. Delegace pravomocí musí být upravena písemnou dohodou o delegování pravomocí či jiným písemným právním aktem a jejich kopie musí být poskytnuty, včetně všech dodatků, PCO, Národnímu orgánu pro koordinaci (dále „NOK“) a AO pro informaci, a to do 10 pracovních dnů od nabytí účinnosti daného právního aktu.

2.1.1. FINANČNÍ ÚTVAR

Finanční útvar (neplatí pro PPS ČR - PR):

1. zajišťuje převody prostředků příjemcům z prostředků státního rozpočtu (dále „SR“), resp. státního fondu, na předfinancování a na národní spolufinancování⁸, a to do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu od ŘO, resp. ZS⁹;
2. provádí přesnou a úplnou evidenci převodů prostředků příjemcům z prostředků SR/rozpočtu HMP/státního fondu;
3. sděluje ŘO požadované údaje o provedených převodech prostředků příjemcům dle své evidence (zejména údaje o příjemci, výši převedených prostředků, dni platby příjemci);
4. při provádění jednotlivých činností spojených s převody prostředků příjemcům postupuje v souladu s interními písemnými pracovními postupy;

⁵ Bez ohledu na skutečnost, zda je podpora poskytována v režimu zákona o rozpočtových pravidlech, zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, či v režimu jiného právního předpisu.

⁶ Tato povinnost se vztahuje na žádosti o podporu podané na základě výzvy k podávání žádostí o podporu zveřejněné nejdříve 1. 6. 2021. U podpor poskytovaných mimo režim zákona o rozpočtových pravidlech a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se tato povinnost vztahuje na žádosti o podporu podané na základě výzvy k podávání žádostí o podporu zveřejněné nejdříve k datu vydání metodického stanoviska č. 2.

⁷ V případě, že je žadatel zahraniční právnickou osobou, doloží údaje o svém skutečném majiteli buď výpisem ze zahraniční evidence obdobné evidenci skutečných majitelů, nebo, pokud taková zahraniční evidence neexistuje, sdělí identifikační údaje všech osob, které jsou skutečným majitelem zahraniční právnické osoby, a předloží doklady, z nichž vyplývá vztah všech osob k zahraniční právnické osobě, zejména výpis ze zahraniční evidence obdobné obchodnímu rejstříku, seznam akcionářů, rozhodnutí statutárního orgánu o vyplacení podílu na zisku, společenská smlouva, zakladatelská listina nebo stanovy.

⁸ V případě OP PPR zajišťuje převody prostředků příjemcům z prostředků z rozpočtu HMP.

⁹ V případě OP řízeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, kdy příjemci jsou školy či vzdělávací organizace zřízené formou příspěvkové organizace, které jsou povinny dodržovat limity regulace zaměstnanosti, je lhůta stanovená na 30 pracovních dnů.

5. předkládá PCO a na vědomí ŘO písemné pracovní postupy a jejich změny.

Finanční útvar v případě PPS ČR - PR:

1. provádí kontrolu formální správnosti a zaúčtování žádostí o platbu hlavního příjemce (dále "HP") schválených ŘO před provedením platby HP;
2. zajišťuje převody prostředků českým HP a projektovým partnerům (dále „PrP“) z prostředků SR odpovídajících podílu národního spolufinancování do 15 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu z ŘO a provádí jejich přesnou a úplnou evidenci;
3. z IS VIOLA vystavuje a potvrzuje ve stanovených termínech souhrnnou žádost (dále „SŽ“), která obsahuje žádosti o platbu předložené HP, a předkládá ji PCO;
4. zajišťuje převody prostředků HP z rozpočtu EU od PCO na účet s dispozičním oprávněním finančního útvaru. Informace o provedených převodech prostředků jsou předávány ŘO elektronicky prostřednictvím rozhraní mezi IS VIOLA a MS2014+;
5. zaznamenává všechny účetní případy týkající se správy prostředků z rozpočtu EU do IS VIOLA podle pokynů PCO;
6. provádí předepsané kontrolní operace a zpracovává podklady pro účetní závěrku¹⁰ podle pokynů PCO;
7. v souvislosti se zajištěním finančních toků PPS ČR - PR se řídí pokyny PCO;
8. používá IS VIOLA a provádí činnosti v souladu se zápisem o poskytnutí a převzetí uživatelské aplikace IS VIOLA podepsaným finančním útvarem a PCO, ve kterém jsou specifikovány podmínky používání systému;
9. uchovává veškeré účetní záznamy a podpůrnou dokumentaci související s činností finančního útvaru po dobu stanovenou předpisy EU a ČR. Je-li tato doba upravena odlišně, uchovává dokumentaci podle předpisu, jenž stanovuje dobu delší;
10. při provádění jednotlivých činností spojených s převody prostředků příjemcům postupuje v souladu s interními písemnými pracovními postupy;
11. předkládá PCO a na vědomí ŘO písemné pracovní postupy a jejich změny.

2.2. AUDITNÍ ORGÁN

AO vedle povinností stanovených předpisy EU a ČR a ustanoveními tohoto MP provádí také následující činnosti:

1. zajišťuje, že ŘO a PCO obdrží výsledky z auditů vykonaných AO u ŘO, ZS, příjemce či jiného subjektu zapojeného do implementace příslušného OP do 10 dnů od ukončení auditu;
2. zajišťuje, že nejpozději do 31. prosince po skončení daného účetního roku (tj. do 31. 12. roku n) jsou PCO zpřístupněny výsledky všech auditů vzorku operací za daný účetní rok a nejpozději do 5. ledna roku následujícího (tj. do 5. 1. roku n+1) jsou PCO a ŘO dodány podklady pro zaúčtování finančních oprav v souvislosti s identifikovanými finálními a vyčíslenými zjištěními z auditů včetně údajů o extrapolované míře chybovosti a informace o výši vypočtené extrapolované korekce.

¹⁰ Nejedná se o účetní závěrku podle právních předpisů v oblasti účetnictví, ale o účetní závěrku ve smyslu čl. 137 odst. 1 Obecného nařízení, dále také tzv. „roční účty“

2.3. PLATEBNÍ A CERTIFIKAČNÍ ORGÁN

PCO provádí činnosti a plní povinnosti stanovené předpisy EU a ČR a ustanoveními tohoto MP.

3. HLAVNÍ ZÁSADY A POSTUPY FINANČNÍHO ŘÍZENÍ

3.1. OBECNÉ ZÁSADY FINANČNÍHO ŘÍZENÍ

Prostředky z rozpočtu EU jsou alokovány na fond a kategorii regionu pro jednotlivé OP, které stanovují rozdělení prostředků na prioritní osy. Součástí OP jsou finanční plány, které stanovují výši prostředků na jednotlivé roky programového období a výši prostředků z rozpočtu EU, prostředků na národní spolufinancování a také míru spolufinancování, kterou EK aplikuje při proplácení žádostí o platbu.

Míra spolufinancování pro danou prioritní osu se vztahuje na:

- a) celkové způsobilé výdaje, včetně výdajů z veřejných zdrojů a soukromých zdrojů; nebo
- b) způsobilé veřejné výdaje (tj. způsobilé výdaje z veřejných zdrojů).

Pro daný OP je vždy platná pouze jedna z uvedených variant. Konkrétní pravidla spolufinancování jsou stanovena v materiálu MF „Pravidla spolufinancování Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014-2020“, který byl schválen usnesením vlády č. 583 ze dne 14. 7. 2014. V případě OP Rybářství se míra spolufinancování pro danou prioritní osu vztahuje dle čl. 94 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 508/2014 ze dne 15. května 2014 o Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2328/2003, (ES) č. 861/2006, (ES) č. 1198/2006 a (ES) č. 791/2007 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1255/2011 (dále „nařízení o ENRF“) ke způsobilým veřejným výdajům.

Alokace dle jednotlivých fondů a kategorií regionů jsou rozděleny do let, přičemž na celé programové období se vztahuje tzv. „pravidlo N+3“ upravené v čl. 136 Obecného nařízení, podle kterého EK automaticky zruší každou část rozpočtového závazku na OP, která nebyla použita na počáteční předběžné, roční předběžné anebo průběžné platby nejpozději do 31. prosince třetího roku následujícího po roce, kdy byl přijat rozpočtový závazek na daný OP, nebo pokud žádost o platbu nesplňuje podmínky dle čl. 131 a 135 Obecného nařízení. Ze sledování pravidla N+3 pro alokace let 2014-2019 je vyloučena výkonnostní rezerva ve výši 6 % alokace¹¹, která je přidělena jednotlivým OP až na základě postupu dle čl. 22 Obecného nařízení.

3.2. ŘÍZENÍ ALOKACE

ŘO je odpovědný za řízení čerpání alokace OP v EUR podle výše celkových způsobilých výdajů/způsobilých veřejných výdajů (dále „způsobilých výdajů“) připadajících na jednotlivé prioritní osy.

Aktualizace výše zbývajících alokací sledované v CZK se provádí prostřednictvím níže uvedených bodů:

1. nejprve se od výše způsobilých výdajů na OP (v členění na prioritní osu, fond a kategorii regionu) uvedených v EUR v platném plánu financování pro OP odečte výše výdajů z doposud schválených účetních závěrek (viz kap. 3.4) a případně automatické

¹¹ Vyčleněná výkonnostní rezerva se může v souladu s čl. 22 Obecného nařízení na úrovni programu a prioritní osy odlišovat od 6 %, např. z důvodu zaokrouhlení.

zrušení závazku v důsledku nesplnění pravidla N+3 nebo finanční opravy ze strany EK podle čl. 85 Obecného nařízení, resp. čl. 105 nařízení o ENRF;

2. od hodnoty z bodu 1 se odečte výše způsobilých výdajů na OP uvedených v EUR připadající na certifikované, ale dosud v účetních závěrkách neschválené výdaje;
3. od hodnoty z bodu 2 se odečte výše způsobilých výdajů připadající na žádosti o platby zaúčtované v SŽ v EUR, které zatím nevstoupily do certifikace a nebyly začleněny do žádosti o platbu předkládané EK;
4. v návaznosti na bod 3 ŘO zohlední výši finančních oprav připadající na způsobilé výdaje (v souladu s čl. 143 Obecného nařízení, resp. čl. 99 nařízení o ENRF) vyčíslených v EUR, které dosud nebyly v průběhu implementace OP odečteny od výkazu výdajů, resp. zohledněny v účetních závěrkách, a tudíž se tyto výdaje k disponibilní alokaci v EUR přičtou (v zájmu plného vyčerpání alokace OP musí být tyto prostředky znovu zazávazkovány);
5. následně dojde k přepočtu zůstatku alokace v EUR získané dle bodu 4 na CZK. Přepočet se provádí dle predikcí kurzu CZK/EUR zveřejňovaných na internetových stránkách MF¹²;
6. od zůstatku alokace v CZK se odečte výše způsobilých výdajů na OP (příp. očištěných o příjmy), na něž byl vydán příslušný právní akt, nebo proběhly platby příjemcům, ale doposud nebyly tyto výdaje certifikovány, resp. schváleny EK v účetní závěrce podle bodu 1, zahrnuty do výkazu výdajů EK podle bodu 2 nebo zaúčtovány ze strany PCO podle bodu 3;
7. ŘO podle svého uvážení dále od zůstatku alokace odečte předpokládanou výši způsobilých výdajů u dosud nezazávazkovaných projektů z aktuálně probíhajících výzev či výši žádostí o podporu ve schvalovacím procesu ŘO, které ŘO předpokládá v probíhajícím hodnotícím procesu podpořit;
8. ŘO dále zohlední doposud vzniklé úspory způsobilých výdajů u zazávazkovaných projektů, vrácených prostředků dosud nezohledněných ve výkazu výdajů a očekávaných prostředků k vrácení, příp. další aspekty dle uvážení ŘO (např. průměrnou míru nedočerpání způsobilých výdajů v projektech).

ŘO sleduje čerpání alokace OP jednak s ohledem na maximální využití prostředků pro daný OP a jednak z hlediska co nejmenšího dopadu na veřejné rozpočty v podobě přezávazkování (viz kap. 3.3).

ŘO je odpovědný za čerpání alokace OP s ohledem na plnění pravidla N + 3 a na pohyb kurzu CZK/EUR apod., přičemž je doporučeno toto čerpání rozložit rovnoměrně na jednotlivé roky programového období. Tuto skutečnost je nutné brát v úvahu i při vyhlásování výzev, zejm. v těch případech, kdy daná výzva představuje podstatnou část alokace OP, resp. prioritní osy (např. do výše 100 % alokace prioritní osy), proto je ŘO doporučeno v rámci řízení alokace a při vyhlásování výzev ponechat v alokaci OP nutnou rezervu. V případě, že je zřejmé, že ponechaná rezerva nebude vlivem výkyvů kurzu CZK/EUR nebo vyloučením nezpůsobilých výdajů projektu plně vyčerpána, je možné ji nebo její část použít na financování tzv. náhradních projektů, a to za předpokladu, že je tento postup popsán v postupech ŘO/ZS a tyto projekty byly řádně vybrány a schváleny v souladu s principy transparentnosti, rovného přístupu a nediskriminace - viz Metodický pokyn pro řízení výzev,

¹² <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/makroekonomika/fiskalni-vyhled>

hodnocení a výběr projektů v programovém období 2014-2020 vydaný MMR. Zároveň ŘO ověří, že tyto projekty nadále splňují podmínky daného OP, žadatel má zájem takový projekt realizovat, výstupy z projektu jsou nadále přínosné a na realizaci projektu zbývá dostatek času z hlediska podmínek daného OP.

Pro finanční řízení prostředků z rozpočtu EU a čerpání alokace je ŘO povinen pracovat s finančním plánem projektu/operace zachycujícím čerpání prostředků příjemcem a s finančním plánem výzev a upravovat je tak, aby co nejvíce odpovídaly aktuální situaci. Finanční plán zpracovává žadatel/příjemce nebo je automaticky vytvářen v MS2014+ dle nastavení příslušné výzvy.¹³ Závazný rozsah údajů finančního plánu je definován v Metodickém pokynu pro monitorování implementace ESIF v ČR v programovém období 2014-2020, příp. v Metodickém pokynu procesů řízení a monitorování ESIF v MS2014+. Tento plán je přílohou příslušného právního aktu s možností uvést, že odchýlení se od finančního plánu není neoprávněným použitím podle § 3 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlech. Za správnost a úplnost údajů ve finančních plánech přenesených do MS2014+ odpovídá ŘO. Dodržování tohoto plánu a jeho aktualizaci podle aktuálního vývoje projektu kontroluje ŘO/ZS, zejména pro potřeby rozpočtování prostředků v odpovídající výši.

3.3. PŘEZÁVAZKOVÁNÍ PROGRAMU

ŘO při řízení alokace OP podle kap. 3.2. může zvážit i přezávazkování programu. PCO v těchto případech doporučuje ŘO zajistit přezávazkování ve výši max. 5 % alokace roku 2020. Přezávazkování nad doporučenou výši je možné na úrovni právních aktů v případě, že tato skutečnost nepovede k faktickému přečerpání alokace programu s dopadem na státní rozpočet (např. z důvodu kalkulované nerealizovatelnosti projektů nebo předpokládané výši úspor apod.). O této skutečnosti je ŘO povinen informovat PCO. Očekávané přezávazkování nad toto doporučení (vč. předpokládaného rozložení přezávazkování v jednotlivých letech), které povede k dopadu na SR, je ŘO povinen konzultovat se sekci 06 Veřejné rozpočty MF.

Prostředky na přezávazkování, musí být plně zajištěny v rozpočtu příslušné organizační složky státu (dále „OSS“)/HMP, případně z dalších smluvně zajištěných zdrojů, přičemž na úhradu přezávazkovaných žádostí o platbu, u kterých je ŘO/ZS v okamžiku platby předfinancování prokazatelně známo, že úhrada daných výdajů již není kryta alokací OP, nemohou být použity prostředky rozpočtované na předfinancování a spolufinancování programů a projektů EU a nároky z nespotřebovaných profilujících výdajů uvedené dále v textu této kapitoly. Úhradu těchto žádostí o platbu lze zajistit z volných disponibilních prostředků kapitoly SR, úsporou z jiných rozpočtových výdajů, z nároků z nespotřebovaných profilujících výdajů (kromě nároků z nespotřebovaných profilujících výdajů uvedených v § 47 odst. 4, písm. a) bodu 1. až 5. zákona o rozpočtových pravidlech) za předpokladu, že výdaje na úhradu žádosti o platbu daného projektu splňují stejný účel, na který byl daný nárok z nespotřebovaných profilujících výdajů vyčleněn (tj. jedná se o nárok z nespotřebovaných profilujících výdajů podle § 47 odst. 4, písm. a) bodu 6. až 8. zákona o rozpočtových pravidlech), nebo z nároků z nespotřebovaných neprofilujících výdajů, pokud tak rozhodla vláda. Využití prostředků státních fondů je možné v případě, že se nejedná o prostředky rozpočtované na předfinancování a spolufinancování projektů, ŘO má k dispozici evidenci o výši takto využitých prostředků a s využitím prostředků na daný účel souhlasí.

¹³ v případě OP Rybářství je možné požadovaná data přenášet z IS SZIF

3.4. CERTIFIKACE VÝDAJŮ A HARMONOGRAM UZAVÍRÁNÍ ÚČTŮ

Certifikace výdajů se povinně provádí před zasláním každé žádosti o průběžnou platbu pro daný OP do EK. Certifikace výdajů zahrnuje ověření, že nastavený systém implementace poskytuje řádné ujištění o tom, že výdaje zahrnuté ve výkazu výdajů byly vynaloženy v souladu s předpisy EU a předpisy ČR a na operace vybrané dle kritérií platných pro daný OP.

Způsobilé výdaje zahrnuté ve výkazu výdajů musí být doloženy fakturami nebo účetními doklady stejné důkazní hodnoty, s výjimkou výdajů v režimu zjednodušeného vykazování výdajů a výdajů v případě finančních nástrojů.

V průběhu programového období jsou výdaje vykazovány kumulativně vždy za daný účetní rok¹⁴. Po odeslání konečné žádosti o průběžnou platbu za daný účetní rok (tj. do 31. 7. n) ŘO, PCO a AO připraví podklady pro uzavírání účtů (zejména účetní závěrku, Prohlášení řídicího subjektu¹⁵, Shrnutí výsledků za daný rok, výrok AO a výroční kontrolní zprávu) a provedou odpovídající kroky tak, aby nejpozději do 15. února roku následujícího po skončení daného účetního roku (tj. do 15. 2. n+1) mohly být požadované dokumenty předány EK prostřednictvím SFC2014+.

EK provede kontrolu předložených dokumentů a do 31. května roku následujícího po skončení daného účetního roku (tj. do 31. 5. n+1) oznámí, zda může být účetní závěrka schválena. Pokud z důvodů vzniklých na straně ČR nemůže EK účetní závěrku schválit v daném termínu, informuje o tom české orgány s uvedením důvodů svého rozhodnutí a opatření společně se lhůtou, ve které je třeba tato opatření provést, aby na konci stanovené lhůty mohla být účetní závěrka schválena. Pokud ani po uplatnění tohoto postupu nemůže EK účetní závěrku schválit, rozhodne na základě dostupných informací o částce, která půjde k tíži fondů za daný OP pro daný účetní rok. Tato částka nepředstavuje finanční opravu a nesnižuje podporu příslušného OP poskytovanou z prostředků z rozpočtu EU.

Konkrétní závazné postupy včetně lhůt pro provádění certifikace výdajů a pro ověřování, kontrolu, schválení a odesílání ročních účtů jsou uvedeny v Metodickém pokynu certifikace výdajů pro programové období 2014-2020.

3.4.1. POZASTAVENÍ PLATEB A CERTIFIKACE

Pokud PCO není ujištěn o řádném vynakládání výdajů, případně existují pochybnosti o způsobilosti výdajů daného OP (zejména z důvodu podezření na nesrovnalost), může na nezbytně nutnou dobu pozastavit platby anebo certifikaci na daný projekt, prioritní osu nebo celý OP, považuje-li to za nezbytné k ochraně finančních zájmů EU. O pozastavení plateb anebo certifikace PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO, AO a NOK.

PCO může dále rozhodnout o dočasném odložení projektu či jeho části z certifikace výdajů do doby, než jsou splněny podmínky pro zařazení tohoto odloženého výdaje do certifikace (vyřešení daného případu nesrovnalosti, předložení výdajů, ke kterým se vztahuje odložená finanční oprava atd.).

¹⁴ Účetní rok je období od 1. 7. daného roku do 30. 6. následujícího roku, s výjimkou prvního účetního roku, který trvá od počátečního dne způsobilosti výdajů do 30. 6. 2015. Poslední účetní rok trvá od 1. 7. 2023 do 30. 6. 2024.

¹⁵ V kontextu MPFT se řídicím subjektem vždy rozumí řídicí orgán.

3.5. VEDENÍ ÚČETNICTVÍ A VEDENÍ EVIDENCE ÚČETNÍCH ZÁZNAMŮ

3.5.1. ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI PCO A FINANČNÍHO ÚTVARU MMR

PCO a finanční útvar MMR (v případě PPS ČR - PR) jsou povinny samostatně evidovat účetní záznamy v rámci účetní jednotky MF o veškerých účetních případech souvisejících s pohyby prostředků z rozpočtu EU na bankovních účtech PCO, které se vyskytnou v průběhu implementace programů spolufinancovaných z rozpočtu EU, a to v souladu s platnými právními předpisy, zejména ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví (dále „zákon o účetnictví“), a vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky.

3.5.2. ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI OSS, KTERÉ POSKYTUJÍ PROSTŘEDKY NA PŘEDFINANCOVÁNÍ

OSS, která uskutečňuje výdaje na financování podílu národního spolufinancování a předfinancování ze SR příjemcům, je povinna účtovat o skutečnostech, které se vyskytnou v průběhu implementace programů spolufinancovaných z rozpočtu EU, a to v souladu s platnými právními předpisy, zejména ustanoveními zákona o účetnictví, vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro některé vybrané účetní jednotky, a příslušnými Českými účetními standardy.

OSS, která je současně ŘO/ZS, je u plateb, které jsou předmětem účetnictví ŘO/ZS, povinna zajistit elektronický přenos údajů o uskutečněných platbách (ve vazbě na schválené žádosti o platbu) ze svého účetního systému do MS2014+ prostřednictvím rozhraní nejpozději před uskutečněním první platby ve prospěch příjemců. Ve specifických případech je možné trvale zajistit zadávání údajů jiným, dostatečně spolehlivým a kontrolovatelným způsobem, a to v případech kdy:

- OSS není současně ŘO/ZS,
- se jedná o projekt, jehož příjemcem je OSS,
- se jedná o projekt technické pomoci,
- financování probíhá formou kombinovaných plateb.

3.5.3. ÚČETNICTVÍ NA ÚROVNI PŘÍJEMCŮ¹⁶

ŘO zajišťuje, že příjemci a jiné subjekty zapojené do realizace operací vedou účetnictví či daňovou evidenci, resp. jednoduchou evidenci nebo záznamy, dle podmínek uvedených níže.

Příjemci jsou povinni vést účetnictví nebo daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy, v souladu s předpisy ČR. Příjemci, kteří vedou účetnictví podle zákona o účetnictví, vedou účetnictví způsobem, který zajistí jednoznačné přiřazení účetních položek ke konkrétnímu projektu, tj. zejména výnosů a nákladů a zařazení do evidence majetku

¹⁶ V případě finančních nástrojů se ustanovení kapitoly vztahuje na příjemce, tj. správce finančního nástroje, resp. fond fondů.

(u příjemců postupujících podle § 1f zákona o účetnictví se jedná o přiřazení zejména příjmů a výdajů a zařazení do evidence majetku).¹⁷

Příjemci, kteří nevedou účetnictví podle zákona o účetnictví, jsou povinni vést daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, rozšířenou o níže uvedené požadavky, které musí být uvedeny v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory¹⁸, a to tak, že:

1. povedou oddělenou evidenci nebo odpovídající kód ke všem příjmům a výdajům, majetkům a dluhům s jednoznačnou vazbou k příslušnému projektu;
2. příslušný doklad musí splňovat předepsané náležitosti účetního dokladu ve smyslu § 11 zákona o účetnictví (s výjimkou písmene f) pro subjekty, které nevedou účetnictví, ale daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy) nebo předepsané náležitosti daňového dokladu ve smyslu § 29 až 30 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty;
3. předmětné doklady musí být správné, úplné, průkazné, srozumitelné a průběžně chronologicky vedené způsobem zaručujícím jejich trvalost;
4. při kontrole příjemce poskytne na vyžádání kontrolnímu orgánu daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy, v plném rozsahu.

Příjemci musí být schopni průkazně všechny položky dokladovat při následných kontrolách a auditech.

V případě výdajů, které spadají pod režim daný možnostmi zjednodušeného vykazování výdajů, příjemce vede účetnictví nebo daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy, ale jednotlivé účetní položky ve svém účetnictví nebo daňové evidenci, popř. jednoduché evidenci nebo záznamech nemusí přiřazovat ke konkrétnímu projektu a nemusí prokazovat skutečně vzniklé výdaje ve vztahu k projektu účetními doklady. V případě využití paušálních sazeb jsou základem pro určení paušální sazby přímé náklady jednoznačně definované v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory, které musí být příjemcem náležitě doloženy pomocí účetních dokladů. U výdajů vykazovaných v ostatních režimech zjednodušeného vykazování výdajů se dokládají podklady nezbytné pro ověření, že činnosti nebo výstupy, které jsou uvedeny v právním aktu o poskytnutí/převodu podpory, byly skutečně provedeny. V těchto případech nemá příjemce povinnost dokládat své výdaje v žádostech o platbu konkrétními účetními doklady. Pro příjemce, kteří vedou účetnictví podle zákona o účetnictví nebo daňovou evidenci, popř. jednoduchou evidenci nebo záznamy podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, se na výdaje vykazované zjednodušenou formou nevztahuje povinnost jednoznačně přiřadit všechny účetní položky ke konkrétnímu projektu, pokud tato povinnost není dána předpisy ČR.

3.6. PŘENESENÁ DAŇOVÁ POVINNOST

V případě, že podle § 92a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty dochází k přenesení daňové povinnosti z dodavatele na příjemce plnění a daň z přidané hodnoty (dále

¹⁷ Povinnost vést oddělený účetní systém nebo odpovídající účetní kód pro všechny transakce související s operací je stanovena v čl. 125 odst. 4 Obecného nařízení.

¹⁸ Popř. v úvěrové smlouvě při poskytování návratné pomoci z prostředků z rozpočtu EU či jiném písemném právním aktu, na jehož základě jsou poskytovány prostředky na projekty spolufinancované z prostředků z rozpočtu EU.

„DPH“) je způsobilým výdajem, může probíhat kontrola způsobilých výdajů ve dvou fázích. V první fázi jsou ze strany příjemce vyžádány k proplacení fakturované způsobilé výdaje a v následující fázi, po splnění zákonné daňové povinnosti, jsou příjemcem vyžádány k proplacení výdaje připadající na způsobilou DPH v rámci další žádosti o platbu.

V rámci jedné žádosti o platbu je možné proplatit způsobilé výdaje, včetně výdajů připadajících na způsobilou DPH pouze za předpokladu, že v průběhu schvalování a kontroly žádosti o platbu prováděné ze strany ŘO/ZS příjemce prokáže splnění daňové povinnosti v souladu s § 101 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Obdobný postup platí i v situaci, kdy daňová povinnost vznikne před vznikem povinnosti uhradit fakturované výdaje. V těchto případech je však příjemce oprávněn vyžádat výdaje připadající na způsobilou DPH nejdříve současně s výdaji na fakturované výdaje. Dle tohoto odstavce se postupuje i v případech, kdy příjemci vzniká povinnost zaplatit DPH přímo správci daně a kdy zároveň DPH představuje způsobilý výdaj.

V případě, kdy příjemci vznikne v příslušném zdaňovacím období nárok na vrácení nadměrného odpočtu (odpočet daně převyšuje daň na výstupu), mohou být prostředky připadající na způsobilou DPH poskytnuty nejdříve po řádném podání daňového přiznání. Je v odpovědnosti ŘO/ZS, aby se dostatečným a prokazatelným způsobem (tj. na základě dokumentů předložených příjemcem) ujistil, že nárokovaná DPH je uznatelná a že vůči orgánu finanční správy (dále jen „OFS“) byla daňová povinnost ze strany příjemce splněna. Zároveň tuto skutečnost musí příjemce v případě potřeby doložit všem subjektům implementační struktury/kontrolním orgánům, které mohou v rámci svých činností její prokázání vyžadovat. Je-li dodatečně zjištěno pochybení příjemce při výpočtu, vykázání způsobilé DPH nebo při plnění daňové povinnosti, které má dopad zejména na výši způsobilé DPH proplacené v rámci projektu, je tato situace považována za nesrovnalost¹⁹ a postupuje se podle ustanovení kap. 4.

3.7. URČENÍ CHARAKTERU PROJEKTU (VELKÉ PROJEKTY)

Posouzení, zda se jedná o velký či individuální projekt, provádí ŘO/ZS. Žadatel předkládá žádost o podporu v CZK²⁰ a ŘO/ZS provádí přepočtení předpokládaných způsobilých výdajů projektu na EUR, přičemž je použit kurz EK²¹ platný ke dni schválení této žádosti ŘO/ZS. Tento kurz je pro určení charakteru projektu neměnný, je k danému projektu zafixován a ŘO je povinen jej uvést do formuláře *Určení charakteru projektu*²². Po provedeném přepočtu vzniknou, po použití příslušných stropů dle čl. 100 Obecného nařízení, dvě kategorie projektů: individuální projekty a velké projekty.

Pokud se jedná o velký projekt, je ŘO povinen postupovat dle čl. 101 a 102 Obecného nařízení. Ke schválení velkého projektu ze strany EK může dojít dvěma způsoby:

1. V případě, že členský stát předloží informace stanovené v čl. 101 Obecného nařízení k posouzení nezávislým odborníkům za technické asistence EK nebo jiným nezávislým odborníkům po dohodě s EK (přezkum kvality) a tito následně ohodnotí velký projekt pozitivně, může ŘO velký projekt vybrat v souladu s čl. 125 odst. 3

¹⁹ Nevztahuje se na situace, kdy se výše způsobilé DPH mění v návaznosti na odpočet daně v poměrné nebo v krácené výši a na vypořádání tohoto odpočtu dle § 75, resp. § 76 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

²⁰ S výjimkou PPS ČR – PR, viz kap. 6.3.2.

²¹ Měsíční účetní kurz EK zveřejněný na <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

²² Formulář je přílohou tohoto MP.

Obecného nařízení, přičemž takto vybraný velký projekt pouze oznámí EK. Finanční příspěvek na takto vybraný velký projekt se považuje za schválený, nevydá-li EK do 3 měsíců ode dne oznámení výběru velkého projektu zamítavé rozhodnutí.

2. Nepostupuje-li členský stát výše uvedeným způsobem, předloží informace uvedené v čl. 101 Obecného nařízení EK, jež na základě svého posouzení buď vydá nejpozději do 3 měsíců od předložení těchto informací rozhodnutí o schválení finančního příspěvku na velký projekt, nebo rozhodne, že finanční příspěvek na vybraný velký projekt neschválí.

ŘO předává PCO (v kopii NOK) informaci o oznámení velkého projektu EK a případně o vydání rozhodnutí EK. ŘO informuje PCO a NOK rovněž o změně oznámení EK a o vydání rozhodnutí EK, kterým se mění rozhodnutí původní.

Individuální projekt se v průběhu realizace nemůže změnit na velký z důvodu posilování kurzu CZK/EUR. Pokud však v průběhu implementace individuálního projektu dojde k navýšení celkových způsobilých výdajů v CZK (např. zvýšení cen vstupů, nasmlouvání za vyšší částku), ŘO toto navýšení odsouhlasí a dojde ke změně vydaného právního aktu na národní úrovni, je ŘO povinen ověřit charakter projektu (tj. provést přepočtení dle postupu uvedeného v prvním odstavci této kapitoly). Pro tento přepočtení použije ŘO původní kurz EK zafixovaný k danému projektu a výpočet zaznamená do formuláře *Určení charakteru projektu*. Pokud po novém přepočtení dojde k překročení stropů dle čl. 100 Obecného nařízení a jedná se o velký projekt, je ŘO povinen postupovat dle pokynů výše.

Pokud dojde v průběhu realizace velkého projektu ke snížení celkových způsobilých výdajů v CZK (např. nasmlouvání za nižší částku) a předpokládané celkové způsobilé výdaje projektu přepočtené na EUR dle postupu uvedeném v prvním odstavci jsou nižší než hranice stanovená čl. 100 Obecného nařízení, je na zvážení ŘO, zda v případě, že rozhodnutí EK ještě nebylo vydáno, rozhodne o stažení oznámení. Pro přepočtení použije ŘO původní kurz EK zafixovaný k danému projektu a výpočet zaznamená do formuláře *Určení charakteru projektu*. V případě, že rozhodnutí EK bylo již vydáno, nelze charakter projektu změnit a nedojde tedy ani ke změně vydaného právního aktu.

Pro oznámení velkého projektu a určení hodnoty celkových způsobilých výdajů v EUR MF doporučuje použít kurz EK²³ platný v měsíci předložení oznámení EK, a to s přihlédnutím k aktuální situaci na devizovém trhu tak, aby byly zohledněny případné budoucí změny kurzu CZK/EUR a aby nedocházelo k překročení hodnoty celkových způsobilých výdajů v EUR uvedené v rozhodnutí EK a nebylo nutné žádat o jeho změnu.

Pokud reálně uskutečněné celkové způsobilé výdaje velkého projektu v EUR překročí částku uvedenou v rozhodnutí EK, je ŘO povinen oznámit EK změnu velkého projektu²⁴. Tato povinnost platí i pro případy, kdy k překročení částky v EUR dojde z důvodu změny kurzu CZK/EUR, ačkoli rozpočet velkého projektu v CZK a předmět velkého projektu zůstane nezměněn.

ŘO je zodpovědný za průběžné sledování finančního čerpání projektu, aby mohl včas oznámit EK případnou změnu velkého projektu. Sledování je prováděno prostřednictvím MS2014+, do kterého je přenášena informace z IS VIOLA o přiřazeném kurzu CZK/EUR k záúčtovaným žádostem o platbu dle čl. 133 odst. 1 Obecného nařízení.

²³ Měsíční účetní kurz EK zveřejněný na <http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/>.

²⁴ Kromě toho je nutné požádat o změnu rozhodnutí EK i v případech, kdy dojde ke změně hmotného předmětu projektu (a to i pokud zároveň nedošlo k převýšení rozpočtu projektu).

Pokud by došlo ke změně dlouhodobého trendu vývoje kurzu CZK/EUR a tím hrozilo nedočerpání částky uvedené v rozhodnutí EK, není nutné žádat o změnu rozhodnutí EK. ŘO musí nicméně zajistit, že nevyčerpané prostředky budou použity na jiné projekty v rámci dané prioritní osy a musí zajistit příslušné národní spolufinancování.

4. HLAVNÍ ZÁSADY A POSTUPY ŘEŠENÍ NESROVNALOSTÍ

Řešení nesrovnalostí zahrnuje evidenci, šetření a hlášení nesrovnalostí, jejich monitoring, včetně zajištění nápravy a případně také provedení odpovídajících finančních oprav a vymáhání prostředků dotčených nesrovnalostí spolu s případným úrokem z prodlení ve smyslu čl. 72 a čl. 122 Obecného nařízení, resp. čl. 27 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1299/2013 ze dne 17. prosince 2013 o zvláštních ustanoveních pro podporu z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci cíle Evropská územní spolupráce (dále „nařízení o EÚS“).²⁵ Za řešení nesrovnalostí v rámci OP je primárně odpovědný příslušný ŘO, pokud není dále uvedeno jinak.

4.1. ŠETŘENÍ NESROVNALOSTÍ

Subjekty zapojené do implementace OP jsou povinny veškerá podezření na nesrovnalost písemně a bezodkladně oznámit příslušnému ŘO. ŘO je povinen prověřit také všechny ostatní podněty vedoucí k podezření na nesrovnalost, které jsou mu předány od jiných subjektů.

Při šetření jednotlivých případů nesrovnalostí postupuje příslušný ŘO podle jednoho z postupů uvedeného v kap. 4.1.1, 4.1.2 a 4.1.3 v závislosti na zdroji/charakteru podnětu vedoucího k podezření na nesrovnalost a zároveň pokud v jakékoliv fázi řešení nesrovnalostí ŘO dospěje k podezření, že došlo k porušení rozpočtové kázně (dále „PRK“) podle zákona o rozpočtových pravidlech či podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, k trestnému činu, který souvisí s operací spolufinancovanou z prostředků z rozpočtu EU, nebo ke správnímu deliktu zadavatele či dodavatele ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (dále „zákon o veřejných zakázkách“) a přestupku zadavatele ve smyslu zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále „zákon o zadávání veřejných zakázek“), postupuje v souladu s kap. 4.1.4.

4.1.1. POTVRZENÉ NESROVNALOSTI

O potvrzenou nesrovnalost ve výši, kterou stanovil příslušný orgán, se vždy jedná v případě:

- a) vyčísleného zjištění z finální auditní zprávy AO,
- b) vyčísleného zjištění z finální auditní zprávy EK poté, co je ze strany ČR akceptovaná²⁶,
- c) vyčísleného zjištění z finální auditní zprávy EÚD poté, co je toto zjištění, včetně vyčíslení, potvrzeno EK a následně akceptováno ze strany ČR,
- d) vyčísleného zjištění z ukončené kontroly PCO,
- e) vyčísleného zjištění z ukončené kontroly ŘO dle čl. 125 Obecného nařízení,
- f) vyčísleného zjištění z ukončené kontroly ZS/kontrolora dle čl. 125 Obecného nařízení, se kterým se příslušný ŘO ztotožňuje,

²⁵ Pokud byly prostředky dotčené nesrovnalostí poskytnuty formou dotace v režimu zákona o rozpočtových pravidlech, úrok z prodlení představuje příslušnou část z penále za PRK, které vyměřuje a vymáhá OFS.

²⁶ Akceptací ze strany ČR se rozumí konsenzuální rozhodnutí příslušného ŘO, AO a PCO.

- g) vyčísleného zjištění z ukončené kontroly NKÚ, se kterým se příslušný ŘO ztotožňuje,
- h) finanční opravy provedené EK dle čl. 85, 144 a 145 Obecného nařízení, resp. čl. 105 nařízení o ENRF.

ŘO je v případě potvrzené nesrovnalosti povinen aplikovat finanční opravu ve stanovené výši nejen na žádost o platbu, která byla předmětem auditu/kontroly, ale i na ostatní výdaje dotčené touto potvrzenou nesrovnalostí.

ŘO tyto případy bez zbytečného prodlení nahlásí jako potvrzené nesrovnalosti prostřednictvím MS2014+ podle postupů v kap. 4.2 a dále pokračuje v řešení nesrovnalostí vymáháním prostředků dotčených nesrovnalostí dle ustanovení kap. 4.3.

Příslušný orgán (AO v případě svých auditních zpráv, PCO v případě svých kontrol na místě, ŘO v případě svých kontrol dle čl. 125 Obecného nařízení, resp. kontrol ZS/kontrolora/NKÚ, kdy ŘO přehodnotí své stanovisko o ztotožnění se se závěry ZS/kontrolora/NKÚ) může ve výjimečných a odůvodněných případech dodatečně změnit svůj závěr o potvrzení, resp. výši vyčíslení nesrovnalosti, pokud již související finanční oprava nebyla vykázána v rámci účtů²⁷. Příslušný orgán může takovýmto způsobem postupovat pouze v těch případech, kdy jsou zjištěny či předloženy podklady jednoznačně prokazující odlišné závěry, resp. jsou zjištěny či předloženy nové skutečnosti, které zásadním způsobem ovlivňují posouzení daného případu. Rozhodnutí národních orgánů dle kap. 4.1.4, kdy národní orgány neshledají, že došlo k porušení příslušného zákona, resp. podle kterého je finanční dopad dle posouzení národních orgánů nižší, než vyčíslil příslušný orgán, není samo o sobě dostatečným důvodem pro změnu posouzení ze strany příslušného orgánu.

4.1.2. OPODSTATNĚNÁ PODEZŘENÍ NA NESROVNALOST

O opodstatněné podezření na nesrovnalost se vždy jedná v případě:

- a) vyčísleného zjištění z ukončené kontroly ZS/kontrolora dle čl. 125 Obecného nařízení, se kterým se příslušný ŘO neztotožňuje,
- b) vyčísleného zjištění z finální auditní zprávy EK/EÚD, se kterým se příslušný ŘO neztotožňuje,
- c) vyčísleného zjištění z ukončené kontroly NKÚ, se kterým se příslušný ŘO neztotožňuje,
- d) podezření na spáchání trestného činu, pokud již v dané věci byly zahájeny úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále „trestní řád“).

ŘO tyto případy bez zbytečného prodlení nahlásí jako opodstatněná podezření na nesrovnalost prostřednictvím MS2014+ podle postupů v kap. 4.2 a dále pokračuje v řešení nesrovnalostí.

V případě, že AO v rámci své auditní činnosti identifikuje podezření na spáchání trestného činu souvisejícího s implementací dané operace či programu, přičemž tuto skutečnost neuvede v příslušné auditní zprávě, informuje elektronickou cestou PCO o všech relevantních skutečnostech souvisejících s tímto podezřením do 10 dnů po uzavření příslušného auditu.

²⁷ Finanční opravu lze po vykázání v účtech změnit pouze ve výjimečných případech - po rozhodnutí soudu (nebo jiného orgánu, který je součástí soudního systému), které zpochybňuje podstatu uplatnění finanční opravy, a s ohledem na dopad na legalitu a správnost dotyčných výdajů, nebo v případě zjevné administrativní chyby mohou vnitrostátní orgány rozhodnout, že v následné žádosti o platbu znovu uvedou výdaje, které byly předtím odečteny a vykázány jako finanční oprava.

V případě, že nemůže být ohroženo vyšetřování podezření na spáchání trestného činu, informuje AO o tomto i příslušný ŘO. Pokud ŘO není ze strany AO informován, není ŘO odpovědný za úplnost hlášení nesrovnalosti.

ŘO bez zbytečného prodlení zahájí kontrolu podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (dále „zákon o finanční kontrole“).²⁸ Na základě výsledků této kontroly ŘO rozhodne o tom, zda se jedná o potvrzenou či nepotvrzenou nesrovnalost a v případě potvrzení vyčíslí výši nesrovnalosti, a to zpravidla ve lhůtě 6 měsíců od data obdržení podnětu vedoucího k podezření na nesrovnalost²⁹. V případě potvrzení nesrovnalosti vymáhá prostředky dotčené nesrovnalostí dle ustanovení kap. 4.3.

ŘO může ve výjimečných a odůvodněných případech dodatečně změnit svůj závěr o potvrzení, resp. výši vyčíslení nesrovnalosti, pokud již související finanční oprava nebyla vykázána v rámci účtů³⁰. ŘO může takovýmto způsobem postupovat pouze v těch případech, kdy jsou zjištěny či předloženy podklady jednoznačně prokazující odlišné závěry, resp. jsou zjištěny či předloženy nové skutečnosti, které zásadním způsobem ovlivňují posouzení daného případu. Rozhodnutí národních orgánů dle kap. 4.1.4, kdy národní orgány neshledají, že došlo k porušení příslušného zákona, resp. podle kterého je finanční dopad dle posouzení národních orgánů nižší, než vyčíslil ŘO, není samo o sobě dostatečným důvodem pro změnu posouzení ze strany ŘO.

4.1.3. OSTATNÍ PODNĚTY VEDOUcí K PODEZŘENí NA NESROVNALOST

V případě jakýchkoliv jiných podnětů neuvedených v kap. 4.1.1 a 4.1.2, které ŘO nezamítne pro zřejmou neopodstatněnost, zahájí ŘO bez zbytečného prodlení kontrolu podle zákona o finanční kontrole.³¹ Na základě výsledků této kontroly ŘO rozhodne o tom, zda se jedná o potvrzenou či nepotvrzenou nesrovnalost a v případě potvrzení vyčíslí výši nesrovnalosti, a to zpravidla ve lhůtě 6 měsíců od data obdržení podnětu vedoucího k podezření na nesrovnalost.

Pokud ŘO na základě provedené kontroly rozhodne o tom, že se jedná o potvrzenou nesrovnalost, bez zbytečného prodlení případ nahlásí jako potvrzenou nesrovnalost prostřednictvím MS2014+ podle postupů v kap. 4.2 a dále pokračuje v řešení nesrovnalostí vymáháním prostředků dotčených nesrovnalostí dle ustanovení kap. 4.3.

ŘO může ve výjimečných a odůvodněných případech dodatečně změnit svůj závěr o potvrzení, resp. výši vyčíslení nesrovnalosti, pokud již související finanční oprava nebyla

²⁸ S přihlédnutím ke konkrétnímu případu se může jednat o veřejnosprávní kontrolu, anebo administrativní ověření či některou z forem kontroly v rámci vnitřního kontrolního systému dle zákona o finanční kontrole.

²⁹ Pro případy dle bodu d) se ustanovení tohoto odstavce aplikují, pokud to povaha daného případu umožňuje. ŘO další postup konzultuje s PCO, případně také s AO.

³⁰ Finanční opravu lze po vykázání v účtech změnit pouze ve výjimečných případech - po rozhodnutí soudu (nebo jiného orgánu, který je součástí soudního systému), které zpochybňuje podstatu uplatnění finanční opravy, a s ohledem na dopad na legalitu a správnost dotyčných výdajů, nebo v případě zjevné administrativní chyby mohou vnitrostátní orgány rozhodnout, že v následné žádosti o platbu znovu uvedou výdaje, které byly předtím odečteny a vykázány jako finanční oprava.

³¹ S přihlédnutím ke konkrétnímu případu se může jednat o veřejnosprávní kontrolu, anebo administrativní ověření či některou z forem kontroly v rámci vnitřního kontrolního systému dle zákona o finanční kontrole.

vykázána v rámci účtů³². ŘO může takovýmto způsobem postupovat pouze v těch případech, kdy jsou zjištěny či předloženy podklady jednoznačně prokazující odlišné závěry, resp. jsou zjištěny či předloženy nové skutečnosti, které zásadním způsobem ovlivňují posouzení daného případu. Rozhodnutí národních orgánů dle kap. 4.1.4, kdy národní orgány neshledají, že došlo k porušení příslušného zákona, resp. podle kterého je finanční dopad dle posouzení národních orgánů, nižší než vyčíslil ŘO, není samo o sobě dostatečným důvodem pro změnu posouzení ze strany ŘO.

4.1.4. ROZHODNUTÍ NÁRODNÍCH ORGÁNŮ

V případě, že

1. se jedná o podezření na PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech, postupuje ŘO dále dle kap. 4.3.1.

Pokud příslušný OFS rozhodne, že došlo k PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech, přičemž bylo ve stejné věci na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3 rozhodnuto, že se jedná o:

- a. nepotvrzenou nesrovnalost,
- b. potvrzenou nesrovnalost, přičemž je ale její výše nižší, než výše odpovídající zjištěnému PRK,

je ŘO povinen pravomocné rozhodnutí OFS respektovat a nesrovnalost potvrdit, resp. navýšit vyčíslení nesrovnalosti, tak, aby odpovídalo výši zjištěného PRK a provést příslušnou aktualizaci hlášení nesrovnalosti v MS2014+ dle postupů v kap. 4.2. To neplatí v případě, kdy PRK spočívá v nesplnění povinnosti příjemce dotace výlučně v důsledku zásahu vyšší moci³³.

V případě, že OFS dospěje v rámci svého rozhodnutí o PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech k věcně stejnému závěru, k jakému došlo na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3, přičemž je ale částka vyměřená OFS v marginální výši nižší (zejména z důvodu zaokrouhlení, či rozpadu odvodu na více projektů atd. a vzniklý rozdíl je maximálně v řádu jednotek korun), než posouzení na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3, upraví se výše nesrovnalosti na částku vyměřenou OFS. Tento postup se neaplikuje, pokud již k danému případu byla zaúčtována finanční oprava (korekce).

2. se jedná o podezření na PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, postupuje ŘO dále dle kap. 4.3.2.

Pokud příslušný správní orgán rozhodne, že došlo k PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, přičemž bylo ve stejné věci na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3 rozhodnuto, že se jedná o:

³² Finanční opravu lze po vykázání v účtech změnit pouze ve výjimečných případech - po rozhodnutí soudu (nebo jiného orgánu, který je součástí soudního systému), které zpochybňuje podstatu uplatnění finanční opravy, a s ohledem na dopad na legalitu a správnost dotyčných výdajů, nebo v případě zjevné administrativní chyby mohou vnitrostátní orgány rozhodnout, že v následné žádosti o platbu znovu uvedou výdaje, které byly předtím odečteny a vykázány jako finanční oprava.

³³ Zároveň však platí, že pokud GFR nepromine odvod za PRK z důvodu zásahu vyšší moci ve smyslu § 44a odst. 12 zákona o rozpočtových pravidlech, případně příjemce v zákonné lhůtě o prominutí odvodu za PRK nepožádá nebo dotaci nebo její část vrátí na výzvu poskytovatele dle §14f odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech, musí ŘO nesrovnalost potvrdit alespoň ve výši zjištěného PRK/vrácené dotace nebo její části.

- a. nepotvrzenou nesrovnalost,
- b. potvrzenou nesrovnalost, přičemž je ale její výše nižší, než výše odpovídající zjištěnému PRK,

je ŘO povinen pravomocné rozhodnutí příslušného správního orgánu respektovat a nesrovnalost potvrdit, resp. navýšit vyčíslení nesrovnalosti, tak, aby odpovídalo výši zjištěného PRK a provést příslušnou aktualizaci hlášení nesrovnalosti v MS2014+ dle postupů v kap. 4.2. To neplatí v případě, kdy PRK spočívá v nesplnění povinnosti příjemce dotace výlučně v důsledku zásahu vyšší moci³⁴.

V případě, že příslušný správní orgán dospěje v rámci svého rozhodnutí o PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů k věcně stejnému závěru, k jakému došlo na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3, přičemž je ale částka vyměřená příslušným správním orgánem v marginální výši nižší (zejména z důvodu zaokrouhlení, či rozpadu odvodu na více projektů atd. a vzniklý rozdíl je maximálně v řádu jednotek korun), než posouzení na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3, upraví se výše nesrovnalosti na částku vyměřenou příslušným správním orgánem. Tento postup se neaplikuje, pokud již k danému případu byla zaúčtována finanční oprava (korekce).

3. se jedná o podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na spáchání trestného činu, který souvisí s operací spolufinancovanou z prostředků z rozpočtu EU, ŘO předá případ bezodkladně ve smyslu § 8 trestního řádu státnímu zástupci či policejnímu orgánu.

Pokud příslušný soud rozhodne, že došlo ke spáchání trestného činu podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále „trestní zákoník“), resp. zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, přičemž bylo ve stejné věci na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3 rozhodnuto, že se jedná o:

- a. nepotvrzenou nesrovnalost,
- b. potvrzenou nesrovnalost, přičemž je ale její výše nižší, než výše odpovídající zjištěnému porušení trestního zákoníku,

je ŘO povinen pravomocné rozhodnutí soudu respektovat a nesrovnalost potvrdit, resp. navýšit vyčíslení nesrovnalosti, tak, aby odpovídalo povaze spáchaného trestného činu a provést příslušnou aktualizaci hlášení nesrovnalosti v MS2014+ dle postupů v kap. 4.2;

4. je zjištěno důvodné podezření na spáchání správního deliktu zadavatele či dodavatele ve smyslu zákona o veřejných zakázkách, resp. přestupku zadavatele ve smyslu zákona o zadávání veřejných zakázek, ŘO předá toto zjištění k dalšímu šetření Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže.

Pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodne, že došlo ke správnímu deliktu podle zákona o veřejných zakázkách nebo přestupku podle zákona o zadávání veřejných zakázek, přičemž bylo ve stejné věci na základě postupu dle kap. 4.1.1, 4.1.2 nebo 4.1.3 rozhodnuto, že se jedná o:

³⁴ Zároveň však platí, že pokud orgán, který o poskytnutí peněžních prostředků příjemci rozhodl, nepromine odvod za PRK z důvodu zásahu vyšší moci ve smyslu § 22 odst. 14 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, případně příjemce v zákonné lhůtě o prominutí odvodu za PRK nepožádá nebo dotaci nebo její část vrátí na výzvu poskytovatele dle § 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, musí ŘO nesrovnalost potvrdit alespoň ve výši zjištěného PRK/vrácené dotace nebo její části.

- a. nepotvrzenou nesrovnalost,
- b. potvrzenou nesrovnalost, přičemž je ale její výše nižší, než výše odpovídající zjištěnému správnímu deliktu/přestupku,

je ŘO povinen pravomocné rozhodnutí respektovat³⁵ a nesrovnalost potvrdit, resp. navýšit vyčíslení nesrovnalosti, tak, aby odpovídalo povaze zjištěného správního deliktu/přestupku³⁶ a provést příslušnou aktualizaci hlášení nesrovnalosti v MS2014+ dle postupů v kap. 4.2.

Obdobně postupuje ŘO i v případech, kdy výše uvedené národní orgány rozhodnou o porušení právních předpisů na základě vlastní činnosti či na základě podnětu třetí strany.

4.1.5. SYSTÉMOVÉ NESROVNALOSTI

V případě, že se jedná o podezření na nesrovnalost systémové povahy na úrovni PCO nebo ŘO, předá PCO, ŘO či jiný subjekt implementační struktury případ k prošetření AO. AO případ posoudí, a v případě potvrzení nesrovnalosti vyčíslí částku, na níž se tato nesrovnalost vztahuje. O výsledku AO informuje příslušný ŘO a PCO.

PCO zodpovídá za přijetí odpovídajících opatření k nápravě stavu a zabránění dalšího výskytu nesrovnalosti, pokud se nesrovnalost vyskytla na úrovni PCO.

ŘO zodpovídá za přijetí odpovídajících opatření k nápravě stavu a zabránění dalšího výskytu nesrovnalosti, pokud se nesrovnalost vyskytla na úrovni ŘO, ZS, kontrolora nebo příjemce.

V případě zjištění systémové nesrovnalosti na úrovni ŘO, PCO nebo AO je dotčený subjekt povinen přijmout dostatečná opatření k nápravě. V případě zjištění systémové nesrovnalosti na úrovni ZS nebo kontrolora rozhodne o opatřeních k nápravě a o preventivních opatřeních příslušný ŘO. O přijetí příslušných opatření k nápravě a preventivních opatření u systémových nesrovnalostí ŘO informuje AO a PCO, AO a PCO se informují vzájemně.

V případě potvrzení systémové nesrovnalosti na úrovni ŘO příslušný ŘO bez zbytečného prodlení nahlásí případ jako potvrzenou nesrovnalost prostřednictvím MS2014+ podle postupů v kap. 4.2.

4.2. EVIDENCE, HLÁŠENÍ A MONITORING NESROVNALOSTÍ

Systém hlášení podezření na nesrovnalost, resp. potvrzených nesrovnalostí (dále „hlášení nesrovnalostí“), zahrnuje hlášení nesrovnalostí mezi subjekty zapojenými do implementace OP na národní úrovni (tzv. „vnitřní úroveň hlášení nesrovnalostí“) a hlášení nesrovnalostí vůči EK (tzv. „vnější úroveň hlášení nesrovnalostí“), včetně jejich dalšího monitoringu a aktualizace.

³⁵ Za předpokladu, že se jedná o správní delikt/přestupek s nenulovým finančním dopadem dle Rozhodnutí komise ze dne 19. 12. 2013 č. C(2013) 9527.

³⁶ Výši odpovídající povaze správního deliktu/přestupku se rozumí finanční dopad dle Rozhodnutí komise ze dne 19. 12. 2013 č. C(2013) 9527.

4.2.1. VNITŘNÍ ÚROVEŇ HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ

Za řádné hlášení nesrovnalostí na vnitřní úrovni odpovídá ŘO. Pokud je na základě postupů dle kap. 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3 a 4.1.4, resp. 4.1.5, rozhodnuto o tom, že se jedná o opodstatněné podezření na nesrovnalost či potvrzenou nesrovnalost, vypracuje ŘO bez zbytečného prodlení, nejpozději však do 15. dne následujícího měsíce od data, kdy bylo o případu rozhodnuto, resp. ŘO obdržel relevantní informace o nesrovnalosti, v MS2014+ hlášení nesrovnalosti v modulu vnitřní úrovně. Následně o tom informuje PCO, AO, centrální kontaktní bod sítě AFCOS (dále „CKB AFCOS“) i příslušný lokální kontaktní bod sítě AFCOS (dále „LKB AFCOS“) prostřednictvím MS2014+.

O podstatném pokroku v řešení jednotlivých případů nesrovnalostí informuje ŘO výše uvedené subjekty průběžně, nejpozději však do 15 dnů od obdržení příslušné informace, pokud se jedná o případ nahlášený v modulu vnější úrovně hlášení nesrovnalostí v MS2014+, provedením aktualizace příslušného hlášení nesrovnalostí v modulu vnitřní, případně i vnější úrovně. Podstatným pokrokem se rozumí zejména zahájení, ukončení či zastavení administrativních, správních, kontrolních či soudních řízení v souvislosti s jednotlivými případy, včetně výsledků těchto řízení.

4.2.2. VNĚJŠÍ ÚROVEŇ HLÁŠENÍ NESROVNALOSTÍ

Za řádné a včasné hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni odpovídají pracovníci sítě AFCOS, tj. CKB AFCOS a příslušný LKB AFCOS, přičemž vycházejí zejména z informací, které jim poskytnou příslušný ŘO, který nese odpovědnost za správnost poskytnutých údajů.

Prvotní zprávu, tzn. hlášení nových případů, je členský stát povinen zaslat prostřednictvím CKB/LKB AFCOS na Evropský úřad pro boj proti podvodům (dále „OLAF“) ve lhůtě dvou měsíců od konce každého čtvrtletí.

Následnou zprávu, tzn. hlášení o podstatném pokroku v řešení případu, je členský stát povinen zaslat OLAF prostřednictvím CKB/LKB AFCOS co nejdříve poté, co obdrží relevantní informace.

Postupy a lhůty související s hlášením nesrovnalostí na vnější úrovni jsou detailně popsány v Metodickém pokynu upravujícím hlášení nesrovnalostí na vnější úrovni Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) pro programové období 2014-2020.

4.2.3. PŘEDÁVÁNÍ INFORMACÍ K TRESTNÍM NESROVNALOSTEM

Státní orgány jsou povinny dle § 8 odst. 1 trestního řádu neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

V případě, že AO nebo ŘO identifikuje opodstatněné podezření na nesrovnalost dle kap. 4.1.2 spočívající v podezření na spáchání trestného činu („trestní nesrovnalost“), informuje PCO elektronickou cestou na e-mailovou adresu trestni.nesrovnalosti@mfcz.cz o všech relevantních skutečnostech souvisejících s tímto podezřením, a to bezodkladně, nejpozději však do 10 dnů od získání těchto informací. V rámci tohoto sdělení AO/ŘO uvede následující údaje, pokud jsou mu známy:

- název dotčeného projektu či jeho části, číslo projektu a číslo nesrovnalosti,
- popis skutku, kterým mohl být trestný čin spáchán,

- specifikaci orgánu činného v trestním řízení, u kterého je řízení vedeno, spolu s číslem jednacím,
- vyjádření, zda bude subjekt v daném případě využívat práva osoby poškozené ve smyslu § 43 trestního řádu, resp. uplatňovat nárok na náhradu škody způsobenou trestným činem ve smyslu § 43 odst. 3 trestního řádu,
- informaci, o tom, zda bylo provedeno zajištění nároku poškozeného dle § 47 trestního řádu.

AO/ŘO stejným způsobem a ve stejné lhůtě doplňuje, resp. upřesňuje, poskytnuté údaje a informuje PCO o dalším vývoji případu (zejména o zahájení trestního stíhání, o podání obžaloby nebo o skončení trestního řízení), stejně tak informuje PCO o komunikaci mezi ním a odborem 71 – Legislativa a sporné agendy Ministerstva financí.

4.3. VYMÁHÁNÍ PROSTŘEDKŮ DOTČENÝCH NESROVNALOSTÍ

ŘO postupuje při vymáhání prostředků dotčených nesrovnalostí dle následujících kapitol v závislosti na typu příslušného právního aktu o poskytnutí/převodu podpory dle kap. 5.

Pokud ŘO v jakékoliv fázi vymáhání dojde k závěru, že částka dotčená nesrovnalostí nebo její část představuje nevymožitelnou částku ve smyslu čl. 122 Obecného nařízení, informuje o této skutečnosti v rámci hlášení nesrovnalostí podle kap. 4.2.³⁷

ŘO má povinnost zpřístupnit PCO informace o nesrovnalostech, pro PPS ČR - PR platí tato povinnost pro nesrovnalosti identifikované na obou stranách hranice. ŘO dále zajišťuje, že je PCO informován o původu, výši a charakteru prostředků vrácených od příjemce, ŘO nebo ZS, které odpovídají podílu prostředků z rozpočtu EU, na účet PCO, a to nejpozději společně s vrácenou částkou, pro PPS ČR - PR platí tato povinnost pro obě strany hranice.

4.3.1. V REŽIMU ZÁKONA O ROZPOČTOVÝCH PRAVIDLECH

Poskytovatel dotace je oprávněn nevyplatit dotaci nebo její část, domnívá-li se důvodně, že příjemce porušil povinnost stanovenou právním předpisem, nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta (§ 14e zákona o rozpočtových pravidlech). Poskytovatel dotace o tomto opatření informuje příjemce a OFS. Příjemce je oprávněn podat proti tomuto opatření námitky. O případném rozhodnutí o námitkách informuje poskytovatel dotace příslušný OFS.

V případě, že se poskytovatel dotace na základě kontrolního zjištění nebo zjištění z provedeného auditu důvodně domnívá, že příjemce dotace porušil podmínku, za které byla dotace poskytnuta a jejíž náprava je možná v náhradní lhůtě, vyzve příjemce k provedení opatření k nápravě a stanoví mu lhůtu k jejímu provedení (§ 14f odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech). Poskytovatel dotace bez zbytečného odkladu informuje OFS o vydání výzvy a o tom, jak bylo na výzvu reagováno.

Pokud se poskytovatel dotace na základě kontrolního zjištění nebo zjištění z provedeného auditu důvodně domnívá, že příjemce dotace porušil povinnost stanovenou právním předpisem, nebo porušil podmínku, za které byla dotace poskytnuta a u které nelze vyzvat

³⁷ Toto ustanovení se nevztahuje na PPS ČR – PR, kde se postupuje v souladu s čl. 27 odst. 3 nařízení o EÚS.

k provedení opatření k nápravě, vyzve příjemce k vrácení dotace nebo její části (§ 14f odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech). Poskytovatel dotace bez zbytečného odkladu informuje OFS o vydání výzvy a o tom, jak bylo na výzvu reagováno.

V případě existence podezření na porušení povinnosti stanovené právním předpisem, nedodržení účelu dotace nebo podmínek, za kterých byla dotace poskytnuta, ze strany příjemce dotace, přičemž toto porušení nebylo vypořádáno výše uvedeným postupem, a za podmínky, že toto porušení představuje podezření na PRK³⁸ podle zákona o rozpočtových pravidlech, ŘO případ bezodkladně předá, spolu s relevantní dokumentací zjištění vyplývajících z provedených kontrol či auditů v rámci daného projektu, příslušnému OFS k dalšímu řízení k prošetření podezření na PRK.

Relevantní dokumentací se rozumí zejména:

- a) identifikace příjemce (jméno/název, adresa, IČO);
- b) identifikace projektu, v rámci jehož realizace mohlo dojít k PRK (název a číslo projektu);
- c) rozhodnutí o poskytnutí dotace, resp. právní akt, kterým byly prostředky poskytnuty včetně všech příloh, které jsou součástí právního aktu anebo na něj odkazují;
- d) protokol o kontrole, případně včetně dokumentů týkajících se vyřízení podaných námitek proti protokolu o kontrole, nebo popis podezření na PRK s odkazem na konkrétní podmínky či povinnosti právního aktu o poskytnutí/převodu podpory, které měly být porušeny;
- e) listinné, či jiné důkazy zajištěné v rámci kontroly nasvědčující PRK;
- f) informace o stavu financování projektu z veřejných prostředků (skutečná výše vyplacených veřejných prostředků a informace o tom, zda projekt stále probíhá či termín jeho ukončení);
- g) v případě, že v souvislosti s tímto projektem již byly zahájeny úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu, i informace o tomto řízení, v případě, že těmito informacemi disponuje; v případě, že nedisponuje informacemi o tom, že v souvislosti s tímto projektem byly zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu, informaci o této skutečnosti;
- h) identifikace příslušného hlášení nesrovnalosti, pokud je známa (číslo nesrovnalosti v MS2014+).

Částky uhrazené OFS odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU z vymožených prostředků, převádí OFS na univerzální účet PCO dle § 44a zákona o rozpočtových pravidlech. O přijetí těchto prostředků PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO tak, aby ŘO mohl tuto informaci uvést v hlášení nesrovnalostí podle kap. 4.2.1.

Částky vrácené poskytovateli příjemcem na základě výzvy dle § 14f odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech, odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU, převádí poskytovatel na účet PCO dle § 44a zákona o rozpočtových pravidlech, pokud již tyto prostředky byly schváleny v rámci SŽ, resp. ŘO tyto prostředky v rámci SŽ předloží.³⁹

³⁸ včetně PRK dle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

³⁹ Pokud prostředky nebudou předloženy v rámci SŽ a v případě SR podílů postupuje poskytovatel dle Metodického pokynu pro přípravu/realizaci rozpočtu za oblast EU/FM, který zpracovává odbor Státní rozpočet Ministerstva financí.

O přijetí těchto prostředků PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO tak, aby ŘO mohl tuto informaci uvést v hlášení nesrovnalostí podle kap. 4.2.1.

Částky uhrazené OFS, případně vrácené poskytovateli příjemcem na základě výzvy dle § 14f odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech, odpovídající podílu prostředků poskytnutých ze SR a státního fondu z neoprávněně použitých prostředků, jsou OFS, resp. poskytovatelem, převáděny do SR a státního fondu dle § 44a odst. 1 a 3 zákona o rozpočtových pravidlech.

V souladu s ustanovením § 44a odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech se odvod za PRK neuloží, jestliže jeho výše v souhrnu za všechna porušení ve vztahu k jedné poskytnuté dotaci nebo celkovým použitým prostředkům nepřesahuje 1 000 Kč. Pokud jsou naplněny podmínky definice nesrovnalosti, tak se i nadále jedná o nesrovnalost a ŘO eviduje takovéto případy v rámci hlášení nesrovnalostí (jako podlimitní typ hlášení) podle kap. 4.2. V návaznosti na ustanovení čl. 122 Obecného nařízení budou takto nevyměřené prostředky hrazeny z rozpočtu EU.

Zákon o rozpočtových pravidlech v § 44a odst. 12 a 13 umožňuje požádat Generální finanční ředitelství prostřednictvím finančního úřadu o prominutí nebo částečné prominutí odvodu za PRK a penále za prodlení s ním. Odvod za PRK či jeho část a penále za prodlení s ním či jeho část související s prostředky z rozpočtu EU lze prominout výlučně z důvodů hodných zvláštního zřetele, kterými jsou výjimečné případy nebo porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek, přičemž:

- a) výjimečným případem se rozumí případy, kdy k PRK na straně příjemce došlo v důsledku prokázané chyby či nesoučinnosti poskytovatele, z důvodu živelní katastrofy nebo státem změněné či zapříčiněné situace. V případech, kdy je žadatelem fyzická osoba, rozumí se výjimečným případem též ohrožení jeho výživy nebo na jeho výživu odkázaných osob. Prominutí nebo částečné prominutí vyměřeného odvodu za PRK a penále z těchto důvodů nemá vliv na výši nesrovnalosti, nesrovnalost je nadále evidována v původní výši;
- b) odvod byl vyměřen za porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Prominutí je v těchto případech možné až na úroveň finančních oprav stanovených rozhodnutím Evropské komise č. C(2013) 9527 ze dne 19. 12. 2013⁴⁰, pokud současně na úrovni OP nejsou stanoveny finanční opravy přísnější.

ŘO má povinnost sledovat vývoj řízení vedených OFS, která se týkají projektů příslušného OP. Informace o částkách vymáhaných a vrácených prostřednictvím OFS evidované v IS ESO má možnost poskytovatel dotace podle zákona o rozpočtových pravidlech získat prostřednictvím elektronické dotazovací služby IS VYKONT. Dle § 44a odst. 11 zákona o rozpočtových pravidlech mají přístup k informacím týkajícím se správy odvodů za PRK též další orgány oprávněné ke kontrole těchto prostředků (tj. zejm. ŘO), orgány EU a další správní orgány podílející se na správě těchto prostředků poskytnutých ze zahraničí. Sami poskytovatelé se pak podílí na kvalitě výstupů z IS VYKONT tím, že plní povinnost podle § 75b zákona o rozpočtových pravidlech zaznamenávat do IS ReD údaje o poskytnutých prostředcích a jejich příjemcích ve lhůtách stanovených vyhláškou č. 286/2007 Sb., o centrální evidenci dotací.

⁴⁰ Toto rozhodnutí EK bylo opraveno dokumentem C(2014)7372 ze dne 3. 10. 2014.

4.3.2. V REŽIMU ZÁKONA O ROZPOČTOVÝCH PRAVIDLECH ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ

Při podezření na PRK může poskytovatel peněžních prostředků pozastavit jejich poskytnutí, a to až do výše předpokládaného odvodu (§ 22 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). Z hlediska celého objemu prostředků dotace se na neproplacené výdaje pohlíží jako na nesprávně použité, tuto část dotace tak nelze opětovně použít na financování dané operace. Pokud došlo ke krácení žádosti o platbu, pak poskytovatel peněžních prostředků zároveň předá příslušnému orgánu ÚSC informaci o tomto krácení, a to především s uvedením jeho výše a důvodu (specifikace porušených podmínek a povinností), včetně dokladů prokazujících toto krácení. Příslušný orgán ÚSC, pokud dojde k závěru, že došlo k PRK, vyměří odvod za PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, přičemž v rozhodnutí uvede, že z uloženého odvodu bude odvedena pouze částka ve výši rozdílu mezi uloženým odvodem a peněžními prostředky neposkytnutými z důvodu podezření na PRK. Pokud příslušný orgán ÚSC odvod za PRK neuloží, poskytovatel peněžních prostředků poskytne pozastavené peněžní prostředky příjemci.

V případě, že se poskytovatel dotace na základě kontrolního zjištění domnívá, že příjemce dotace porušil méně závažnou podmínku podle § 10a odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, za níž byla dotace poskytnuta a u níž poskytovatel stanovil, že její nesplnění je postiženo nižším odvodem, než kolik činí celková částka dotace a jejíž povaha umožňuje nápravu v náhradní lhůtě, vyzve písemně příjemce k provedení opatření k nápravě a stanoví mu lhůtu k jeho provedení. V rozsahu, v jakém příjemce dotace provedl opatření k nápravě, platí, že nedošlo k PRK (§ 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů).

Pokud se poskytovatel dotace na základě kontrolního zjištění domnívá, že příjemce dotace porušil povinnost stanovenou právním předpisem, která souvisí s účelem, na který byly peněžní prostředky poskytnuty, nedodržel účel dotace nebo podmínku, za které byla dotace poskytnuta, u níž nelze vyzvat k provedení opatření k nápravě, vyzve písemně příjemce k vrácení dotace nebo její části ve stanovené lhůtě. V rozsahu, v jakém příjemce dotace vrátil dotaci nebo její část, platí, že nedošlo k PRK (§ 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů). Poskytovatel vhodným způsobem bez zbytečného odkladu informuje orgán příslušný k rozhodnutí o uložení odvodu podle § 22 odst. 9 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů o vydání výzvy k provedení opatření k nápravě, o vydání výzvy k vrácení dotace, resp. její části, a o tom, zda příjemce dotace výzvě vyhověl.

Jedná-li se o podezření na PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, které nebylo vypořádáno výše uvedeným postupem, ŘO případ bezodkladně předá, spolu s relevantní dokumentací zjištění vyplývající z provedených kontrol či auditů v rámci daného projektu, příslušnému správci daně, tedy příslušnému orgánu územního samosprávného celku (dále „ÚSC“), k dalšímu řízení k prošetření podezření na PRK podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Relevantní dokumentací se rozumí zejména:

- a) identifikace příjemce (jméno/název, adresa, IČO);
- b) identifikace projektu, v rámci jehož realizace mohlo dojít k PRK (název a číslo projektu);
- c) rozhodnutí o poskytnutí dotace, resp. právní akt, kterým byly prostředky poskytnuty včetně všech příloh, které jsou součástí právního aktu anebo na něj odkazují;

- d) zpráva o kontrole, případně včetně dokumentů týkajících se vyřízení podaných námitek proti protokolu o kontrole, nebo popis podezření na PRK s odkazem na konkrétní podmínky či povinnosti právního aktu o poskytnutí/převodu podpory, které měly být porušeny;
- e) listinné, či jiné důkazy zajištěné v rámci kontroly nasvědčující PRK;
- f) informace o stavu financování projektu z veřejných prostředků (skutečná výše vyplacených veřejných prostředků a informace o tom, zda projekt stále probíhá či termín jeho ukončení);
- g) v případě, že v souvislosti s tímto projektem již byly zahájeny úkony trestního řízení podle § 158 odst. 3 trestního řádu, i informace o tomto řízení v případě, že těmito informacemi disponuje, nebo informaci o tom, že těmito informacemi nedisponuje; v případě, že nedisponuje informacemi o tom, že v souvislosti s tímto projektem byly zahájeny úkony trestního řízení dle § 158 odst. 3 trestního řádu, informaci o této skutečnosti.

Částky odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU z vymožených prostředků, resp. vrácených prostředků na základě výzvy dle § 22 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, spolu s případným úrokem z prodlení ve smyslu čl. 72 písm. h) Obecného nařízení převádí příslušný orgán ÚSC, resp. poskytovatel, v souladu s příslušným právním aktem o poskytnutí/převodu podpory⁴¹ na univerzální účet PCO. Před převedením těchto prostředků je příslušný orgán ÚSC, resp. poskytovatel, povinen písemně informovat PCO o jejich původu, výši a charakteru. O přijetí těchto prostředků PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO tak, aby ŘO mohl tuto informaci uvést v hlášení nesrovnalostí podle kap. 4.2.1.

V souladu s ustanovením § 22 odst. 7 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se odvod za PRK neuloží, pokud jeho celková výše za všechna PRK při použití téže dotace nebo návratné finanční výpomoci nepřesáhne 1 000 Kč. Pokud jsou naplněny podmínky definice nesrovnalosti, tak se i nadále jedná o nesrovnalost a ŘO eviduje takovéto případy v rámci hlášení nesrovnalostí (jako podlimitní typ hlášení) podle kap. 4.2. V návaznosti na ustanovení čl. 122 Obecného nařízení budou takto nevyměřené prostředky hrazeny z rozpočtu EU.

Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v § 22 odst. 14 umožňuje požádat o prominutí nebo o částečné prominutí povinnosti odvodu za PRK a penále za prodlení s ním. Odvod za PRK či jeho část a penále za prodlení s ním či jeho část související s prostředky z rozpočtu EU lze prominout výlučně z důvodů hodných zvláštního zřetele, kterými jsou výjimečné případy nebo porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek, přičemž:

- a) výjimečným případem se rozumí případy, kdy k PRK na straně příjemce došlo v důsledku prokázané chyby či nesoučinnosti poskytovatele, z důvodu živelní katastrofy nebo státem změněné či zapříčiněné situace. V případech, kdy je žadatelem fyzická osoba, rozumí se výjimečným případem též ohrožení jeho výživy nebo na jeho výživu odkázaných osob. Prominutí nebo částečné prominutí vyměřeného odvodu za PRK a penále z těchto důvodů nemá vliv na výši nesrovnalosti, nesrovnalost je nadále evidována v původní výši;
- b) odvod byl vyměřen za porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Prominutí je v těchto případech možné až na úroveň finančních oprav stanovených

⁴¹ § 14 odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlech umožňuje poskytovateli dotace tuto povinnost uvést v rozhodnutí o poskytnutí dotace.

rozhodnutím Evropské komise č. C(2013) 9527 ze dne 19. 12. 2013, pokud současně na úrovni OP nejsou stanoveny finanční opravy přísnější.

V případě, že příslušný orgán ÚSC v souladu s nastavenými postupy zcela nebo z části promine vyměřený odvod za PRK a s ním spojené penále a zároveň jsou vymožené prostředky převedeny na účet PCO, pak tento příslušný orgán ÚSC vyzve PCO k vrácení prostředků na účet ÚSC, odkud budou vráceny příjemci. Výzva k vrácení prostředků obsahuje zejména:

- a) název a číslo projektu,
- b) číslo nesrovnalosti,
- c) přesné vymezení částky, která byla prominuta, spolu s procentním vyjádřením jednotlivých zdrojů financování,
- d) řádné odůvodnění rozhodnutí o prominutí povinnosti odvodu, resp. penále,
- e) číslo účtu, na který budou prostředky vráceny.

Obdobný postup se použije v případě, že MF vyhoví příjemci v řízení o odvolání proti rozhodnutí o odvodu za PRK v souladu s § 22 odst. 10 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

4.3.3. V JINÉM REŽIMU

Pokud byly prostředky poskytnuty mimo režim zákona o rozpočtových pravidlech i zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a byly použity v rozporu se závaznými podmínkami, zajistí ŘO, aby byl odpovídající podíl prostředků z rozpočtu EU z neoprávněně použitých prostředků převeden na univerzální účet PCO, pokud již prostředky byly schváleny v rámci SŽ, resp. ŘO tyto výdaje v SŽ předloží. ŘO v takovém případě vyzve příjemce k navrácení prostředků odpovídajících výši vyčíslené nesrovnalosti a stanoví lhůtu k provedení tohoto převodu. Neprodleně po vyzvání příjemce k navrácení neoprávněně použitých prostředků je ŘO povinen písemně informovat PCO o původu, výši a charakteru vrácených prostředků včetně subjektu, který tyto prostředky převede.

O přijetí těchto prostředků PCO bezodkladně informuje příslušný ŘO tak, aby ŘO mohl tuto informaci uvést v nejbližším hlášení nesrovnalostí podle kap. 4.2.

V případě, že příjemce nevrátí neoprávněně použité prostředky ve lhůtě stanovené ŘO, provede ŘO další kroky k vymožení prostředků (např. podáním k soudu). Postup řešení ŘO konzultuje s PCO a pravidelně jej informuje o pokroku v řešení.

V případě PPS ČR - PR, jedná-li se o prostředky neoprávněně použité českým HP, které byly poskytnuty na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace, postupuje se dle ustanovení kap. 4.3.1. Jedná-li se o prostředky neoprávněně použité polským HP nebo českým a polským PrP, ŘO vyzve příslušného polského nebo českého HP k vrácení neoprávněně použitých prostředků odpovídajících podílu z rozpočtu EU na účet PCO⁴² (v EUR). V případě, že k vrácení neoprávněně použitých prostředků dle předchozích ustanovení nedojde, odpovídá za vrácení neoprávněně použitých prostředků členský stát, na jehož území se nachází partner, který prostředky neoprávněně použil.

⁴² Jedná se o účet PCO č. 34534-7358021/0710 vedený v EUR.

V souladu s ustanovením čl. 122 Obecného nařízení, a pokud to podmínky, za kterých byly prostředky poskytnuty, umožňují, se částky odpovídající příspěvku z daného fondu na určitou operaci v daném účetním roce, které nepřesáhnou 250 EUR bez zahrnutí úroku z prodlení, nevymáhají. Pokud jsou naplněny podmínky definice nesrovnalosti, tak se i nadále jedná o nesrovnalost a ŘO eviduje takovéto případy v rámci hlášení nesrovnalostí (jako podlimitní typ hlášení) podle kap. 4.2. V návaznosti na ustanovení čl. 122 Obecného nařízení budou takto nevyvozené prostředky hrazeny z rozpočtu EU.

4.4. VRACENÍ PROSTŘEDKŮ BEZ NESROVNALOSTI

V případech, kdy příjemce vrací poskytnuté prostředky mimo vratek z finančního vypořádání⁴³ a zároveň se nejedná o nesrovnalost (např. u příjmů či vrácení DPH), odpovídá ŘO daného OP za vrácení podílu prostředků z rozpočtu EU na univerzální účet PCO, pokud již tyto prostředky byly schváleny v rámci SŽ, resp. ŘO tyto prostředky v rámci SŽ předloží. Pokud příjemce poskytovateli tyto prostředky dosud nevrátil, může ŘO, resp. poskytovatel příjemce vyzvat, aby podíl prostředků z rozpočtu EU odeslal ve stanovené lhůtě přímo na účet PCO⁴⁴. Neprodleně po vyzvání příjemce k navrácení prostředků je ŘO povinen písemně informovat PCO o původu, výši a charakteru vrácených prostředků včetně subjektu, který tyto prostředky převede.

V případě, že poskytovatel zjistí okolnosti nasvědčující tomu, že účel, na který byla dotace poskytnuta, nemůže být včas a řádně splněn, je možné postupovat dle § 15 odst. 1 písm. d) zákona o rozpočtových pravidlech, tj. příjemci dotaci odejmout. Řízení o odnětí dotace může poskytovatel zahájit, pokud již nedošlo k zahájení daňové kontroly, jejímž předmětem je zjištění, zda došlo k porušení rozpočtové kázně. Odejmout dotaci ve správním řízení je možné také pokud nastala některá z ostatních okolností předvídaných § 15 zákona o rozpočtových pravidlech. Poskytovatel dotace v těchto případech (na žádost příjemce či z úřední moci) může zahájit řízení o odnětí dotace, přičemž výsledkem tohoto řízení může být odejmutí dotace. V případě vydání kladného rozhodnutí o odnětí dotace zajistí ŘO, že o této skutečnosti bude PO informován, a to i v případě, že je ŘO odlišný od poskytovatele dotace. Případné rozhodnutí o odnětí dotace musí obsahovat lhůtu, do které musí příjemce dosud poskytnuté prostředky vrátit, a identifikaci účtů, na které mají být tyto finanční prostředky převedeny⁴⁵. Došlo-li již ze strany PCO ke schválení daného výdaje v rámci SŽ, resp. ŘO tyto výdaje předloží v rámci SŽ, je vratka odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU, v případě, že byla příjemcem navracena, převedena na univerzální účet PCO.

4.5. PROVÁDĚNÍ FINANČNÍCH OPRAV V RÁMCI CERTIFIKACE VÝDAJŮ A UZAVÍRÁNÍ ÚČTŮ

4.5.1. FINANČNÍ OPRAVY NA ÚROVNI ČLENSKÉHO STÁTU

V souladu s čl. 143 Obecného nařízení a čl. 99 nařízení o ENRF provádí PCO finanční opravy na úrovni členského státu odečtením odpovídající výše výdajů dotčených nesrovnalostí od

⁴³ Podle vyhlášky č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání)

⁴⁴ Pro prostředky v CZK je relevantní účet PCO č. 6001125021/0710, pro prostředky v EUR u PPS ČR-PR je relevantní účet PCO č. 34534-7358021/0710

⁴⁵ Mimo § 15 odst. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech

výkazu výdajů v souvislosti s individuálními či systémovými nesrovnalostmi zjištěnými u projektů nebo OP, nebo jejich částí.

Prostředky uvolněné provedením finanční opravy dle čl. 143 odst. 2 Obecného nařízení lze v souladu s čl. 143 odst. 3 Obecného nařízení znovu použít v rámci daného OP za podmínek stanovených v čl. 143 odst. 4 Obecného nařízení.

Finanční opravy lze provádět následujícími způsoby:

1. provedením finanční opravy odpovídající výši nesrovnalosti okamžitě po jejím potvrzení, která je následně odečtena od nejbližšího výkazu výdajů;
2. provedením finanční opravy odpovídající výši potvrzené nesrovnalosti až poté, co dojde k vymožení prostředků od příjemce (či jiného subjektu odpovědného za nesrovnalost), která je následně odečtena od nejbližšího výkazu výdajů.

PCO využívá kombinaci obou výše uvedených způsobů provádění finančních oprav tak, aby zabezpečil, že účty odeslané EK jsou očištěné o veškeré výdaje dotčené potvrzenými nesrovnalostmi souvisejícími s výdaji daného účetního roku. V souladu s ustanovením čl. 122 odst. 2 Obecného nařízení se finanční opravy neprovádí prvním z výše uvedených způsobů u tzv. podlimitních nesrovnalostí⁴⁶.

V průběhu účetního roku, resp. do odeslání účtů za daný účetní rok, se finanční opravy, které souvisí s výdaji daného účetního roku, provádí zpravidla druhým z výše uvedených způsobů.

Pokud dojde k identifikaci nesrovnalosti až poté, co byly dotčené výdaje uzavřené v účtech, provádí se finanční oprava zpravidla druhým z výše uvedených způsobů, tj. odečtením vymožených prostředků v rámci následující certifikace výdajů. Ve specifických případech může PCO po prověření u subjektu odpovědného za potvrzení nesrovnalosti, že i nadále trvá potvrzení a vyčíslení příslušné nesrovnalosti, a po projednání s příslušným ŘO přistoupit k provedení finanční opravy prvním z výše uvedených způsobů v rámci následující certifikace výdajů.

V případě, že dojde k identifikaci závažného nedostatku ve fungování systému řízení a kontroly, provádí PCO systémové finanční opravy odpovídající závažnosti zjištěného nedostatku provedením plošné finanční opravy na celý OP nebo jeho část dotčenou zjištěným nedostatkem.

V případě, že dojde k identifikaci nesrovnalostí v rámci reprezentativního vzorku operací z auditů, přičemž provedení celkového ověření správnosti operací mimo auditovaný vzorek není efektivní, provádí PCO systémové finanční opravy provedením extrapolované finanční opravy na výdaje operací mimo auditovaný vzorek.

4.5.2. VYPOŘÁDÁNÍ FINANČNÍCH OPRAV NA ÚROVNI ČLENSKÉHO STÁTU

Individuální finanční opravy

V případě, že v rámci daného programu vznikne rozdíl mezi výší finančních oprav provedených v souvislosti s individuálními nesrovnalostmi dle kapitoly 4.5.1, resp. jejich příslušnému podílu odpovídajícímu příspěvku z ESI fondů, a výší prostředků vymožených od příslušných subjektů, následně převedených na účet PCO, resp. jejich příslušnému podílu odpovídajícímu příspěvku z ESI fondů, vztahujících se k provedeným individuálním

⁴⁶ Podlimitními nesrovnalostmi se rozumí případy popsané v kap. 4.3.1, 4.3.2 a 4.3.3.

finančním opravám, může mít takto vzniklý rozdíl dopad na možnost refundace v plné výši všech schválených souhrnných žádostí daného programu. V rozsahu tohoto dopadu nebudou výdaje schválené v rámci souhrnných žádostí daného programu refundovány do příslušné předfinancující kapitoly SR, resp. na příslušný účet OSS.

Systémové finanční opravy (plošné i extrapolované)

V návaznosti na provedení finanční opravy v souvislosti se systémovými nesrovnalostmi u daného programu dle předchozí kapitoly vyzve PCO subjekt či orgán odpovědný za implementaci daného programu k převodu částky odpovídající finanční opravě, resp. příslušnému podílu odpovídajícímu příspěvku z ESI fondů. Částka bude převedena na účet PCO ve lhůtě 3 měsíců od výzvy PCO.

V případě, že nedojde k převedení všech odpovídajících částek na účet PCO, vznikne rozdíl mezi výši finančních oprav provedených v souvislosti se systémovými nesrovnalostmi dle předchozí kapitoly, resp. jejich příslušnému podílu odpovídajícímu příspěvku z ESI fondů, a výši prostředků vymožených od příslušných subjektů, následně převedených na účet PCO, resp. jejich příslušnému podílu odpovídajícímu příspěvku z ESI fondů, vztahujících se k provedeným systémovým finančním opravám. Tento rozdíl může mít dopad na možnost refundace v plné výši všech schválených souhrnných žádostí daného programu. V rozsahu tohoto dopadu nebudou výdaje schválené v rámci souhrnných žádostí daného programu refundovány do příslušné předfinancující kapitoly SR, resp. na příslušný účet OSS.

5. ZPŮSOBY POSKYTOVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘÍJEMCŮM

Dotace poskytované ze SR na předfinancování, na národní spolufinancování a v případě PPS ČR - PR dotace z Národního fondu (kromě případů, kde příjemcem je PO zřízená OSS, která získává prostředky na financování svého projektu dotací z rozpočtu svého zřizovatele/OSS, pokud zvláštní zákon neumožní ŘO poskytnout dotaci přímo PO) se v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech poskytují na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace (dále také „rozhodnutí“). V případě PPS ČR - PR se rozhodnutí vydává pouze v případě, že příjemce, resp. HP, má sídlo na území ČR. V případě, že HP má sídlo na území PR, jsou prostředky z rozpočtu EU poskytovány na základě dvoustranného právního aktu (smlouvy s mezinárodním prvkem). V případě, že příjemcem je OSS, je vydáván písemný právní akt o schválení příslušného projektu a případně též o převodu prostředků ve prospěch příjemce. V případě dotací z územních rozpočtů je v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů mezi poskytovatelem dotace a příjemcem uzavřen právní akt označovaný pro účely tohoto MP jako smlouva o poskytnutí dotace. Prostředky mohou být poskytovány příjemcům také na základě dohod uzavíraných mezi poskytovatelem a příjemcem, stanoví-li tak zvláštní zákon, který také stanoví náležitosti takových dohod. Nad rámec povinných náležitostí stanovených tímto zvláštním zákonem stanoví poskytovatel náležitosti dohody podle kap. 5.1.1 obdobně.

5.1. ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

Rozhodnutí je vydáno poskytovatelem dotace bez zbytečného odkladu po výběru projektu⁴⁷, resp. po datu, kdy příjemce vybraného projektu předloží všechny podklady požadované poskytovatelem k vydání rozhodnutí. Vydání rozhodnutí v případě projektů financovaných v rámci programového financování předchází registrace akce (případně se provede nejpozději v okamžiku vydání rozhodnutí) ve smyslu § 12 odst. 6 zákona o rozpočtových pravidlech.

Rozhodnutí vydává ministerstvo nebo subjekt uvedený v § 14 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech, do jehož působnosti spadá daný projekt a který rozhoduje o poskytnutí dotace (dále „poskytovatel dotace“). Příslušný poskytovatel dotace konzultuje znění vzorových rozhodnutí s PCO a ŘO daného OP v případě, že ŘO není zároveň poskytovatelem dotace. Takto vydaná rozhodnutí musí být v souladu s požadavky zákona o rozpočtových pravidlech, kap. 5.1.1 a podmínkami výzvy, ve které byla žádost o podporu předložena.

Pro projekty financované v rámci programů reprodukce majetku dle vyhlášky č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, se také vydává rozhodnutí o poskytnutí dotace dle ustanovení § 14 zákona o rozpočtových pravidlech.

⁴⁷ Dnem výběru projektu se rozumí okamžik, kdy je projekt schválen ke spolufinancování z rozpočtu EU příslušným subjektem v rámci OP (např. schválení hodnotitelskou komisí). Konkrétní časový okamžik je uveden v operačním manuálu příslušného OP.

5.1.1. POVINNÉ NÁLEŽITOSTI ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

Rozhodnutí obsahuje povinné náležitosti stanovené v § 14 zákona o rozpočtových pravidlech, tzn.:

- a) označení příjemce dotace⁴⁸ a poskytovatele dotace,
- b) výši dotace,
- c) účel, na který je dotace určena,
- d) lhůtu, v níž má být stanoveného účelu dosaženo,
- e) podmínky užití dotace, resp. podmínky, které je nutné dodržet po poskytnutí dotace, aby byla zachována způsobilost určitého výdaje ke spolufinancování z prostředků z rozpočtu EU,
- f) rozčlenění poskytovaných prostředků dle § 44 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech,

a dále následující ostatní náležitosti:

1. slovní a číselné označení projektu (číslo projektu, pod kterým je tento projekt evidován v MS2014+) a vymezení prioritní osy, resp. priority Unie v případě ENRF, ve které je projekt realizován;
2. harmonogram plnění účelu dotace (datum zahájení a ukončení projektu, příp. způsob změn harmonogramu plnění);
3. vymezení způsobilých výdajů, v případě projektů vytvářejících příjmy stanovení povinností vyplývajících z čl. 61 Obecného nařízení, resp. čl. 65 Obecného nařízení, týkající se jiných peněžních příjmů;
4. výši dotace a poměry spolufinancování⁴⁹, v případě PPS ČR - PR se týká dotace z Národního fondu (maximální částku a maximální procentní podíl prostředků poskytovaných ze SR na předfinancování a na národní spolufinancování);
5. výši a minimální procentní podíl vlastního spolufinancování příjemce a povinnost příjemce vlastní spolufinancování v této výši zajistit, je-li spolufinancování vyžadováno;
6. platební podmínky (způsob a harmonogram proplácení prostředků) a finanční plán projektu⁵⁰;
7. způsob monitorování (např. povinnost zasílání zpráv a informací o realizaci/udržitelnosti projektu, povinnost poskytovat údaje o realizaci projektu);
8. požadavky na publicitu a pravidla hospodářské soutěže; zejména povinnost dodržovat pravidla a zásady pro zadávání veřejných zakázek, předpisy pro regulérnost veřejné podpory, ochranu životního prostředí, rovnost žen a mužů apod.;

⁴⁸ V případě PPS ČR - PR se uvede označení hlavního příjemce.

⁴⁹ Poměry financování jsou zachovány po celou dobu realizace projektu (drobné odchylky ve výši tisícín procenta lze tolerovat).

⁵⁰ viz kap. 3.2

9. povinnost udržitelnosti projektu ve smyslu čl. 71 Obecného nařízení, popř. další podmínky, které je nutné dodržet po stanovenou dobu od poskytnutí dotace, pokud jsou pro daný projekt relevantní;
10. poučení o povinnosti příjemce podrobit se kontrolám, resp. auditům, ze strany EÚD, EK, NKÚ, AO, OFS, PCO, ŘO, ZS, příp. kontrolorů a dalších kontrolních orgánů dle předpisů ČR a předpisů EU, a povinnost poskytnout veškerou součinnost pro výkon kontroly, resp. auditu⁵¹;
11. povinnost příjemce informovat poskytovatele dotace o skutečnostech majících vliv na realizaci projektu stanovených ŘO, především pak povinnost informovat o jakýchkoli kontrolách a auditech provedených v souvislosti s projektem; dále též povinnost na žádost poskytovatele dotace, ŘO, PCO nebo AO poskytnout veškeré informace o výsledcích těchto kontrol a auditů včetně protokolů z kontrol a zpráv o auditech;
12. povinnost příjemce vést účetnictví podle kap. 3.5;
13. povinnost příjemce zavázat dodavatele⁵² předkládat k proplacení pouze faktury, které obsahují číslo projektu. V odůvodněných případech je příjemci umožněno, aby doklady označil názvem a číslem projektu sám před jejich uplatněním v žádosti o platbu;
14. upozornění na povinnost příjemce uchovávat doklady po dobu stanovenou předpisy EU a předpisy ČR⁵³;
15. poskytovatel dotace zváží, zda v rozhodnutí uvede i omezení převoditelnosti výsledku projektu a povinné pojištění projektu, popř. stanoví podmínky péče o majetek pořízený z dotace a jeho využití; zřídit zástavní právo ve prospěch třetí osoby nebo i jiná omezení vlastnických práv ve prospěch třetích osob na majetek pořízený z dotace je možné pouze se souhlasem poskytovatele;
16. ve vhodných případech poskytovatel v rozhodnutí stanoví podmínky, jejichž nesplnění bude postiženo sníženým odvodem za PRK, ve vhodných případech poskytovatel stanoví snížený odvod za porušení povinnosti dané právním předpisem;
17. poskytovatel dotace zváží, zdali v rozhodnutí uvede další povinnosti, jež má příjemce plnit, ale jejichž nedodržení není neoprávněným použitím dle § 3 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlech v souladu s § 14 odst. 4 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlech. V případě nesplnění těchto povinností se nejedná o PRK, a tudíž nelze jejich nesplnění sankcionovat (musí se jednat pouze o okrajové povinnosti s nulovým dopadem na úspěšnost a správnost implementace daného projektu a nulovým finančním dopadem);
18. seznam fyzických a právnických osob placených z prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu, na jejichž výběr se nevztahuje zákon o zadávání veřejných zakázek;
19. jsou-li prostředky poskytovány ZS⁵⁴, který je dále přerozděluje, je nezbytné, aby byl v rozhodnutí tento subjekt zavázán řídit se relevantními ustanoveními MP, zvláště pak,

⁵¹ V případě PPS ČR – PR se povinnost týká hlavního příjemce, který zajistí plnění této povinnosti na straně PP.

⁵² Případně poddodavatele, pokud je tento postup vymíněn zadavatelem dle § 106 zák. č. 134/2016 Sb.

⁵³ zejména čl. 140 Obecného nařízení, § 44a odst. 11 zákona o rozpočtových pravidlech, § 22 odst. 13 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a § 31-32 zákona o účetnictví

⁵⁴ Obdobně se postupuje u příjemce, který prostředky dále přerozděluje konečným příjemcům, například kraj v pozici příjemce, který prostředky přerozděluje podle zákona č. 250/2000 Sb.

aby stanovené podmínky promítl i do právních aktů, jimiž jsou prostředky dále poskytovány. Rovněž je nutné ZS zavázat, aby část odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU z vymožených prostředků od příjemců převedl na univerzální účet PCO;

20. v případě PPS ČR – PR ustanovení o možnosti prodloužení lhůty na proplacení žádostí o platbu HP v případě nedostatku prostředků na zdrojovém účtu PCO;
21. v případě finančních nástrojů odkaz na již uzavřenou dohodu o financování (viz kap. 7.5.1), datum pro ukončení uzavírání smluv s konečnými příjemci a v případě, že jsou prostředky poskytovány příjemci, který je dále přerozděluje, povinnost promítnout podmínky z rozhodnutí i do dalších právních aktů, jimiž jsou tyto prostředky dále poskytovány;
22. povinnost příjemce, který je evidující osobou podle zákona o evidenci skutečných majitelů, informovat poskytovatele dotace o změnách svého skutečného majitele;
23. povinnost příjemce, který je evidující osobou podle zákona o evidenci skutečných majitelů, kdykoli na vyzvání ŘO, PCO, AO, EK nebo EÚD předložit průkazné dokumenty, které dokládají správnost údajů o jeho skutečném majiteli zapsaných v evidenci skutečných majitelů.

Povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem nejsou součástí podmínek rozhodnutí dle § 14 odst. 4 písm. g) zákona o rozpočtových pravidlech, avšak výdaj, jímž byla porušena povinnost stanovená právním předpisem (např. zákonem o veřejných zakázkách nebo zákonem o zadávání veřejných zakázek), znamená neoprávněné použití peněžních prostředků dle § 3 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlech.

Vzhledem k informovanosti příjemce a následným kontrolám ze strany OFS je vhodné relevantní právní předpisy (případně i konkrétní ustanovení) do rozhodnutí deklaratorně uvést, tzn. nikoliv jako součást podmínek. V rozhodnutí lze dle § 14 odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech stanovit za porušení těchto zákonných povinností nižší odvod za PRK, než činí celková částka dotace, a to formou procentního rozmezí nebo pevného procentního podílu vztahujícího se buď k celkové částce dotace, nebo k částce, ve které byla porušena rozpočtová kázeň, nebo pevné částky odvodu. Nejsou-li nižší odvody za PRK stanoveny a je-li ze strany OFS podezření na PRK vyhodnoceno jako potvrzené, je OFS vyměřen odvod ve výši zjištěného PRK.

V případě, že tak stanoví zvláštní zákon, je možné poskytovat prostředky ze SR i jiným, v tomto zákoně upraveným způsobem. Ustanovení o rozhodnutí o poskytnutí dotace se v tomto případě použijí přiměřeně.

5.1.2. ZMĚNA ROZHODNUTÍ O POSKYTNUTÍ DOTACE

Poskytovatel dotace může změnit rozhodnutí, a to v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech, daným OP a řídicí dokumentací. Změnu práv nebo povinností v rozhodnutí lze na základě žádosti příjemce dotace provést pouze v případech umožněných § 14o zákona o rozpočtových pravidlech. Změnou rozhodnutí tak nelze měnit zejména osobu příjemce (pokud není dále stanoveno jinak), osobu poskytovatele dotace a účel, na který je poskytovaná dotace určena (náležitosti uvedené v § 14 odst. 4 písm. a), b) a d) zákona o rozpočtových pravidlech, s výjimkou adresy a ostatních údajů týkajících se příjemce dotace, u kterých je aplikován níže popsáný postup změny rozhodnutí). Opravy zřejmých nesprávností, kterými jsou zejména chyby v psaní a počtech, a z těchto zřejmých nesprávností vyplývající změny u projektů registrovaných v Evidenčním dotačním systému/Správa majetku ve vlastnictví

státu (dále „EDS/SMVS“), které nemění závazné parametry⁵⁵, lze provést opravným usnesením/rozhodnutím bez žádosti příjemce.

Při změně rozhodnutí zůstává původní rozhodnutí nadále v platnosti a poskytovatel dotace vydá tzv. rozhodnutí o změně rozhodnutí o poskytnutí dotace (nutné uvést přesnou specifikaci původního rozhodnutí), ve kterém stanoví, jaké náležitosti původního rozhodnutí se mění, popř. nahrazují.⁵⁶ Podmínky rozhodnutí (§ 14 odst. 4 písm. g) zákona o rozpočtových pravidlech) mohou být měněny pouze do okamžiku, kdy jejich porušením dojde k PRK. Veškerá rozhodnutí o změně je nutné číslovat⁵⁷.

Změna v osobě příjemce dotace

Změna v osobě příjemce dotace je možná výlučně v těchto případech:

- změna právní formy příjemce dotace, kdy ostatní údaje zůstanou nezměněny;
- přeměna obchodní společnosti nebo družstva podle zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev v rozsahu stanoveném v § 14a zákona o rozpočtových pravidlech;
- při slučování, splývání a rozdělování školských právnických osob a příspěvkových organizací OSS (dále „PO OSS“) ve smyslu § 14d odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech;
- změna příjemce ze zákona, kdy od určitého data dojde k jeho přejmenování či změně právní formy.

Nelze akceptovat přechod práv a povinností z titulu rozhodnutí o poskytnutí dotace z fyzické osoby na právnickou osobu, neboť v tomto případě se nejedná o právní nástupnictví.

Dochází-li k přeměně obchodní společnosti anebo družstva dle zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev nebo ke slučování, splývání a rozdělování školských právnických osob nebo PO OSS, postupuje se dle ustanovení § 14a až 14d zákona o rozpočtových pravidlech.

V případě změny právní formy anebo změny příjemce ze zákona vezme poskytovatel změnu na vědomí na základě písemného oznámení příjemce dotace, avšak nemění samotné rozhodnutí (tzn., není vydáváno rozhodnutí o změně).

Při změně v osobě příjemce dotace je vždy zapotřebí, aby poskytovatel dotace ověřil, že příjemce stále splňuje veškeré podmínky poskytnutí dotace, včetně podmínek stanovených OP a navazujícími dokumenty, zejména požadavek udržitelnosti operace. Současně je nutné, aby poskytovatel dotace ověřil, že nástupnický subjekt vstoupil do všech práv a závazků původního subjektu, které se týkaly poskytnuté dotace. Rovněž je přípustné, aby poskytovatel omezil možnost změny právních forem, případně slučování subjektů a přechod práv a povinností při přeměnách přímo v textu rozhodnutí.

⁵⁵ Čl. II písm. p) a q) Pokynu č. R 1-2010 k upřesnění postupu Ministerstva financí, správců programů a účastníků programu při přípravě, realizaci, financování a vyhodnocování programu nebo akce a k provozování informačního systému programového financování.

⁵⁶ Při změně rozhodnutí v systému EDS/SMVS je vydáván nový formulář rozhodnutí se všemi parametry (tedy obsahuje změněné i nezměněné parametry).

⁵⁷ Neplatí pro změny rozhodnutí o poskytnutí dotace v případě projektů evidovaných v systému EDS/SMVS.

5.2. VYDÁVÁNÍ AKTŮ SCHVALUJÍCÍCH PROJEKTY OSS/PO OSS

V případě, že příjemcem je OSS, vydává ŘO písemný právní akt o schválení příslušného projektu příjemce, případně též o převodu prostředků dle svých vnitřních předpisů ve prospěch příjemce, v nichž stanoví základní údaje o projektu, účel projektu, podmínky pro čerpání prostředků, indikátory a další povinnosti, které musí příjemce splnit v průběhu realizace projektu a po dobu udržitelnosti projektu⁵⁸. V případě, že příjemcem je OSS, jejímž zřizovatelem je OSS odlišná od ŘO, zasílá ŘO písemný právní akt o schválení příslušného projektu příjemce jak příjemci, tak i na vědomí⁵⁹ jeho zřizovateli.⁶⁰

V případě, že prostředky nebyly narozpočtovány příslušnou OSS, do jejíž působnosti příjemce spadá, jsou účel a podmínky použití prostředků stanoveny přímo v rozpočtovém opatření, kterým jsou převáděny příjmy a výdaje příslušné OSS. Podmínky rozpočtového opatření se stanoví obdobně podle § 14 odst. 4 rozpočtových pravidel, tj. postupuje se přiměřeně dle kap. 5.1.1. Porušení účelu nebo podmínek, za kterých byly prostředky zařazeny do SR nebo přesunuty rozpočtovým opatřením a v rozporu se stanoveným účelem nebo podmínkami vydány, je neoprávněným použitím peněžních prostředků dle § 3 písm. e) zákona o rozpočtových pravidlech, přičemž ŘO⁶¹ může stanovit, která porušení jsou postižena nižším odvodem za PRK.

V případě, že příjemcem je PO OSS, jejíž zřizující OSS je odlišná od ŘO, vydává ŘO písemný právní akt o schválení projektu na zřizovatele PO OSS, tj. danou OSS. OSS následně vydává příjemci (PO OSS) rozhodnutí, jenž má obdobné náležitosti jako rozhodnutí o poskytnutí dotace dle ustanovení zákona o rozpočtových pravidlech (viz kap. 5.1). Umožňují-li to zvláštní zákon, může ŘO poskytnout dotaci přímo PO OSS bez zprostředkování rozpočtového vztahu přes zřizovatele. Příslušný právní akt o poskytnutí podpory příjemci v takovém případě zašle ŘO na vědomí⁶² zřizovateli příjemce (PO OSS).

V případě, že se daného projektu účastní více financujících subjektů, je možné, aby mezi sebou uzavřely smlouvu, ve které se blíže specifikují podmínky spolufinancování projektu. Taková smlouva musí být v souladu s rozhodnutím, popř. právním aktem o schválení příslušného projektu příjemce, a nesmí jej nahrazovat. Tato smlouva však není uzavírána na základě ustanovení tohoto MP a jejím právním základem není zákon o rozpočtových pravidlech. Při porušení takové smlouvy se nejedná o PRK dle zákona o rozpočtových pravidlech.

⁵⁸ § 26 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech

⁵⁹ Postačující je kopie písemného právního aktu o schválení projektu příjemce.

⁶⁰ V případě projektů evidovaných v systému EDS/SMVS vydává příslušný správce rozpočtové kapitoly (správce programu) pro příjemce, resp. účastníka programu (OSS) tzv. Stanovení výdajů na financování akce (projektu) a podmínky účasti státního rozpočtu pro realizaci akce (projektu). Tyto podmínky vychází z podmínek stanovených ŘO v právním aktu o schválení příslušného projektu příjemce.

⁶¹ V případě projektů evidovaných v systému EDS/SMVS příslušný správce programu ve Stanovení výdajů na financování akce (projektu) a podmínkách účasti státního rozpočtu pro realizaci akce (projektu) uvede, která porušení jsou postižena nižším odvodem za PRK v souladu s právním aktem o schválení příslušného projektu příjemce vydaného ze strany ŘO.

⁶² Postačující je kopie písemného právního aktu o schválení projektu příjemce.

5.3. SMLOUVA O POSKYTNUTÍ DOTACE

Dotace z územních rozpočtů se v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů poskytuje na základě rozhodnutí, které stanoví seznam projektů vybraných pro poskytnutí dotace, včetně uvedení příjemce dotace, označení projektu a maximální výše dotace. Na základě rozhodnutí uzavře ÚSC s příjemcem dotace v souladu s § 10a odst. 3 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace (dále „smlouva“), která obsahuje alespoň náležitosti uvedené v § 10a odst. 5 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Jedná se o smlouvu veřejnoprávní povahy ve smyslu § 159 a násl. správního řádu.

Tato smlouva je uzavřena bez zbytečného odkladu od vybrání projektu⁶³ ke spolufinancování v rámci OP, resp. od data, kdy příjemce vybraného projektu předloží všechny podklady požadované poskytovatelem k uzavření smlouvy.

Smlouvu uzavírá příslušný ÚSC vystupující v roli poskytovatele dotace, do jehož působnosti spadá daný projekt. Příslušný poskytovatel dotace konzultuje znění vzorových smluv s ŘO, který následně návrh konzultuje s PCO.

5.3.1. POVINNÉ NÁLEŽITOSTI SMLOUVY O POSKYTNUTÍ DOTACE

Smlouva o poskytnutí dotace obsahuje v souladu s § 10a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů následující náležitosti:

- a) označení poskytovatele dotace⁶⁴ a příjemce dotace⁶⁵,
- b) poskytovanou částku nebo částku, do jejíž výše může být dotace poskytnuta; u dotace, která není poskytována jednorázově, výši jednotlivých částek nebo způsob jejich stanovení a termíny jejich poskytnutí,
- c) výši poskytnutých peněžních prostředků krytých ze SR, z rozpočtu státního fondu nebo z Národního fondu a zdroj jejich krytí,
- d) číslo bankovního účtu poskytovatele a příjemce dotace,
- e) účel, na který jsou poskytnuté peněžní prostředky určeny,
- f) dobu, v níž má být stanoveného účelu dosaženo,
- g) podmínky, které je příjemce povinen při použití peněžních prostředků splnit, aby byla zachována způsobilost určitého výdaje ke spolufinancování z prostředků z rozpočtu EU, případně další podmínky související s účelem, na něž byly peněžní prostředky poskytnuty, které je příjemce povinen dodržet. Poskytovatel dotace zváží, zdali ve smlouvě uvede další povinnosti, jež má příjemce plnit, ale jejichž nedodržení není neoprávněným použitím peněžních prostředků dle § 22 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V případě nesplnění těchto povinností se nejedná o PRK a tudíž nelze jejich nesplnění sankcionovat (musí se jednat pouze o okrajové

⁶³ Dnem vybrání projektu se rozumí okamžik, kdy je projekt schválen ke spolufinancování z rozpočtu EU příslušným subjektem v rámci OP. Konkrétní časový okamžik je uveden v operačním manuálu příslušného OP.

⁶⁴ Rozsah specifikace poskytovatele dotace je uveden v § 10a odst. 5 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

⁶⁵ Rozsah specifikace příjemce dotace je uveden v § 10a odst. 5 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

povinnosti s nulovým dopadem na úspěšnost a správnost implementace daného projektu a nulovým finančním dopadem),

- h) dobu pro předložení finančního vypořádání dotace a číslo účtu, na který mají být nepoužité peněžní prostředky vráceny,
- i) je-li příjemcem dotace právnická osoba, povinnosti příjemce v případě přeměny nebo zrušení právnické osoby s likvidací,
- j) výdaje nebo náklady, jejichž výše nemusí být prokazována a které budou vyúčtovány paušální částkou⁶⁶, pokud poskytovatel uzná takové vyúčtování konkrétních výdajů či nákladů za vhodné,
- k) den uzavření smlouvy, podpisy smluvních stran,

a dále ostatní náležitosti uvedené v kap. 5.1.1. Při porušení podmínek stanovených smlouvou se postupuje dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

5.3.2. ZMĚNA SMLOUVY O POSKYTNUTÍ DOTACE

Poskytovatel dotace může změnit smlouvu písemně formou dodatku, a to v souladu se zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, daným OP a řídicí dokumentací. Veškeré dodatky je nutné číslovat. Smlouva nesmí být v rozporu s rozhodnutím, na základě kterého jsou poskytovány prostředky ze SR příjemci⁶⁷ dle zákona o rozpočtových pravidlech⁶⁸.

Při změně v osobě příjemce dotace je vždy zapotřebí, aby poskytovatel dotace ověřil, že příjemce dotace stále splňuje veškeré podmínky poskytnutí dotace, včetně podmínek stanovených OP a navazujícími dokumenty, zejména požadavek stálosti operace. Současně je nutné, aby poskytovatel dotace ověřil, že nástupnický subjekt vstoupil do všech práv a závazků původního subjektu, které se týkaly poskytnuté dotace. Rovněž je přípustné, aby poskytovatel omezil možnost změny právních forem, případně slučování subjektů a přechod práv a povinností při přeměnách přímo v textu samotné smlouvy.

5.4. SMLOUVA O PROJEKTU V RÁMCI PPS ČR - PR

V souladu s čl. 13 nařízení o EÚS jsou prostředky z rozpočtu EU v rámci cíle Evropská územní spolupráce poskytovány HP, jehož sídlo může být na území ČR (postupuje se dle kap. 5.1) nebo na území PR. Prostředky z rozpočtu EU jsou polskému HP poskytovány na základě dvoustranného právního aktu (smlouvy s mezinárodním prvkem) uzavřeného mezi ŘO, resp. MMR, a polským HP⁶⁹, který obsahuje náležitosti uvedené v kap. 5.1.1 pod body 1. až 11. a dále následující náležitosti:

1. označení smluvních stran, tj. ŘO a polského HP;

⁶⁶ Způsob stanovení paušálních nákladů a výdajů je dán § 10a odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

⁶⁷ V případě OP PPR je příjemcem HMP, kterému jsou poskytovány prostředky z rozpočtové kapitoly MMR.

⁶⁸ Dle § 10a odst. 7 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů musí být podmínky stanovené v těchto smlouvách v souladu s podmínkami, za kterých byly poskytovateli dotace poskytnuty peněžní prostředky ze SR, ze státního fondu nebo z Národního fondu.

⁶⁹ Povaha příjemce, neboli stanovení, zda se jedná o českého či polského HP, se určuje u právnické osoby na základě sídla a práva, podle kterého byla založena, v případě fyzické osoby dle trvalého bydliště.

2. vymezení základních předpisů EU, na jejichž základě je mezinárodní smlouva uzavírána (zejména Obecné nařízení a nařízení o EÚS);
3. povinnost HP zajistit si národní spolufinancování v určené výši;
4. povinnost HP a PrP vést účetnictví, popř. jinou evidenci, na základě které je schopen průkazně dokladovat veškeré účetní případy související s projektem dle příslušných předpisů EU;
5. podmínky pro pozastavení plateb, popř. zpětný odvod prostředků, jsou-li porušeny podmínky smlouvy;
6. povinnost HP a PrP uchovávat doklady po dobu stanovenou předpisy EU;
7. povinnosti HP vyplývající z čl. 13 odst. 2 nařízení o EÚS;
8. povinnost realizovat projekt v souladu s předpisy EU a předpisy PR;
9. vymezení skutečností, kdy je ŘO oprávněn odstoupit od smlouvy (např. v případě, že HP nesplní podmínky a povinnosti vyplývající ze smlouvy nebo je při implementaci projektu zjištěna nesrovnalost) a povinnosti HP v případě odstoupení ŘO od smlouvy (např. navrácení poskytnutých prostředků PCO);
10. povinnost HP převést prostředky ve výši odpovídající podílu prostředků z rozpočtu EU vymožené od svých PrP na účet PCO;
11. právo ŘO postoupit či převést práva vyplývající z této smlouvy na jiný subjekt a oznámení takové skutečnosti HP;
12. ustanovení o volbě českého práva a o místu soudní pravomoci v případě vzniku sporů, kterým je Praha;
13. ustanovení o možnosti prodloužení lhůty na proplacení žádostí o platbu HP v případě zpoždění plateb a následného nedostatku prostředků na zdrojovém účtu PCO.

Smlouva je uzavírána v českém a polském jazyce, rovněž korespondence související s implementací projektu je vedena v českém a polském jazyce. Smlouvu uzavírá MMR, které rozhoduje o poskytnutí prostředků z rozpočtu EU. MMR také konzultuje znění vzorových smluv o projektu s PCO.

Prostředky národního spolufinancování u polských HP a PrP jsou poskytovány v souladu s předpisy PR. Prostředky národního spolufinancování u českých HP a PrP jsou poskytovány v souladu s právními předpisy ČR a s ustanovením kap. 5.1. Rozhodnutí o poskytnutí dotace na národní spolufinancování vydané pro české PrP musí být v souladu a provázané se smlouvou o projektu uzavíranou s polským HP, a to i v případě jejich změn.

6. FINANČNÍ TOKY PROGRAMŮ SPOLUFINANCOVANÝCH Z ROZPOČTU EU

Finanční toky prostředků z rozpočtu EU probíhají ve 4 základních liniích (viz Obrázek 3: Finanční toky prostředků z rozpočtu EU):

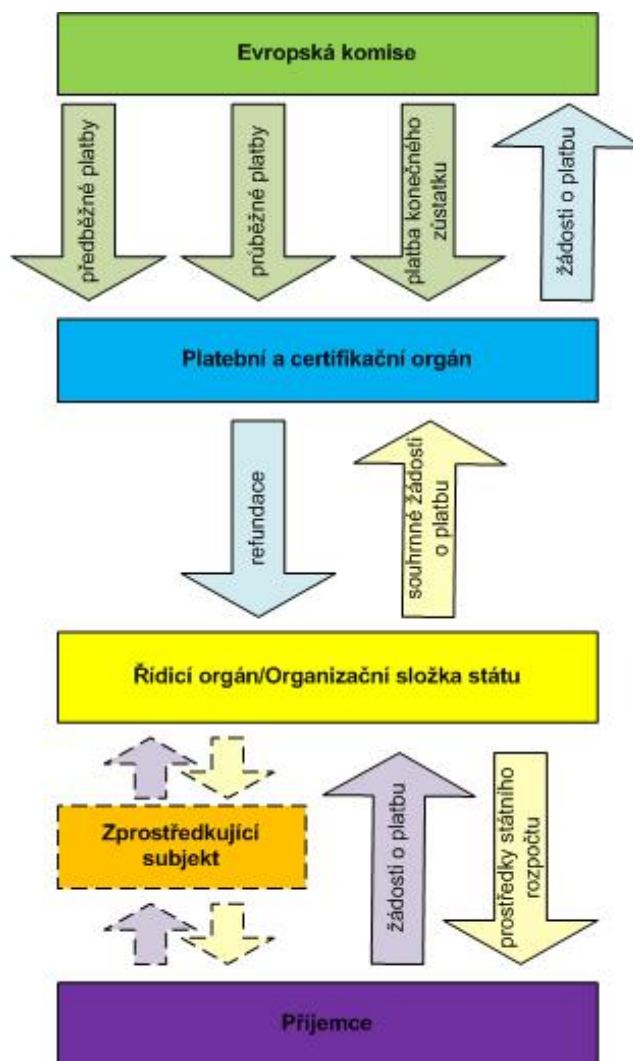
1. EK stanoví celkový objem závazku podle fondu a kategorie regionu a po schválení OP zašle České republice na účet PCO počáteční předběžné platby;
2. EK zasílá České republice na účet PCO roční předběžné platby a průběžné platby, které se vypořádávají v průběhu ročního uzavírání účtů⁷⁰, a platby ročních zůstatků a konečného zůstatku na základě žádostí o platbu doložených provedenou certifikací, resp. na základě schválené účetní závěrky;
3. PCO provádí převody prostředků z rozpočtu EU na příjmové účty OSS (s výjimkou PPS ČR - PR);
4. OSS uvolňují prostředky předfinancování příjemcům jednotlivých projektů (s výjimkou PPS ČR - PR⁷¹), a to přímo nebo prostřednictvím státních fondů.

Veškeré platby z a do EK probíhají v EUR. Platby příjemcům v rámci OP, s výjimkou plateb hlavním příjemcům u PPS ČR - PR, se provádějí v CZK. Platby HP v rámci PPS ČR - PR probíhají v EUR. Veškeré částky uváděné v OP, odhadech výdajů, výkazech výdajů, žádostech o platby a účetních závěrkách pro EK a ve výročních a závěrečných zprávách jsou uváděny v EUR.

⁷⁰ V návaznosti na opatření spojená s reakcí na rozšíření nemoci COVID-19 není roční předběžná platba pro rok 2019 vypořádána po skončení účetního roku 2018-2019, ale až při uzavření programu dle znění čl. 139 odst. 7 druhého pododstavce Obecného nařízení.

⁷¹ V případě, kdy je příjemce PO OSS, zajišťuje EU podíl zřizující OSS.

Obrázek 3: Finanční toky prostředků z rozpočtu EU

6.1. FINANČNÍ TOKY MEZI EK A ČR

Platby příspěvků z rozpočtu EU na jednotlivé OP provádí EK v souladu s rozpočtovými položkami a v závislosti na dostupných finančních prostředcích. Každá platba je přiřazena k nejstaršímu otevřenému rozpočtovému závazku daného fondu. Platby probíhají formou předběžných plateb, průběžných plateb a vyplacení ročních zůstatků a konečného zůstatku. Platby související s prostředky určenými na výkonnostní rezervu nejsou ze strany EK provedeny před konečným přidělením výkonnostní rezervy.

6.1.1. PŘEDBĚŽNÉ PLATBY

Počáteční předběžné platby jsou připsány na účet PCO ve třech splátkách, vždy jako procento z celkové alokace daného OP v dělení podle jednotlivých fondů:

- v roce 2014 ve výši 1 %,
- v roce 2015 ve výši 1 %,
- v roce 2016 ve výši 1 %.

V případě, že OP byl přijat v roce 2015 nebo později⁷², jsou dřívější počáteční předběžné platby vyplaceny ze strany EK až v roce jeho přijetí. Při výpočtu počáteční předběžné platby není do celkové alokace zahrnuta částka určená na výkonnostní rezervu. Počáteční předběžné platby jsou vypořádány nejpozději při uzavření programu.

Roční předběžné platby jsou vyplaceny ze strany EK v letech 2016 až 2023 vždy nejpozději 1. července daného roku a následně připsány na účet PCO. Výše roční předběžné platby je stanovena jako procento z celkové alokace daného OP v dělení podle jednotlivých fondů:

- a) v roce 2016 ve výši 2 %,
- b) v roce 2017 ve výši 2,625 %,
- c) v roce 2018 ve výši 2,75 %,
- d) v roce 2019 ve výši 2,875 %
- e) v roce 2020 ve výši 3 %
- f) a v letech 2021 – 2023 ve výši 2 %.

Pro roky 2016 – 2020 včetně není při výpočtu roční předběžné platby do celkové alokace zahrnuta částka určená na výkonnostní rezervu. Roční předběžné platby jsou vypořádány po skončení příslušného účetního roku.⁷³

6.1.2. PRŮBĚŽNÉ PLATBY

V průběhu účetního roku zasílá PCO v souladu s čl. 131 odst. 1 Obecného nařízení žádosti o průběžné platby EK, a to zpravidla 2x ročně za každý OP.⁷⁴ První žádost o průběžnou platbu zašle PCO Evropské komisi až poté, co je EK oznámeno určení ŘO a PCO dle čl. 124 a 125 Obecného nařízení.

Žádosti o průběžné platby obsahují:

- a) celkovou výši způsobilých výdajů zanesenou v účetním systému PCO nebo
- b) celkovou výši způsobilých výdajů z veřejných zdrojů zanesenou v účetním systému PCO.

Z průběžných žádostí o platby proplácí EK na účet PCO vždy 90 % z částky vypočítané z uplatněné míry spolufinancování stanovené pro každou prioritní osu v rozhodnutí o přijetí OP, a to do 60 dnů ode dne registrace žádosti o platbu u EK (v případě, že je dostatek prostředků v rozpočtu EU). Dle čl. 130 Obecného nařízení nesmí být příspěvek z prostředků z rozpočtu EU na danou prioritní osu v rámci průběžných plateb či platby ročního/konečného zůstatku vyšší než způsobilé veřejné výdaje uvedené v žádosti o platbu pro danou prioritní osu nebo vyšší než příspěvek z prostředků z rozpočtu EU na danou prioritní osu stanovený v rozhodnutí EK o schválení OP.

⁷² V případě ČR se týká všech OP, počáteční předběžná platba na rok 2014 je tedy vyplacena až v roce 2015.

⁷³ V návaznosti na opatření spojená s reakcí na rozšíření nemoci COVID-19 není roční předběžná platba pro rok 2019 vypořádána po skončení účetního roku 2018-2019, ale až při uzavření programu dle znění čl. 139 odst. 7 druhého pododstavce Obecného nařízení.

⁷⁴ Konkrétní termíny jsou stanoveny v Metodickém pokynu certifikace výdajů na programové období 2014-2020 vydávaném MF.

6.1.3. PLATBY ROČNÍCH ZŮSTATKŮ A KONEČNÉHO ZŮSTATKU

Po schválení účetní závěrky (viz kap. 3.4) EK vypočítá částku, kterou je třeba doplatit ČR nebo naopak vrátit do rozpočtu EU. Při tomto výpočtu EK zohledňuje částky zaúčtované a předložené v rámci schválené účetní závěrky a také částky roční předběžné platby. Po provedení tohoto výpočtu EK zúčtuje každoroční předběžné financování a vyplatí veškeré závazky do 30 dní od schválení účetní závěrky. Pokud na základě tohoto výpočtu vznikne pohledávka EK za ČR, je vydán inkasní příkaz, který se provádí pokud možno započtením v rámci následující/ch platby/eb na stejný OP.⁷⁵

Konečný zůstatek je vyplacen do tří měsíců ode dne schválení účetní závěrky za poslední účetní rok (1. 7. 2023 – 30. 6. 2024) nebo do jednoho měsíce od data schválení závěrečné zprávy o implementaci programu, resp. výroční zprávy v případě ENRF, podle toho, co nastane později. Závěrečná zpráva o implementaci programu, resp. výroční zpráva v případě ENRF, je zaslána společně s poslední účetní závěrkou a dalšími podklady (viz kap. 3.4).

6.2. FINANCOVÁNÍ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

Systém finančních toků prostředků z rozpočtu EU je založen na principu předfinancování prostředků z rozpočtu EU prostředky ze SR⁷⁶ a následného převedení prostředků z rozpočtu EU ze zdrojového účtu PCO na příjmové účty OSS. Není-li dále uvedeno jinak, probíhá předfinancování na základě žádostí o platbu předložených příjemcem (viz kap. 6.2.2).

Platby příjemcům probíhají formou ex-post plateb (následné proplacení již vynaložených výdajů), kombinovaných plateb (proplacení jak uhrazených, tak neuhrazených konkrétních výdajů při splnění daných podmínek) nebo při splnění níže uvedených podmínek formou ex-ante plateb (poskytnutí prostředků před realizací výdajů na projekt), a to jak u projektů v režimu úplného vykazování výdajů, tak u projektů v režimu zjednodušeného vykazování výdajů. Rozhodnutí o formě plateb příjemci je v kompetenci ŘO po dohodě s příslušnou OSS poskytující prostředky na předfinancování a národní spolufinancování, pokud jiná kapitola MP nestanoví jinak. V případě využití kombinovaných plateb je nutné, aby ŘO konzultoval konkrétní nastavení systému finančních toků s PCO.

Kombinace jednotlivých forem plateb na úrovni projektu (ex-ante, ex-post nebo kombinované) není přípustná s výjimkou případů uvedených dále. Kombinace ex-ante a ex-post financování na úrovni projektu je možná pouze ve výjimečných případech, kdy nelze projekty financovat využitím kombinovaných plateb. V tomto případě je nutné, aby částka financování ex-post, která přesahuje svou výší částku poskytnutých záloh (tj. financování ex-ante), byla v dané žádosti o platbu vykázána zvlášť.⁷⁷ Do SŽ může být tato žádost o platbu zařazena až v momentě, kdy je předmětná částka ex-post financování pokryta prostředky předfinancování.

Pro poskytování záloh příjemcům v rámci ex-ante financování jsou stanoveny následující podmínky:

⁷⁵ V návaznosti na opatření spojená s reakcí na rozšíření nemoci COVID-19 EK pro účetní rok 2018-2019 v případě, že vznikne pohledávka za členským státem, nevydává inkasní příkaz. Částky, které mají být získány zpět od členského státu na základě účetní závěrky předložené v roce 2020, budou vypořádány v rámci uzavírání programu.

⁷⁶ Příjemcům jsou vyplaceny prostředky SR/státního fondu minimálně ve výši, v jaké jsou v rámci daného projektu vyžádány od PCO. Zadržné v jakékoli výši není přípustné.

⁷⁷ Žádost o platbu je vykázána na formuláři ex-ante s uvedením příslušné výše ex-post financování v odpovídajícím sloupci formuláře.

- zálohy jsou příjemci vypláceny dle plánovaných potřeb projektu, přičemž celkový objem záloh vyplacený příjemci v daném okamžiku nesmí překročit objem prostředků dosud vyúčtovaných příjemcem a schválených ŘO o více než 50 % způsobilých výdajů projektu⁷⁸,
- první záloha je poskytnuta zpravidla v dostatečném předstihu před realizací projektu a zároveň v termínu odpovídajícímu zahájení činností na projektu,
- u projektů spolufinancovaných z ESF je možné poskytnout zálohu do výše 100 % způsobilých výdajů projektu, pokud rozpočet projektu nepřesahuje 5 mil. CZK.

Prostředky národního spolufinancování ze SR jsou příjemcům uvolňovány stejným způsobem jako prostředky ze SR na předfinancování.

ŘO/ZS může s odkazem na zákon o finanční kontrole⁷⁹, neproplatit část výdajů, které považuje za nezpůsobilé.

6.2.1. ROZPOČTOVÉ ASPEKTY FINANCOVÁNÍ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

Zdroje SR na předfinancování, včetně případného podílu národního spolufinancování, jsou rozpočtovány v souladu s § 8 zákona o rozpočtových pravidlech a vyhláškou č. 133/2013 Sb., kterou se stanoví rozsah a struktura údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a návrhu střednědobého výhledu státního rozpočtu a lhůtách pro jejich předkládání.

ŘO odpovídá za zajištění spolufinancování OP z národních veřejných zdrojů ve svém rozpočtu, u dalších OSS odpovědných za financování výdajů daného programu ŘO dle § 5 výše uvedené vyhlášky ověřuje, že v rozpočtu dané OSS byly na daný rok rozpočtovány požadované prostředky. ŘO také monitoruje prostřednictvím MS2014+, zda jsou prostředky z jednotlivých zdrojů spolufinancování poskytovány příjemcům.

Jednotlivé OSS, správci kapitol SR a státní fondy vystupující buď v roli ŘO/ZS, samotného příjemce nebo zřizovatele PO, která je v roli příjemce, při přípravě návrhu SR a střednědobého výhledu uvádí prostředky na financování daných OP.

Při přípravě návrhu SR jsou prostředky určené na předfinancování rozpočtovány jak na příjmové, tak na výdajové straně rozpočtu. Případný podíl národního spolufinancování je rozpočtován pouze na výdajové straně. V rámci rozpočtu jsou oba zdroje financování rozpočtovány v průřezovém ukazateli „Výdaje spolufinancované zcela nebo částečně z rozpočtu Evropské unie bez společné zemědělské politiky“. Takto rozpočtované prostředky není možné využít na jiný účel (např. na úhradu vratek, korekcí nebo jiných výdajů), než na

⁷⁸ V praxi lze např. poskytnout první zálohu ve výši 50 % způsobilých výdajů projektu a další zálohy poté maximálně do výše vyúčtovaných prostředků. V případě, že není první záloha poskytnuta do výše 50 % způsobilých výdajů projektu, je možné zbývající část doplatit v rámci samostatné zálohové platby nebo navýšením některé z dalších záloh nad rámec částky schváleného vyúčtování.

⁷⁹ Dle § 11 odst. 3 zákona o finanční kontrole při průběžné veřejnosprávní kontrole hospodaření kontrolovaných osob s veřejnými prostředky kontrolní orgány prověřují mj. zejména, zda tyto osoby dodržují stanovené podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací. V rámci schvalovacích postupů před vznikem závazku dle § 13 odst. 2 vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon o finanční kontrole, příkazce operace v rámci ŘO/ZS prověří mj. správnost operace, a to zejména ve vztahu k dodržení právních předpisů a opatření přijatých orgány veřejné správy v mezích těchto právních předpisů, kritérií stanovených pro hospodárny, efektivní a účelný výkon veřejné správy, a postupu a podmínek stanovených pro zadávání veřejných zakázek.

kteřý jsou rozpočtovány. Přijaté příjmy do SR (podle kap. 6.2.8) není možné dále využívat, ať již na financování dalších výdajů spojených s projekty EU nebo na jiné výdaje. Takto přijaté prostředky pouze kryjí předtím vynaložené výdaje na předfinancování.

Každá kapitola SR (vč. podřízených OSS, příp. státních fondů) předkládá při sestavování návrhu SR Ministerstvu financí údaje o výši výdajů na předfinancování včetně stanoveného podílu národního spolufinancování. Kapitola předloží formulář za každý OP, pro něž jsou prostředky v návrhu SR rozpočtovány, potvrzený od ŘO. ŘO v tomto ohledu ověří, zda jsou prostředky na financování konkrétních projektů rozpočtovány v odpovídající výši. Struktura požadovaných informací je dána vyhláškou č. 133/2013 Sb., o stanovení rozsahu a struktury údajů pro vypracování návrhu zákona o státním rozpočtu a návrhu střednědobého výhledu státního rozpočtu a lhůtách pro jejich předkládání.

Při přípravě návrhu SR na další rok každá kapitola SR vychází nejen z výše závazků pro daný rozpočtový rok, ale zohlední též zůstatek nároků z nespotřebovaných profilujících výdajů na financování OP z předchozího roku a taktéž očekávané nové nároky za probíhající rozpočtový rok.

Naplnuje-li projekt spolufinancovaný z prostředků z rozpočtu EU ustanovení § 12 a § 13 zákona o rozpočtových pravidlech, je takovýto projekt evidován v EDS/SMVS. Konkrétní postup pro evidenci těchto projektů je uveden ve vyhlášce č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku. U projektů s účastí státního rozpočtu zpravidla vyšší než 300 mil. CZK je k jejich registraci, zadání a změně závazně určených parametrů nutný souhlas MF.

Ukončený projekt spolufinancovaný z prostředků z rozpočtu EU a využití prostředky, které byly poskytnuty na základě rozhodnutí ze SR podle § 14 zákona o rozpočtových pravidlech, je nutné se SR ze strany příjemce vypořádat. Tuto povinnost upravuje § 75 zákona o rozpočtových pravidlech a vyhláška č. 367/2015 Sb., o zásadách a lhůtách finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem, státními finančními aktivy a Národním fondem (vyhláška o finančním vypořádání). Projekty spolufinancované z prostředků z rozpočtu EU se podle uvedené vyhlášky vypořádávají jednorázově, ve vyhláškou stanovených termínech a se stavem k 31. prosinci roku, v němž byl projekt ukončen. Projekty spolufinancované z prostředků z rozpočtu EU, kterým byly poskytnuty prostředky ve výši již uskutečněných výdajů (tj. financovány formou ex-post nebo kombinovaných plateb) se považují za finančně vypořádané.

Nedostatečnou výši prostředků na předfinancování a na podíl národního spolufinancování v rozpočtu OSS na financování projektů EU je možné řešit následujícími způsoby:

- rozpočtovým opatřením, kterým dojde k přesunu jak rozpočtovaných příjmů, tak rozpočtovaných výdajů v rámci závazných ukazatelů mezi jednotlivými subjekty (např. mezi ŘO a ZS). V případě rozpočtového opatření je možné subjektu, v jehož prospěch je rozpočtové opatření prováděno, stanovit podmínky využití prostředků, přičemž porušení těchto podmínek je považováno za PRK;
- zapojením nároků z nespotřebovaných profilujících výdajů z předchozích let, přičemž vzniklé nároky je možné zapojit vždy na projekty daného OP, ze kterého byly generovány;
- zapojením nároků z nespotřebovaných neprofilujících výdajů (pouze se souhlasem vlády);
- vnitřní úsporou prostředků ve svém rozpočtu nebo vnitřním rozpočtovým opatřením v rámci závazných ukazatelů nebo mezi závaznými ukazateli příslušné OSS;

- souvztažným navýšením příjmů a výdajů – toto opatření se týká pouze prostředků na předfinancování, nikoliv podílu národního spolufinancování.

6.2.2. OBECNÁ USTANOVENÍ K ŽÁDOSTEM O PLATBU

Systém finančních toků je založen na žádostech o platbu předkládaných příjemci, které jsou dále zpracovávány a schvalovány/zamítány. Žádosti o platbu jsou příjemci předkládány a následně propláceny v CZK⁸⁰.

PCO ve spolupráci s MMR vydává a aktualizuje Pokyny pro vyplňování příslušných formulářů žádosti o platbu, které jsou pro ŘO závazné.

Veškeré činnosti spojené s administrací žádostí o platbu provádí ŘO, v případě, že jsou některé činnosti delegovány na ZS, je podle uvedených postupů povinen postupovat i ZS. O těchto případech je PCO informován z řídicí dokumentace ŘO, ZS a finančního útvaru. V případě zapojení ZS jsou níže uvedené lhůty pro administraci žádostí o platby rozděleny mezi ZS a ŘO s ohledem na míru delegace jednotlivých činností.

Celková doba administrace žádosti o platbu od jejího obdržení ze strany ŘO do jejího předání finančnímu útvaru nepřekročí 40 pracovních dnů. V případě, že předložená žádost o platbu nebo požadované podklady obsahují nedostatky nebo jsou neúplné, dochází k přerušování uvedené lhůty⁸¹ do doby, než je nedostatek odstraněn či jsou předloženy úplné podklady. ŘO má povinnost identifikovat všechny případné nedostatky. Lhůta pro administraci žádosti o platbu se staví⁸² po dobu běhu zákonné lhůty pro podání námitek (tj. ode dne doručení protokolu o kontrole do marného uplynutí této lhůty), a došlo-li v této lhůtě k podání námitek ze strany kontrolované osoby, staví se lhůta pro administraci žádosti o platbu až do data jejich vyřízení.⁸³

V níže uvedených případech je možné založit žádost o platbu nikoliv z úrovně příjemce, ale z úrovně ŘO. Jedná se o případy, kdy:

- ŘO v rámci své řídicí a kontrolní činnosti sníží objem způsobilých výdajů uvedených v žádosti o platbu a následně se změní okolnosti, které vedly k takovému snížení (ŘO akceptuje změnu původního rozhodnutí a nadále tak v rámci své výlučné odpovědnosti, případně na základě kontroly provedené ŘO/ZS, nepovažuje dříve snížené výdaje za nezpůsobilé);
- je formálně vystavena žádost o platbu při úhradě první zálohy příjemci (v případě ex-ante financování);
- financování probíhá prostřednictvím finančních nástrojů.

Kromě výše uvedených případů je ŘO umožněno vystavit žádost o platbu ze své úrovně, pouze pokud byl konkrétní okruh případů předem konzultován a schválen PCO. ŘO je povinen všechny případy řádně odůvodnit a vést o nich dokumentaci, která je k dispozici pro případné kontroly. ŘO je odpovědný za potvrzení způsobilosti výdajů doplácených na základě žádostí o platbu založených z úrovně ŘO. Doplácené výdaje jsou podloženy doklady

⁸⁰ S výjimkou PPS ČR – PR, viz kap. 6.3.2.

⁸¹ Po doplnění podkladů běží lhůta pro administraci žádosti od počátku.

⁸² Po uplynutí lhůty pro podání námitek, resp. po jejich vyřízení, pokračuje lhůta pro administraci žádosti o platbu tam, kde se zastavila.

⁸³ viz Metodický pokyn pro výkon kontrol v odpovědnosti řídicích orgánů při implementaci Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014 – 2020

příjemce, které ŘO původně obdržel (příp. zamítl) nebo novými podklady, které příjemce dodatečně předložil. V případě, že byl daný projekt již ukončen, je nutné před vytvořením dodatečné žádosti o platbu provést příslušné změny v MS2014+.

Žádost o platbu musí být doložena požadovanými doklady (např. uhrazenými fakturami včetně výpisů z účtu), resp. potvrzenými kopiemi jednotlivých účetních dokladů. Potvrzenou kopií dokladu předkladatel deklaruje jeho soulad s originálem. Forma tohoto potvrzení (např. prohlášení vedoucího pracovníka, příznak zaúčtování originálu apod.) je ponechána na ŘO. ŘO je povinen proplácet pouze účetní doklady, které jsou označeny číslem projektu (viz bod 13 kap. 5.1.1).

U těch projektů, u kterých je využívána jedna z forem zjednodušeného vykazování výdajů, nepředkládá příjemce k žádostem o platbu účetní doklady vážící se ke konkrétnímu uskutečněnému výdaji. Příjemce při kontrolách žádostí o platbu doloží výši výdajů vypočtených dle předtím schválené metody výpočtu zjednodušeného vykazování výdajů, splnění konkrétních výstupů vedoucích k naplnění cílů projektu a případně další požadavky dle pokynů ŘO.

Využití seznamu účetních dokladů

ŘO je oprávněn umožnit příjemcům využití seznamu účetních dokladů namísto předkládání potvrzených kopií faktur splňujících náležitosti dle § 11 zákona o účetnictví, ostatních účetních dokladů nebo dokladů stejné důkazní hodnoty jako příloh k žádosti o platbu, a to takovým způsobem, který nepředstavuje dodatečnou administrativní zátěž. Při využití seznamu účetních dokladů předkládaného spolu s žádostí o platbu stanoví ŘO požadované údaje, které musí být uvedeny na seznamu. Maximální limit pro začlenění do seznamu účetních dokladů je 10 000 CZK za jeden účetní doklad⁸⁴. Tento limit se vztahuje k částce, která je uplatňovaná jako způsobilý výdaj v rámci daného projektu. U PPS ČR - PR zahrnuje seznam účetních dokladů jednotlivé účetní doklady v maximální hodnotě 400 EUR. V případě, že jsou tyto hodnoty uvedeny v národních měnách, dojde k jejich přepočtu na EUR dle nastavených postupů pro přípravu žádosti o platbu příjemcem. Seznam účetních dokladů u PPS ČR - PR obsahuje hodnotu jednotlivých účetních dokladů jak v měně, na kterou je doklad vystaven, tak v EUR.

ŘO zajistí nastavení takového systému kontrol seznamu účetních dokladů, který zajistí opodstatněnost a reálnost výdajů požadovaných k proplacení na základě seznamu účetních dokladů. Minimálním požadavkem je kontrola originálů účetních dokladů na vzorku během kontroly na místě. Vybraný vzorek musí pokrývat minimálně 15 % výdajů ze seznamů účetních dokladů za daný projekt, které byly schváleny ZS/ŘO nejpozději den před zahájením kontroly na místě. Počet kontrolovaných položek a jejich rozložení v rámci jednotlivých seznamů účetních dokladů určí ŘO tak, aby pokryl rizika vyplývající ze struktury výdajů specifické pro daný OP.

⁸⁴ U vykazování mzdových výdajů se za jeden účetní doklad, který je možné zahrnout do seznamu účetních dokladů, považuje způsobilá část mzdy/platu/odměny jednotlivého pracovníka nepřesahující částku 10.000 CZK za předpokladu, že je do této částky zahrnuta hrubá mzda včetně osobních příplatků a zákonné zdravotní a sociální pojištění. V případě, že má osoba více částečných úvazků v rámci jednoho projektu, hodnota účetních dokladů se sčítá.

6.2.3. PROVÁDĚNÍ EX-POST PLATEB

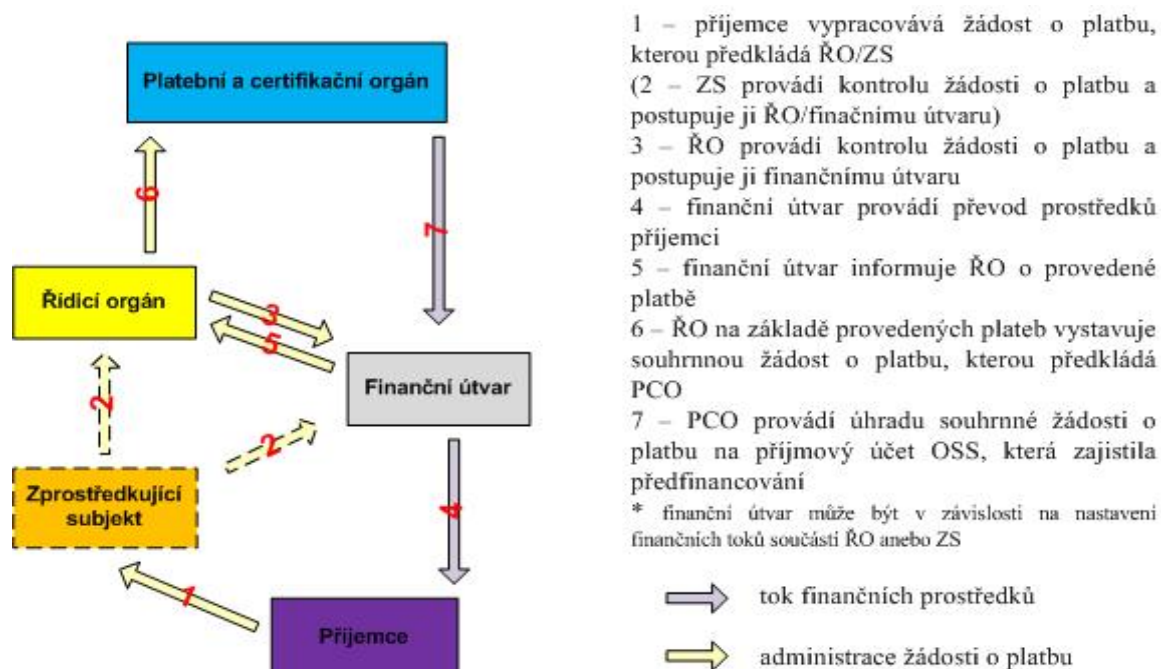
Příjemce předkládá žádost o platbu ve lhůtách stanovených v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory. Postupuje se v plném rozsahu dle zákona o rozpočtových pravidlech.

ŘO/ZS provede kontrolu věcné a finanční správnosti žádosti o platbu a kontrolu oprávněnosti fakturace, případně další kontroly podle svých platných vnitřních postupů. Po provedených kontrolách ŘO/ZS předává žádost o platbu finančnímu útvaru.

Finanční útvar převádí do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu finanční prostředky ze SR, resp. státního fondu, určené na předfinancování na účet příjemce, a to včetně případného podílu národního spolufinancování.

Jakmile je uvedený převod na účet příjemce proveden a doložen výpisem z účtu, případně účetními sestavami potvrzujícími uskutečnění platby, zahrnuje ŘO danou žádost o platbu do SŽ.

Obrázek 4: Finanční toky ex-post

6.2.4. PROVÁDĚNÍ EX-ANTE PLATEB

Na základě příslušného právního aktu o poskytnutí/převodu podpory, resp. žádosti příjemce, plní finanční útvar na základě pokynu ŘO závazky vyplývající z uvedeného rozhodnutí, tj. zajišťuje převod prostředků ze SR, resp. státního fondu, určených na předfinancování. Postupuje se v plném rozsahu dle zákona o rozpočtových pravidlech.

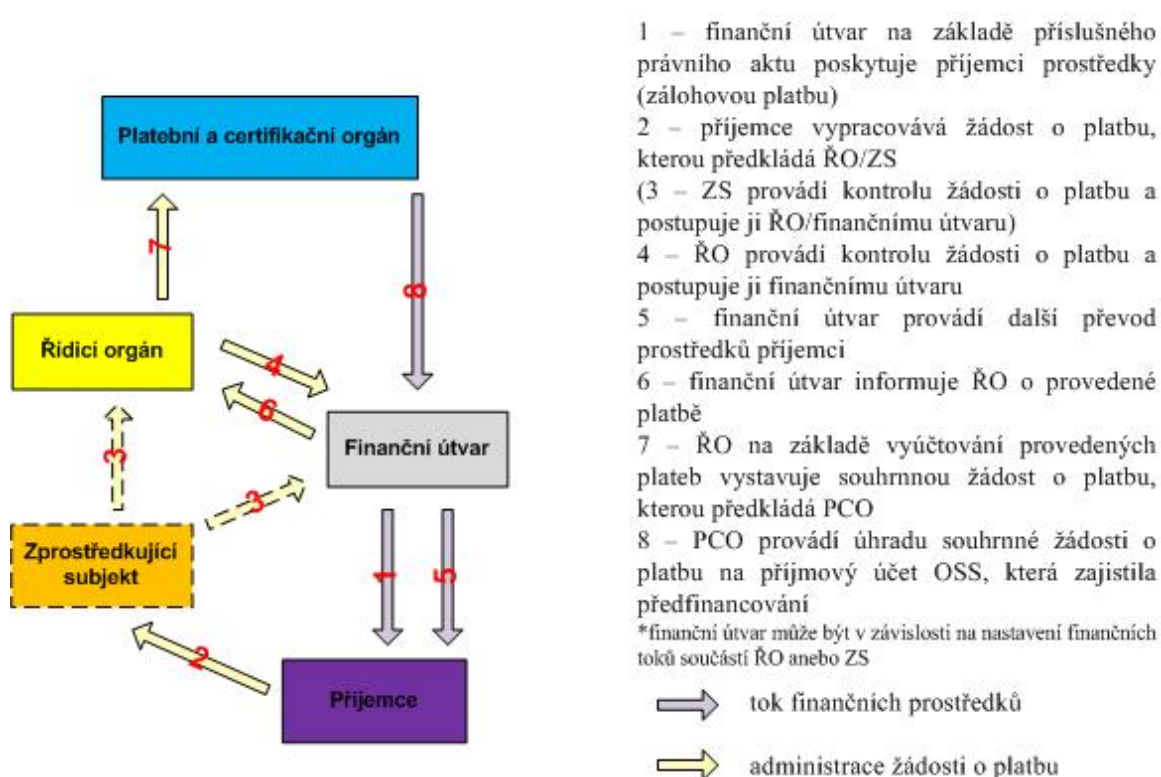
Po předchozím poskytnutí zálohové platby příjemci předkládá příjemce vyúčtování zálohové platby a žádost o ex-ante platbu ve lhůtách stanovených v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory. Žádost o ex-ante platbu se skládá zpravidla ze dvou částí:

- vyúčtování předchozí zálohové platby,
- žádost o platbu dalších prostředků.

ŘO/ZS provede kontrolu věcné a finanční správnosti žádosti o platbu a kontrolu oprávněnosti fakturace, případně další kontroly podle svých platných vnitřních postupů. Po provedených kontrolách a schválení žádosti o platbu předává ŘO/ZS žádost o platbu finančnímu útvaru k provedení převodu další zálohové platby.

Finanční útvar převádí další schválené zálohové platby na účet příjemce (viz podmínky pro poskytování záloh v kap. 6.2) do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu od ŘO/ZS. ŘO na základě uvedeného převodu, resp. schváleného vyúčtování, zahrnuje danou žádost o platbu do SŽ. Pokud příjemce dle stanovených podmínek nemá nárok na další zálohovou platbu (tj. příjemci byla poskytnuta maximální výše záloh dle příslušného právního aktu o poskytnutí/převodu podpory či tohoto MP), příjemce předkládá žádost o ex-ante platbu, která obsahuje pouze vyúčtování předchozí zálohové platby. Tuto žádost ŘO nepředává finančnímu útvaru k provedení platby, ale provádí její dvoustupňovou kontrolu a zahrnuje ji do SŽ.

Obrázek 5: Finanční toky ex-ante

6.2.5. PROVÁDĚNÍ KOMBINOVANÝCH PLATEB

Příjemce předkládá ŘO/ZS žádost o platbu⁸⁵, jejíž součástí mohou být doklady uhrazené i neuhrazené ze strany příjemce (např. faktury zhotovitele), včetně všech podkladů. V případě uhrazených dokladů jsou předkládány výpisy z účtu, zjišťovací protokoly, soupisy provedených prací a další vyžadované podklady. Žádost o platbu je předkládána ve lhůtách stanovených v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory.

Pro realizaci kombinovaných plateb a předkládání žádostí o platbu platí následující podmínky:

⁸⁵ Žádosti o platbu v případě kombinovaných plateb jsou evidovány na formulářích pro ex-post financování.

1. v případech, kdy příjemce předloží neuhrazené doklady k průběžné úhradě ze strany ŘO/ZS před řádným termínem pro předložení žádosti o platbu, neplatí automatický přenos dat mezi účetním IS a MS2014+;
2. v případě postupu podle bodu 1. provádí ŘO dvojí kontrolu výdajů, a to při předložení neuhrazených dokladů k průběžné úhradě ze strany ŘO/ZS před řádným termínem pro předložení žádosti o platbu a také při zahrnutí daných výdajů do žádosti o platbu;
3. do žádosti o platbu musí být zahrnuty všechny příjemcem předložené a neuhrazené doklady podle bodu 1., jejichž úhrada ze strany ŘO/ZS a prokázání úhrady příjemcem proběhly nejpozději k datu zpracování žádosti o platbu.

ŘO/ZS provede kontrolu věcné a finanční správnosti žádosti o platbu a kontrolu oprávněnosti fakturace, případně další kontroly podle svých platných vnitřních postupů. Po provedených kontrolách a schválení žádosti o platbu předává ŘO/ZS žádost o platbu finančnímu útvaru. Finanční útvar převádí ve lhůtě do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu finanční prostředky ze SR, resp. státního fondu, určené na předfinancování na účet příjemce, pokud doklady zahrnuté v dané žádosti o platbu nebyly již uhrazeny (viz bod 1. výše).

ŘO/ZS v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory zajistí, aby příjemce z převedených prostředků uhradil schválené způsobilé výdaje z dosud neuhrazených požadovaných dokladů svému dodavateli⁸⁶ nejpozději do 10 pracovních dnů od data převedení prostředků. Nejpozději do 10 pracovních dnů od data přijetí výpisů z účtu stvrzujících úhradu schválených způsobilých výdajů provede ŘO/ZS kontrolu těchto výpisů z účtu, případně účetních sestav potvrzujících uskutečnění platby. Následně ŘO zahrnuje dané žádosti o platbu do SŽ.

6.2.6. PROVÁDĚNÍ PLATEB OSS, PO OSS A STÁTNÍM FONDŮM

Označení finančního toku ex-post je v této kapitole použito pouze z hlediska evropského výkaznictví a není relevantní z hlediska díkce zákona o rozpočtových pravidlech, tedy především v souvislosti s výkladem pojmu neoprávněného použití peněžních prostředků, resp. porušení rozpočtové kázně (PRK).

Příjemcem je OSS

Platby mezi řídicím orgánem (ŘO) a příjemcem, který je organizační složkou státu (OSS), se považují za platby ex-post a jsou podle toho daným způsobem evidovány na příslušných formulářích a v monitorovacím systému (MS2014+). Důvodem je skutečnost, že OSS financuje projekt ze svých rozpočtových prostředků schválených ve státním rozpočtu (SR) pro daný rok. OSS v roli příjemce může též získat prostředky od státního fondu podle platných právních předpisů, v těchto případech je možné využít kombinovaných plateb podle kap. 6.2.5.

OSS musí při přípravě SR narozpočtovat příjmy a výdaje na daný projekt v příslušné kapitole SR (případně je obdrží od státního fondu podle předchozího odstavce). Pokud příjmy a výdaje na daný projekt nebyly narozpočtovány ve schváleném rozpočtu OSS v roli příjemce, ale jsou narozpočtovány v rozpočtu ŘO, je nutné provést rozpočtové opatření a navýšit příjmy a výdaje OSS v roli příjemce a současně o tuto částku snížit příjmy a výdaje ŘO. V případě, že příjmy a výdaje na daný projekt nebyly narozpočtovány ani v rozpočtu ŘO, může OSS v roli příjemce požádat v souladu s příslušným ustanovením zákona o rozpočtových pravidlech o souvztažné navýšení příjmů a výdajů. O souvztažné navýšení příjmů a výdajů lze požádat až

⁸⁶ Případně poddodavateli ve smyslu poznámky pod čarou č. 46.

poté, co byly v rozpočtu OSS zajištěny prostředky na národní spolufinancování projektu. Z těchto zdrojů OSS následně uvolňuje prostředky na financování projektu.

Po realizaci výdajů na daný projekt předkládá příjemce žádost o platbu příslušnému ŘO/zprostředkujícímu subjektu (ZS) ve lhůtách stanovených v příslušném právním aktu o schválení projektu, který vydává ŘO/ZS dle svých vnitřních předpisů (viz kap. 5.2). ŘO/ZS provádí kontrolu věcné a finanční správnosti žádosti o platbu a kontrolu oprávněnosti fakturace, případně další kontroly podle svých platných vnitřních postupů. Po provedených kontrolách a schválení žádosti o platbu zahrnuje ŘO danou žádost o platbu do souhrnné žádosti o platbu (SŽ).

Příjemcem je PO OSS

Platby mezi ŘO a příjemcem, kterým je příspěvková organizace OSS (PO OSS), se považují za platby ex-post a jsou podle toho daným způsobem evidovány na příslušných formulářích a v MS2014+, s výjimkou specifických případů uvedených níže. PO OSS získává prostředky na financování projektu formou dotace nebo příspěvku na provoz od svého zřizovatele, tj. OSS, nebo z prostředků vlastní činnosti. PO OSS v roli příjemce může též získat prostředky od státního fondu nebo OSS jiné, než je její zřizovatel, podle platných právních předpisů. Ve výše uvedených případech je možné také využít kombinovaných plateb podle kap. 6.2.5.

V níže uvedených případech nemusí být platby mezi ŘO a příjemcem, kterým je PO OSS, vykazovány jako ex-post:

1. pokud je ŘO (resp. OSS vykonávající roli ŘO) zřizovatelem PO OSS a daná PO OSS získává prostředky na financování projektu formou dotace na úhradu výdajů, které jsou nebo mají být kryty prostředky z rozpočtu EU,
2. pokud ŘO (resp. OSS vykonávající roli ŘO) není zároveň zřizovatelem PO OSS a daná PO OSS získává prostředky na financování projektu přímo od ŘO na základě ustanovení zvláštního zákona.

V případě, že příjemcem je PO OSS, musí její zřizovatel (tj. OSS) při přípravě SR narozpočtovat příjmy a výdaje na projekt své PO v příslušné kapitole SR⁸⁷, případně je obdrží od státního fondu podle platných právních předpisů. Z tohoto důvodu je podstatné, aby PO OSS svého zřizovatele o záměru předkládat projekt spolufinancovaný z prostředků z rozpočtu EU, o schválení projektu a výši prostředků (celkem i v jednotlivých letech) informovala s dostatečným předstihem, aby zřizovatel stihl včas zajistit potřebné rozpočtové prostředky. ŘO se doporučuje ve výzvě stanovit, že příjemce, kterým je PO OSS, dokládá s žádostí o projekt souhlasné stanovisko zřizovatele. Obdobně musí ŘO, který není zřizovatelem dané PO OSS a poskytuje PO OSS prostředky na financování projektu na základě ustanovení zvláštního zákona, při přípravě SR narozpočtovat příjmy a výdaje na projekt dané PO OSS v příslušné kapitole SR.

Pokud příjmy a výdaje na daný projekt nebyly narozpočtovány ve schváleném rozpočtu OSS v roli zřizovatele, ale jsou narozpočtovány v rozpočtu ŘO, je nutné provést rozpočtové opatření a navýšit příjmy a výdaje OSS v roli zřizovatele a současně o tuto částku snížit příjmy a výdaje ŘO. V případě, že příjmy a výdaje na daný projekt nebyly narozpočtovány ani v rozpočtu ŘO, může OSS v roli zřizovatele požádat v souladu s příslušným ustanovením zákona o rozpočtových pravidlech o souvztažné navýšení příjmů a výdajů. O souvztažné navýšení příjmů a výdajů lze požádat až poté, co byly v rozpočtu OSS v roli zřizovatele nebo

⁸⁷ s výjimkou bodu 2. výše

ŘO zajištěny prostředky na národní spolufinancování projektu. Z těchto zdrojů PO OSS následně uvolňuje prostředky na financování projektu.

Po realizaci výdajů na daný projekt předkládá příjemce žádost o platbu příslušnému ŘO/ZS ve lhůtách stanovených v právním aktu o schválení projektu, který vydává ŘO/ZS dle svých vnitřních předpisů (viz kap. 5.2). ŘO/ZS provádí kontrolu věcné a finanční správnosti žádosti o platbu a kontrolu oprávněnosti fakturace, případně další kontroly podle svých platných vnitřních postupů. Po provedených kontrolách a schválení žádosti o platbu zahrnuje ŘO danou žádost o platbu do SŽ. V případě financování formou ex-ante se postupuje dle ustanovení kap. 6.2.4.

Příjemcem je státní fond

Platby mezi ŘO a příjemcem, kterým je státní fond, se považují za platby ex-post a jsou podle toho daným způsobem evidovány na příslušných formulářích a v MS2014+. Důvodem je skutečnost, že státní fond financuje projekt ze svých prostředků schválených v rozpočtu státního fondu pro daný rok (musí do návrhu svého rozpočtu zapracovat příjmy a výdaje na daný projekt). Z těchto zdrojů následně uvolňuje prostředky na financování projektu.

Po realizaci výdajů na daný projekt předkládá příjemce žádost o platbu příslušnému ŘO/ZS ve lhůtách stanovených v rozhodnutí. ŘO/ZS provádí kontrolu věcné a finanční správnosti žádosti o platbu a kontrolu oprávněnosti fakturace, případně další kontroly podle svých platných vnitřních postupů. Na základě provedených kontrol a schválení žádosti o platbu ji ŘO/ZS předává finančnímu útvaru. Finanční útvar převádí do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu prostředky ze SR určené na předfinancování na účet příjemce. Jakmile je uvedený převod ze SR na účet příjemce proveden a doložen výpisem z účtu, případně účetními sestavami potvrzujícími uskutečnění platby, zahrnuje ŘO danou žádost o platbu do SŽ.

6.2.7. UVOLŇOVÁNÍ PROSTŘEDKŮ OBCÍM A PO ZŘÍZENÝM ÚSC⁸⁸

Je-li příjemcem obec nebo PO zřízená obcí, jsou těmto příjemcům poskytovány prostředky ze SR na předfinancování a národní spolufinancování tzv. průtokovou dotací. V těchto případech jsou prostředky obcím a jejich PO uvolňovány ze SR v souladu s § 19 odst. 2 zákona o rozpočtových pravidlech, tj. dotace ze SR se do rozpočtu obcí poskytují prostřednictvím krajů, v jejichž obvodu leží příslušné obce, s výjimkou dotačních investičních akcí.^{89, 90} Přestože jsou prostředky obcím poskytovány prostřednictvím krajských účtů, o objemu a účelu prostředků určených obcím nemůže kraj dále jakkoliv rozhodovat. Objem a účel jsou stanoveny rozhodnutím vydaným poskytovatelem příjemci (obci).

⁸⁸ Tato kapitola se nevztahuje na prostředky uvolňované na základě zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, PPS ČR - PR (v rámci tohoto programu jsou prostředky z rozpočtu EU považovány za mimorozpočtové) a také na projekty/programy registrované v EDS/SMVS, u kterých probíhá uvolňování prostředků ESI fondů v souladu s vyhláškou č. 560/2006 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku.

⁸⁹ Tento postup je nutné využít, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

⁹⁰ Poskytování dotací obcím na projekty trvající déle než 1 rok, pro které bylo rozhodnutí o poskytnutí dotace vydáno před 1. lednem 2022 (tj. přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 484/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony) se včetně finančního vypořádání dokončí podle § 19 odst. 2 zákona č. 218/2000 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 484/2020 Sb.

Obdobná situace zprostředkovaného finančního vztahu⁹¹ nastává v případě, že jsou výše zmíněné prostředky SR poskytovány PO zřízeným krajem či obcemi, přičemž u PO zřízených obcemi se uplatní zároveň i postup popsáný v předešlém odstavci. ŘO se doporučuje ve výzvě stanovit, že příjemce, kterým je PO obce či kraje, dokládá s žádostí o projekt souhlasné stanovisko zřizovatele. Jde-li o PO zřízenou obcí nebo krajem, zprostředkovává navíc rozpočet zřizovatele vztah PO k SR dle § 28 odst. 15 zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Tento postup je nutné využít, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.

V případě průtokových dotací je porušení podmínek, za kterých byly prostředky poskytnuty či porušení právních předpisů ze strany obce, PO obce či kraje postižitelné v režimu zákona o rozpočtových pravidlech.

V rozhodnutí, které je v případě prvního typu průtokových dotací vydáváno přímo na obec a v případě druhého přímo na PO obce či kraje, uvede poskytovatel účet kraje či případně i obce, prostřednictvím jejichž rozpočtu je dotace poskytována. Následně poskytovatel informuje příslušný kraj o poskytnuté dotaci, zašle mu kopii rozhodnutí včetně potřebných údajů pro identifikaci daného finančního převodu a zároveň uloží termín pro další převod prostředků obci/PO, tak aby tento převod byl proveden bez zbytečného odkladu. Jsou-li poskytovány prostředky PO obce, tedy dvoustupňově skrze rozpočet nejen kraje, ale i obce, jsou tyto informace a lhůty předány od kraje dané obci.

Vzhledem ke specifické povaze uvolňování prostředků prostřednictvím průtokové dotace se neaplikuje termín 10 pracovních dní pro převod prostředků ze strany finančního útvaru příjemci uváděný v kapitolách výše. Nicméně doporučuje se poskytovateli stanovit kraji takový termín, který je dostatečný pro administraci převodu prostředků, a zároveň je zajištěno, že příjemce obdrží prostředky bez zbytečného odkladu. Převod mezi poskytovatelem a příjemcem (obcí nebo PO zřízenou krajem nebo obcí) v celkovém součtu nepřesáhne 20 pracovních dní.

V případě, že se jedná o dotaci z prostředků SR na předfinancování a národní spolufinancování, kdy je krajům dána rozhodovací pravomoc o tom, která obec (případně PO zřízená obcí či krajem) je příjemcem prostředků, nejedná se o průtokovou dotaci a nepostupuje se podle výše uvedených ustanovení. Příjemcem prostředků ze SR je kraj (rozhodnutí je vydáno na kraj jako příjemce dotace), který dále rozhoduje o poskytnutí prostředků příjemcům v rámci příslušného kraje na základě zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Při vlastní administraci žádostí o platbu je postupováno analogicky dle ustanovení kap. 6.2. V případě postupu dle kap. 6.2.3 (ex-post platby) zahrnuje ŘO žádost o platbu do SŽ poté, co je výpisem z účtu (případně účetními sestavami potvrzujícími uskutečnění platby) doložen převod prostředků ze SR na účet kraje, který plní funkci zprostředkovatele finančního vztahu. PCO doporučuje ŘO ověřit, že kraj, resp. obec, zajistily převedení výše uvedených prostředků příjemci.

⁹¹ Obdobně se postupuje i v případě poskytování dotací příspěvkovým organizacím zřízeným svazkem obcí podle § 39a zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Prostřednictvím rozpočtu zřizovatele jsou rovněž poskytovány dotace organizacím, které zřizuje kraj, obec nebo svazek obcí v právní formě školská právnická osoba, viz § 133 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon).

6.2.8. PROVÁDĚNÍ PLATEB Z ROZPOČTU EU DO SR

V případě, že byly uskutečněny kroky podle kap. 6.2.3, 6.2.4, 6.2.5, 6.2.6, 6.2.7 nebo 7.3.1 a bylo zajištěno předfinancování výdajů požadovaných příjemci v žádosti o platbu,⁹² postupuje se následujícím způsobem.

Na základě potvrzení finančního útvaru, že bylo uskutečněno předfinancování, resp. na základě schváleného vyúčtování v případě ex-ante plateb či po provedené kontrole výpisů z účtu dokladujících úhradu dokladů ze strany příjemce v případě kombinovaných plateb, vystavuje ŘO v MS2014+ souhrnnou žádost o platbu. Pro právní akty vydané po 1. květnu 2017 je stanovena povinnost všem ŘO vkládat do souhrnných žádostí výdaje plynoucí ze zálohových faktur, případně jiných nástrojů zakládajících obdobný finanční vztah⁹³ mezi příjemcem a dalším subjektem (mimo partnery), až v okamžiku, kdy dojde k jejich vyúčtování ze strany příjemce, a tedy k prokázání plnění ze strany dotyčného subjektu.^{94, 95} SŽ je vystavována vždy za projekty realizované v rámci jednoho fondu⁹⁶ a jednoho programu a obsahuje jednotlivé žádosti o platbu předložené příjemci. Na základě SŽ jsou prostředky z rozpočtu EU převáděny na příjmový účet⁹⁷ příslušné OSS, která zajistila předfinancování. Do SŽ je nezbytné zahrnovat i nulové žádosti o platbu vzniklé zpětným krácením/započtením výdajů.

SŽ prochází kontrolou ze strany ŘO a je v termínu do 7. pracovního dne každého měsíce předkládána na PCO. Pokud vznikne na straně ŘO, resp. finančního útvaru MMR, potřeba vystavit SŽ v jiném než stanoveném termínu, požádá ŘO o souhlas PCO. Pokud ŘO daný měsíc nepředpokládá vystavení SŽ, informuje o této skutečnosti PCO. Poslední řádný termín pro předložení SŽ na PCO je stanoven na 10. 4. 2024. Termín pro schválení/zaúčtování poslední SŽ ze strany PCO je stanoven na 30. 4. 2024. Ve výjimečných případech je možné, aby ŘO požádal dopisem o posun termínu schválení/zaúčtování poslední SŽ. Posun tohoto termínu musí být odsouhlasen PCO a AO.

ŘO dále informuje OSS, která poskytla prostředky na předfinancování (netýká se PPS ČR – PR), a v případě OP Praha – pól růstu ČR (dále „OP PPR“) také MMR, o žádostech o platbu, které byly zahrnuty do SŽ předložené na PCO a byly schváleny.⁹⁸

PCO provádí kontrolu formální správnosti SŽ, ověřuje soulad s údaji v MS2014+ a po schválení provádí záznam v knihách analytické evidence v IS VIOLA. V rámci tohoto procesu je jednotlivým žádostem o platbu obsaženým v SŽ přiřazen kurz EK platný v měsíci zaevidování záznamů o účetních případech k SŽ, který se použije pro přepočtení žádostí o platby předložených v CZK na EUR.

⁹² V případě, že příjemcem je OSS nebo PO OSS, jedná se o žádost o platbu na účet OSS, tj. příjemce, který zajistil předfinancování.

⁹³ Obdobný finanční vztah vzniká zejména tehdy, kdy příjemce přerozděluje finance projektu na další subjekty (mimo partnery) prostřednictvím poskytnutí dotace nebo příspěvku zřizovatele vlastním příspěvkovým organizacím.

⁹⁴ Tímto subjektem může být dodavatel, poddodavatel ve smyslu poznámky pod čarou č. 54 nebo jiný subjekt mající obdobný finanční vztah s příjemcem.

⁹⁵ Splnění této povinnosti umožní bezproblémové uzavírání účtů na roční bázi dle čl. 137 a následujících Obecného nařízení a předejde nežádoucímu krácení výdajů v souvislosti s prováděnými audity operací ze strany Auditního orgánu.

⁹⁶ V této souvislosti je na YEI nahlíženo jako na zvláštní fond a je tedy třeba vystavovat zvláštní SŽ na projekty financované z YEI + ESF související.

⁹⁷ Tento příjmový účet je stanoven rozhodnutím příslušné OSS.

⁹⁸ Alternativně je možné informovat předfinancující OSS o žádostech o platbu, které nebyly v SŽ schváleny.

Po schválení SŽ provádí PCO platbu z prostředků z rozpočtu EU na příjmový účet příslušné OSS.

V případě nedostatků v SŽ nebo nesouladu údajů v SŽ s údaji v MS2014+ PCO dané žádosti o platbu zamítne nebo je ze SŽ vyloučí. Status vyloučeno, resp. zamítnuto, je jednotlivým žádostem o platbu přiřazen v závislosti na charakteru nedostatku. Žádost o platbu je ze SŽ vyloučena v případě, že se jedná o formální nedostatky. ŘO/ZS může následně, po zajištění opravy formálních nedostatků, dotčenou žádost o platbu zařadit do následující SŽ. V případě vážnějších pochybení, zejména takových, které se týkají vyplňování formulářů a finančních částek v nich uvedených, jsou žádosti o platbu ze SŽ zamítnuty. Žádost o platbu musí být přepracována a až poté ze strany ŘO/ZS zařazena do další SŽ.

Při předkládání SŽ obsahujících žádosti o platbu ve prospěch OSS s nižším počtem projektů či představujících nižší částky (v řádu desítek tisíc CZK) je ŘO/ZS umožněno zvážit možnost koncentrace těchto žádostí o platbu do jedné SŽ za každé čtvrtletí. Tento požadavek neplatí v posledním čtvrtletí kalendářního roku, kdy ŘO předloží v SŽ všechny schválené žádosti o platbu bez ohledu na výši částky.

V případě velkých projektů (viz kap. 3.7) a finančních nástrojů (viz kap. 7.3) zahrnuje ŘO žádosti o platbu do zvláštní SŽ. Při předložení zvláštní SŽ pro velké projekty ŘO v průvodním dopise uvede, zda se jedná o projekty schválené EK či o projekty, které byly EK předloženy ke schválení, nebo byla EK informována, že požadované informace o projektu byly předloženy k posouzení nezávislým odborníkům (přezkum kvality).

6.3. ZVLÁŠTNÍ POSTUPY FINANCOVÁNÍ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ

6.3.1. OP PRAHA – PÓL RŮSTU ČR

Systém finančních toků u OP PPR je založen na principu předfinancování z prostředků z rozpočtu HMP⁹⁹, které obdrželo prostředky na financování podílu z rozpočtu EU z rozpočtu kapitoly MMR, a podílu národního spolufinancování z rozpočtu HMP¹⁰⁰.

Finanční toky OP PPR probíhají primárně podle výše uvedených ustanovení kap. 6.2 s případnými specifiky, jež jsou uvedeny dále v této kapitole. Stejným způsobem, jakým jsou příjemcům uvolňovány prostředky odpovídající podílu spolufinancování z rozpočtu EU, jsou uvolňovány také prostředky národního spolufinancování z rozpočtu HMP.

V souladu se zákonem č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje jsou na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace ministra pro místní rozvoj vydaného dle zákona o rozpočtových pravidlech z rozpočtové kapitoly MMR poskytnuty prostředky HMP na předfinancování. Součástí tohoto rozhodnutí může být stanovení podmínek, které zavází magistrát HMP k výkonu některých činností (jde zejména o jasné stanovení podmínek ve vztahu k vymahatelnosti finančních prostředků dotčených nesrovnalostmi, jasné stanovení odpovědnosti magistrátu HMP jakožto ŘO za vedení celého OP a s tím spojené úhrady případných sankcí apod.). Součástí rozhodnutí je rovněž stanovení termínů pro poskytnutí prostředků ze SR.

⁹⁹ Příjemcům jsou vyplaceny prostředky minimálně ve výši, v jaké jsou v rámci daného projektu vyžádány od PCO. Zádržné v jakékoli výši není přípustné.

¹⁰⁰ Dle stanoviska MMR jako poskytovatele dotace se veškeré vzniklé úroky z poskytnuté dotace ze SR pokládají za prostředky určené na národní spolufinancování OP PPR.

Platby příjemcům probíhají formou ex-post plateb (viz kap. 6.2.3 a 6.2.6), formou ex-ante plateb (viz kap. 6.2.4) či formou kombinovaných plateb (viz kap. 6.2.5). Na rozdíl od ustanovení výše uvedených kapitol se při provádění plateb příjemcům z rozpočtu HMP postupuje dle ustanovení zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

V případě provádění plateb v rámci technické pomoci se postupuje dle příslušných částí kap. 6.2. Finanční útvar magistrátu HMP plní ve lhůtě do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu finanční závazky vyplývající z usnesení Rady HMP, tj. zajišťuje převod prostředků na účet¹⁰¹ magistrátu HMP určený pro výdaje spojené s projektem technické pomoci.

V případě, že bylo zajištěno financování žádosti příjemce z prostředků z rozpočtu HMP, postupuje se odpovídajícím způsobem dle ustanovení kap. 6.2.8 (tj. prostředky z rozpočtu EU jsou na základě SŽ proplaceny na účet správce kapitoly MMR). SŽ je v případě OP PPR předložena nejen na PCO, ale v kopii též na MMR.

6.3.2. PROGRAM PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE ČR - POLSKO

Finanční toky PPS ČR - PR probíhají primárně podle výše uvedených ustanovení kap. 6.2 s případnými specifiky, jež jsou uvedeny dále v této kapitole. Projekty v rámci PPS ČR - PR jsou realizovány na principu tzv. hlavního příjemce, který je zodpovědný za celý projekt a který jej realizuje společně s ostatními příjemci – projektovými partnery¹⁰².

Platby příjemcům¹⁰³ probíhají formou ex-post plateb, tedy následné proplacení výdajů již vynaložených HP a PrP. Část národního spolufinancování ze SR se u PPS ČR - PR hradí příjemcům (českým HP a českým PrP) zpravidla ve výši 5 % z celkových způsobilých výdajů rozpočtu příslušného partnera projektu a poskytuje se zpravidla z kapitoly MMR, popř. z jiného zdroje veřejných prostředků (např. ze zdrojů českých partnerů projektu, OSS nebo zřizovatele PO).

Žádosti o platbu jsou příjemci předkládány v EUR¹⁰⁴ a i jejich proplacení v zásadě probíhá v EUR. Ve specifických případech, kdy je ze SR poskytován podíl národního spolufinancování na účty příjemců vedené v CZK, finanční útvar MMR převádí příjemci část odpovídající národnímu spolufinancování v CZK. Pro přepočtení národního spolufinancování z EUR do CZK se použije kurz CZK/EUR vyhlášený Českou národní bankou pro den vystavení platebního příkazu.

Administrace žádostí o platbu probíhá s následujícími specifiky: HP, resp. PrP, zasílají prostřednictvím MS2014+ Soupisku dokladů za dílčí část projektu (dále „soupiska“) kontrolorovi na příslušné straně hranice (tj. buď v ČR nebo PR). Soupiska musí být doložena relevantními doklady (zejména kopiemi účetních a dalších dokladů prokazujících uskutečnění vykazovaných výdajů).

Příslušný kontrolor provede kontrolu jejich věcné a finanční správnosti a ověří legalitu a řádnost výdajů vykázaných příjemcem, a to ve lhůtě 60 dnů od obdržení podkladů.

¹⁰¹ Příjemce (magistrát HMP) je v tomto smyslu povinen v účetnictví jednoznačně odlišit výdaje, které se vztahují k danému projektu (např. oddělenou účetní evidencí).

¹⁰² Dle čl. 20 nařízení o EÚS může být projektovým partnerem i partner ze třetí země.

¹⁰³ Tato pravidla se použijí na všechny příjemce, bez ohledu na právní formu.

¹⁰⁴ Příjemci přepočítají výdaje deklarované v CZK nebo PLN do EUR dle kurzu EK, který je platný v měsíci, ve kterém je zhotovena soupiska dokladů, tj. k datu jejího finálního uložení v MS2014+.

Na základě provedené kontroly soupisku schválí a prostřednictvím MS2014+ zašle zpět HP, resp. PrP.

HP zpracuje na základě schválených soupisek žádost o platbu za projekt a prostřednictvím MS2014+ ji předloží kontrolorovi na příslušné straně hranice ve lhůtách, které jsou stanoveny v rozhodnutí/ve smlouvě.

Kontrolor žádost o platbu ověří a v případě schválení ji předá ŘO ve lhůtě 35 dnů ode dne přijetí žádosti o platbu. Zároveň informuje HP o schválení žádosti o platbu a jejím postoupení ŘO.

ŘO provede kontrolu předložené žádosti o platbu a na základě dat uvedených v MS2014+ žádost o platbu schválí. ŘO následně předá schválenou žádost o platbu finančnímu útvaru MMR, a to ve lhůtě 15 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu.

Finanční útvar MMR provádí kontrolu správnosti žádosti o platbu (např. soulad s rozhodnutím/smlouvou), ověřuje její soulad s údaji v IS VIOLA a zaúčtuje schválené žádosti o platbu v IS VIOLA. Ve stanovených termínech pak v IS VIOLA vystavuje SŽ a předkládá ji PCO.

PCO provádí kontrolu předložené SŽ a do 5 pracovních dnů¹⁰⁵ od jejího obdržení převádí prostředky z rozpočtu EU na účet s dispozičním oprávněním MMR¹⁰⁶. Finanční útvar MMR převádí tyto prostředky na účet HP do 5 pracovních dnů¹⁰⁷ od jejich obdržení. HP neprodleně převádí prostředky z rozpočtu EU na bankovní účty jednotlivých PrP.

Hotovostní platby ani šeky nejsou přípustné jako platby z úrovně HP na jednotlivé PrP. Platby HP jsou prováděny pouze na jeho bankovní účet. V případě, že HP je PO zřízená OSS, jsou prostředky převáděny (v souladu s § 53 odst. 1 zákona o rozpočtových pravidlech) finančním útvarem MMR přímo na stanovený účet HP (tj. PO) pouze za podmínky, že PO výdaje projektu hradila z vlastních zdrojů a že je zřizovatel této PO o schváleném projektu a realizaci plateb předem informován. V případě, že HP je veřejná výzkumná organizace, jsou prostředky převáděny (v souladu s § 10 odst. 2 zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů) finančním útvarem MMR přímo na stanovený účet HP (tj. veřejné výzkumné organizaci). Obdobně se postupuje v případech, u kterých to stanoví zvláštní zákon. V případě, že PO prostředky na úhradu výdajů projektu obdržela dotací z rozpočtu svého zřizovatele, jsou platby provedeny na příjmový účet zřizovatele/OSS.

¹⁰⁵ Lhůta 5 pracovních dnů může být prodloužena s ohledem na řízení likvidity státního rozpočtu.

¹⁰⁶ Dispoziční oprávnění zajišťuje PCO.

¹⁰⁷ Lhůta 5 pracovních dnů může být prodloužena s ohledem na řízení likvidity státního rozpočtu.

7. FINANČNÍ NÁSTROJE

V rámci jednoho či více OP mohou být v souladu s čl. 37 až 46 Obecného nařízení a příslušných implementačních a delegovaných aktů EK financovány příspěvky na podporu v podobě finančních nástrojů. Při implementaci finančních nástrojů se na všech úrovních postupuje podle platných předpisů ČR a EU, zejména v oblasti veřejné podpory a zadávání veřejných zakázek.

Podpora prostřednictvím finančních nástrojů může být kombinována s ostatními formami podpory, zejména dotacemi, příspěvky na úhradu úroků či příspěvky k ceně záruky, včetně jiného nástroje podporovaného z rozpočtu EU, za předpokladu řádného zdůvodnění v rámci předběžného posouzení a za předpokladu, že to umožňují pravidla na úrovni EU¹⁰⁸. Jednotlivé druhy finančních nástrojů, viz indikativní výčet v kap. 7.1, lze kombinovat v rámci projektu konečného příjemce, a to i v případě, že se jedná o finanční nástroje z různých OP či jiný nástroj podporovaný z rozpočtu EU, pokud tím nejsou porušena platná národní pravidla, zejména týkající se způsobilosti výdajů.

Jestliže dochází k této kombinaci více forem podpory, musí být v rámci dané operace nastavena jednotná pravidla a vedeny oddělené účetní záznamy pro každou formu podpory zvlášť. Dále musí být dodržen soulad s platnými pravidly v oblasti veřejné podpory (zejména zákaz dvojího financování, pokud by byla překročena povolená výše podpory, a dodržení limitů pro spolufinancování) a splněna podmínka, že celková výše všech forem podpory nepřekročí celkovou výši způsobilých výdajů. Zároveň platí, že příspěvek na podporu finančních nástrojů nemůže být využit k úhradě výdajů vázících se k podpoře z jiných zdrojů, než jsou finanční nástroje, a naopak.¹⁰⁹ V případě, že ostatní formy podpory nejsou součástí finančního nástroje, je nutné, aby byla předložena zvláštní žádost o podporu pro každou formu podpory zvlášť.

Před rozhodnutím ŘO o tom, že finanční nástroj obdrží příspěvek z rozpočtu EU, je ŘO povinen provést předběžné posouzení podle požadavků v čl. 37 Obecného nařízení. Průběh předběžného posouzení a jeho závěry ŘO před ukončením posouzení konzultuje s PCO a NOK.

Posoudí-li ŘO, že došlo ke změně okolností nebo hospodářské situace, na jejichž základě bylo provedeno původní předběžné posouzení a které mohou mít vliv na průběh implementace a plnění cílů finančního nástroje, provede ŘO aktualizaci původního posouzení¹¹⁰ a v rámci možností úpravu podmínek pro poskytování podpory prostřednictvím daného finančního nástroje. Úprava předběžného posouzení je také konzultována s PCO a NOK.

Pokud implementace finančního nástroje zakládá návratné financování (např. formou zvýhodněného úvěru) či vznik finančního závazku poskytovatele (např. záruky za úvěry nebo jiný nástroj pro sdílení rizik), příjemce či finanční zprostředkovatel zajistí v rámci hodnocení žádosti o podporu také provedení předběžné finanční kontroly žadatele (úvěrové způsobilosti žadatele ve vztahu k příslušnému projektu, možnosti zajišťovacích instrumentů u návratných finančních nástrojů apod.), a to s přihlédnutím k typu finančního nástroje a rizikovosti projektu. ŘO je oprávněn omezit využití kombinace financování z více zdrojů zejména

¹⁰⁸ zejm. čl. 37 odst. 7 a 8 Obecného nařízení a Vodítka pro ČS týkající se kombinace podpory z finančního nástroje s jinými formami podpory (EGESIF_15_0012-02)

¹⁰⁹ viz čl. 37 odst. 9 Obecného nařízení

¹¹⁰ Pokud jsou v rámci finančního nástroje provedeny změny nezbytné k zajištění účinné reakce na rozšíření onemocnění COVID-19, úprava předběžného posouzení není vyžadována.

z důvodu obezřetnosti a přiměřené úvěrové angažovanosti poskytovatele (zpravidla nelze kombinovat zvýhodněné úvěry a záruky). V případě, že je podpora z finančního nástroje poskytovaná především ve formě investic, zajistí příjemce či finanční zprostředkovatel v rámci hodnocení žádosti o podporu také posouzení z hlediska souladu s investiční strategií a rizikovým profilem daného finančního nástroje.

Pro zabezpečení návratnosti prostředků poskytnutých prostřednictvím finančních nástrojů je příjemce či finanční zprostředkovatel oprávněn sjednat s konečným příjemcem vhodné a přiměřené zajišťovací instrumenty (zástavní právo, ručení třetí osoby apod.), a to před vlastním poskytnutím finančních prostředků.

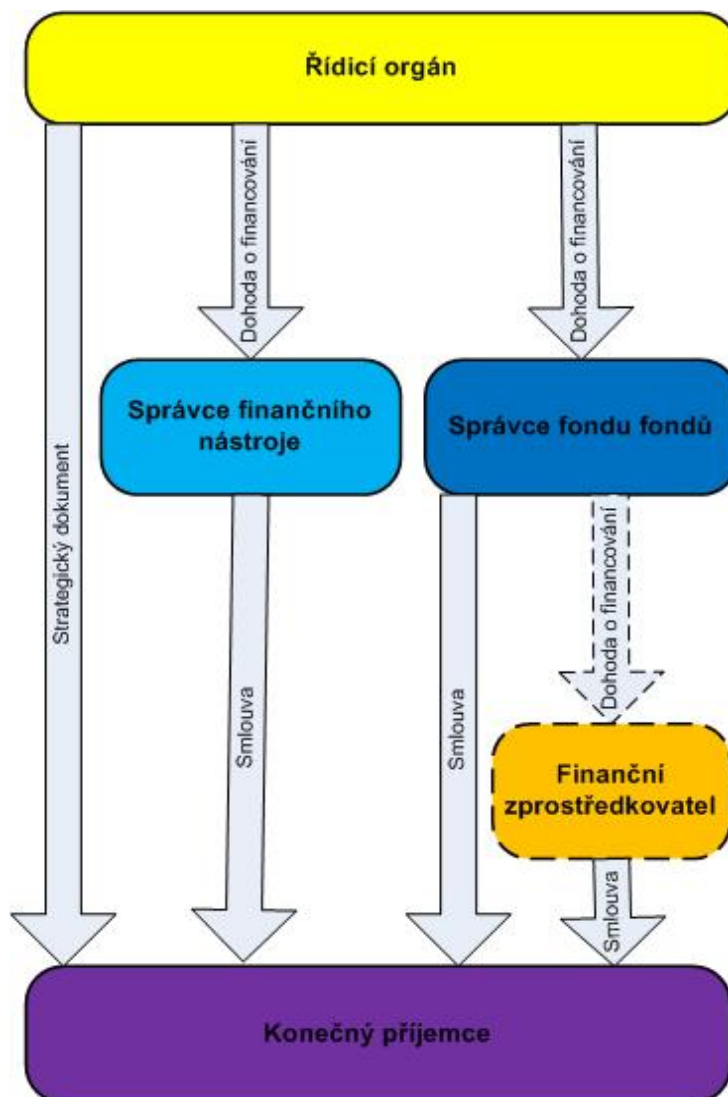
7.1. TYPY FINANČNÍCH NÁSTROJŮ

Konkrétní typy finančních nástrojů v závislosti na implementační struktuře vyplývají z čl. 38 Obecného nařízení¹¹¹.

Třístupňová struktura implementace v sobě zahrnuje ŘO, subjekt implementující finanční nástroj, tj. správce finančního nástroje, a konečné příjemce (viz Obrázek 6: Struktura implementace finančních nástrojů). Fond fondů je dobrovolnou součástí, která je zapojena do implementace finančního nástroje na základě rozhodnutí ŘO vyplývajícího z provedeného předběžného posouzení. Správce finančního nástroje, resp. fond fondů, je vybrán na základě platných předpisů ČR a EU.

¹¹¹ včetně finančních nástrojů zřízených na úrovni EU

Obrázek 6: Struktura implementace finančních nástrojů

Příjemce, příp. finanční zprostředkovatel, uzavírá s konečným příjemcem právní akt označovaný v tomto MP jako smlouva, kterou jsou konečným příjemcům poskytovány prostředky z finančního nástroje, nebo je jim poskytnuta záruka za úvěry nebo jiná podpora spočívající ve sdílení rizika. Náležitosti smlouvy specifikuje v souladu s oblastí podpory daného OP správce finančního nástroje nebo finanční zprostředkovatel při dodržení minimálních požadavků stanovených tímto MP¹¹².

Kromě finančních nástrojů uvedených v čl. 38 Obecného nařízení rozlišujeme i následující druhy finančních nástrojů, a to zejména podle formy podpory a její funkce:¹¹³

1. úvěry;
2. záruky;
3. kapitálové vstupy;
4. mikrofinancování¹¹⁴;

¹¹² viz kap. 7.5.2

¹¹³ Následující výčet je pouze indikativní a popisuje základní formy podpory prostřednictvím finančních nástrojů.

5. kombinované finanční nástroje (např. s příspěvkem na úhradu úroků z úvěrů nebo poplatků k zárukám).

7.1.1. INVESTICE DO KAPITÁLU PRÁVNICKÝCH OSOB

V případě, že se ŘO rozhodne pro investování do kapitálu právnických osob, jež se ujmou prováděcích úkolů v souladu s čl. 38 odst. 4 a) Obecného nařízení, je mezi ŘO a příjemcem uzavřena dohoda o financování¹¹⁵. Dohoda o financování stanovuje podmínky pro získání podpory z daného OP a obsahuje minimálně požadavky uvedené v příloze IV Obecného nařízení a v kap. 7.5.1. Obsah každé dohody o financování ŘO konzultuje s PCO a NOK.

Fond fondů může implementaci finančního nástroje dále svěřit finančnímu zprostředkovateli, jehož odpovědnost při implementaci finančního nástroje stanoví dohoda o financování, nicméně za řádnou implementaci finančního nástroje odpovídá i nadále příjemce. Fond fondů zajistí, že tito finanční zprostředkovatelé splňují pravidla pro implementaci finančních nástrojů¹¹⁶, jsou vybráni vhodným, transparentním a nediskriminačním způsobem a smluvně zajistí umožnění kontroly a auditu ze strany ŘO, AO, PCO, EK a EÚD na úrovni finančních zprostředkovatelů. Finanční zprostředkovatelé ve smlouvách s konečnými příjemci zajistí umožnění kontroly a auditu na úrovni konečných příjemců.

Příjemce je odpovědný za provádění operace v rozsahu stanoveném v dohodě o financování. Při provádění finančního nástroje musí příjemce zajistit soulad s platnými předpisy ČR a EU a začlenit tyto požadavky do smluv uzavíraných s finančními zprostředkovateli.

7.1.2. IMPLEMENTACE FINANČNÍCH NÁSTROJŮ PROSTŘEDNICTVÍM FINANČNÍ INSTITUCE NEBO JINÉHO SUBJEKTU

V případě, že ŘO svěří implementaci finančního nástroje jinému subjektu či instituci, jež se ujme prováděcích úkolů v souladu s čl. 38 odst. 4 b) nebo c) Obecného nařízení, je mezi ŘO a příjemcem uzavřena dohoda o financování¹¹⁷. Dohoda o financování stanovuje podmínky pro získání podpory z daného OP a obsahuje minimálně požadavky uvedené v příloze IV Obecného nařízení a v kap. 7.5.1. Obsah každé dohody o financování ŘO konzultuje s PCO a NOK.

Fond fondů může implementaci finančního nástroje dále svěřit finančnímu zprostředkovateli, jehož odpovědnost při implementaci finančního nástroje stanoví dohoda o financování, nicméně za řádnou implementaci finančního nástroje odpovídá i nadále příjemce. Fond fondů zajistí, že tito finanční zprostředkovatelé splňují pravidla pro implementaci finančních

¹¹⁴ Především poskytování mikropůjček fyzickým osobám.

¹¹⁵ V případě, že je do implementace finančního nástroje zapojen i fond fondů, je dohoda o financování uzavřena i mezi ním a ŘO.

¹¹⁶ podle čl. 58, čl. 139 odst. 4 a čl. 140 odst. 4 a 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002

¹¹⁷ V případě, že je do implementace finančního nástroje zapojen i fond fondů, je dohoda o financování uzavřena i mezi ním a ŘO.

nástrojů¹¹⁸, jsou vybráni vhodným, transparentním a nediskriminačním způsobem a smluvně zajistí umožnění kontroly a auditu ze strany ŘO, AO, PCO, EK a EÚD na úrovni finančních zprostředkovatelů. Finanční zprostředkovatelé ve smlouvách s konečnými příjemci zajistí umožnění kontroly a auditu na úrovni konečných příjemců.

Příjemce je odpovědný za provádění operace v rozsahu stanoveném v dohodě o financování. Při provádění finančního nástroje musí příjemce zajistit soulad s platnými předpisy ČR a EU a začlenit tyto požadavky do smluv uzavíraných s finančními zprostředkovateli.

Subjekty, kterým byla svěřena implementace finančního nástroje ze strany ŘO v souladu s čl. 38 odst. 4 b) nebo c) Obecného nařízení, zřizují na své jméno a z pověření ŘO svěřenský účet nebo vytvoří finanční nástroj jako samostatný blok financí v rámci finanční instituce a spravují tyto prostředky odděleně od ostatních prostředků prostřednictvím oddělené účetní evidence. Svěřenské účty a prostředky poskytnuté na finanční nástroje musí být spravovány v souladu se zásadou řádného finančního řízení při dodržení vhodných pravidel obezřetnosti a musí mít odpovídající likviditu.

7.1.3. FINANČNÍ NÁSTROJE IMPLEMENTOVANÉ PŘÍMO ŘO

V případě implementace finančního nástroje přímo ŘO jsou podmínky pro získání podpory z daného OP specifikovány ve Strategickém dokumentu vydaném ŘO, který obsahuje minimální požadavky stanovené přílohou IV Obecného nařízení. ŘO předloží strategický dokument na nejbližším jednání monitorovacího výboru ke schválení.

Tento finanční nástroj poskytuje podporu pouze formou úvěrů nebo záruk.

7.2. ZPŮSOBILOST VÝDAJŮ, NAKLÁDÁNÍ S ÚROKY A DALŠÍMI VÝNOSY¹¹⁹

Způsobilost výdajů při uzavření programu je obecně upravena čl. 42 Obecného nařízení a to odlišně pro jednotlivé druhy finančních nástrojů. Jedná se zejména o způsobilé platby konečným příjemcům, poskytnuté záruky bez ohledu na jejich splatnost, příspěvky na úhradu úroků nebo příspěvky k ceně záruky nepřesahující dobu způsobilosti výdajů uvedenou v čl. 65 odst. 2 Obecného nařízení o více než deset let.

Součástí způsobilých výdajů při uzavření programu může být i úhrada vynaložených nákladů souvisejících se správou nebo úhrada poplatků za správu finančního nástroje účtovaných správcem finančního nástroje. Tyto náklady a poplatky za správu mohou být hrazeny správcem finančního nástroje nebo fondu fondů za podmínky, že nejsou překročeny limity stanovené čl. 13 Delegovaného aktu¹²⁰ a upravené v dohodě o financování.¹²¹ Stanovené limity nákladů souvisejících se správou finančního nástroje a poplatků za správu mohou být překročeny

¹¹⁸ podle čl. 58, čl. 139 odst. 4 a čl. 140 odst. 4 a 5 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 966/2012 ze dne 25. října 2012, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Unie a o zrušení nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002

¹¹⁹ Konkrétní nastavení způsobilosti výdajů vztahujících se k finančním nástrojům je upraveno na úrovni jednotlivých ŘO, přičemž musí být dodržena pravidla a omezení stanovená v Metodickém pokynu pro způsobilost výdajů a jejich vykazování v programovém období 2014–2020 vydaném MMR.

¹²⁰ Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 480/2014

¹²¹ Platí pouze v případě implementace finančního nástroje prostřednictvím investic do kapitálu právnických osob nebo v případě svěřeni implementace jinému orgánu.

pouze v případě, že subjekt implementující fond fondů nebo finanční nástroj byl vybrán v otevřeném výběrovém řízení, které prokázalo nutnost použít vyšší limity těchto nákladů a poplatků.

Pro účely zahrnování do průběžných žádostí o platbu předkládaných EK jsou za způsobilé považovány příspěvky z programu vyplacené na daný finanční nástroj a splňující podmínky uvedené na konci kap. 7.3

Úroky i další výnosy vážící se k podpoře z rozpočtu EU na daný finanční nástroj jsou použity ke stejným účelům jako původní příspěvek, včetně možnosti použití na úhradu nákladů souvisejících se správou finančního nástroje nebo poplatků za správu finančního nástroje.

Veškeré prostředky získané zpět v rámci finančního nástroje (např. úroky, splátky jistiny úvěru, kapitálové zdroje vyplacené z investic či jiné výnosy) jsou znovu použity v souladu s cíli OP na další investice v rámci daného či jiného finančního nástroje. ŘO zaváže příjemce k řádnému využití vzniklých úroků, vrácených kapitálových zdrojů vyplacených z investic a dalších vrácených prostředků nebo vzniklých příjmů v souladu s principy uvedenými v dohodě o financování po dobu minimálně osmi let po konci způsobilosti¹²². Způsob sledování a využití těchto příjmů po době způsobilosti je uveden v dohodě o financování a v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory. Oba subjekty v případě ukončení jejich činnosti zajistí, že tato povinnost přejde na jejich právní nástupce.

Výše uvedená ustanovení se přiměřeně použijí také na fond fondů.

7.3. SPECIFIKA FINANČNÍCH TOKŮ

Při administraci žádosti o platbu příjemce je postupováno podle ustanovení kap. 6.2.2, stejně tak provádění plateb prostředků z rozpočtu EU z účtu PCO na příjmový účet příslušné OSS, která zajistila předfinancování, probíhá podle ustanovení kap. 6.2.8, pokud není dále uvedeno jinak.

Na základě uzavřené dohody o financování a dalšího právního aktu o poskytnutí/převodu podpory (zejm. rozhodnutí o poskytnutí dotace, resp. smlouvy v případě OP PPR¹²³, převádí ŘO správci finančního nástroje, resp. fondu fondů, prostředky SR na předfinancování a případně prostředky národního spolufinancování. Fond fondů tyto prostředky dále převádí finančním zprostředkovatelům či jim poskytuje záruky. Správce finančního nástroje, příp. finanční zprostředkovatel tyto prostředky dále poskytuje na základě smlouvy konečným příjemcům.

Správce finančního nástroje či finanční zprostředkovatel v podmínkách financování konkrétních projektů konečných příjemců zajistí, podle konkrétního typu finančního nástroje, další zdroje financování projektu, a to z prostředků správce finančního nástroje, fondu fondů, finančního zprostředkovatele nebo jiného spoluinvestora (tj. soukromý, příp. veřejný zdroj¹²⁴). Správce finančního nástroje, fond fondů nebo finanční zprostředkovatel poskytuje prostředky soukromého, příp. veřejného spolufinancování konečnému příjemci na základě smlouvy.

¹²² dle čl. 45 Obecného nařízení

¹²³ Pokud není vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace, mohou být prostředky do FN vloženy jako výdaj ze SR do FN podle § 7 odst. 1 písm. z) zákona o rozpočtových pravidlech v souladu s dohodou o financování.

¹²⁴ v závislosti na soukromoprávním, resp. veřejnoprávním charakteru subjektu, který spolufinancování poskytuje

Prostředky SR na předfinancování jsou převedeny na účet správce finančního nástroje, resp. fondu fondů, který zajistí, aby tyto prostředky byly úročeny, dočasně investovány či jinak zhodnocovány podle principů řádného finančního řízení. Ztráty vzniklé chybným investičním rozhodnutím hradí v plné výši příjemce ze svých vlastních prostředků.

Platby na účty správců finančního nástroje, resp. fondu fondů, probíhají na základě postupů dle kap. 7.3.1. Tyto platby (vklady) provádí příslušný ŘO v termínech a v souladu s uzavřenou dohodou o financování. Formu plateb, závazků a jiných podmínek konečnému příjemci určuje smlouva s konečným příjemcem.

Příjemce je povinen předložit ŘO zprávu o realizaci finančního nástroje/fondu fondů (viz kap. 7.3.2). Po potvrzení její správnosti vypracovává ŘO žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů, kterou po provedení kontroly schvaluje a předkládá PCO v rámci SŽ. Žádosti o platbu v případě finančních nástrojů ŘO předkládá ve zvláštní SŽ. Společně se SŽ předkládá ŘO zprávu o realizaci a zprávu o kontrole na místě u příjemce na vybraném vzorku operací, zprávu o stavu řešení všech zjištěných nesrovnalostí, potvrzení, že žádost o platbu byla očištěna o zjištěné nesrovnalosti (viz kap. 7.4) a dále výpis z účtu, kterým dokládá provedení platby příjemci. Přílohy žádosti o platbu vkladu jsou PCO zpřístupněny k náhledu v elektronické podobě v MS2014+, v modulu Finanční nástroje.

V případě, že ŘO provádí implementaci finančního nástroje přímo, obsahuje žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů celkovou výši plateb uskutečněných ŘO ve prospěch konečných příjemců.

V ostatních případech ŘO zajistí, že žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů splňuje tyto podmínky:

- celková výše příspěvku vyplacená v rámci finančního nástroje a zahrnutá do jednotlivé žádosti o platbu vkladu do finančních nástrojů nepřesáhne 25 % celkové výše prostředků určených na daný finanční nástroj;
- následující žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů je možné předložit pouze v případě, že bylo vynaloženo jako způsobilé výdaje ve smyslu čl. 42 odst. 1 písm. a), b) a d) Obecného nařízení minimálně 60 % částky vkladu proplacené v předchozí žádosti (v případě druhé žádosti o platbu vkladu do finančních nástrojů) nebo 85 % částky vkladu proplacené v předchozích žádostech (v případě třetí a další žádosti o platbu vkladu do finančních nástrojů);
- každá žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů obsahuje údaj o celkové výši prostředků vyplacených (v případě záruk krytých smlouvami o poskytnutí záruky s konečnými příjemci) v rámci daného finančního nástroje a údaj o výši celkových způsobilých výdajů.

Soukromé spolufinancování je zahrnuto do žádosti o platbu vkladu do finančních nástrojů pouze v případě, že již bylo před okamžikem podání žádosti o platbu na úrovni finančního nástroje, fondu fondů nebo finančního zprostředkovatele skutečně poskytnuto.

7.3.1. PROVÁDĚNÍ PLATEB DO FINANČNÍCH NÁSTROJŮ (VKLADY)

Specifika finančních nástrojů vyžadují, aby vklady do finančního nástroje nebo fondu fondů byly prováděny zvláštním způsobem a na speciálním formuláři F1 – Žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů a vykázání způsobilých výdajů (viz Obrázek 7 Žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů). Žádost o platbu zakládá ŘO v MS2014+ v souladu s kap. 6.2.2 na

základě zprávy o realizaci finančního nástroje/fondu fondů ve lhůtách stanovených v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory. V případě finančních nástrojů prováděných prostřednictvím fondu fondů může ŘO v odůvodněných případech využít pro platby příjemci tzv. kombinovaných plateb (viz dále v kap. 7.3.1).

První žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů je možné podat až poté, co je podepsána příslušná dohoda o financování, a pokud není využit výdaj do finančního nástroje podle § 7 odst. 1 písm. z) zákona o rozpočtových pravidlech, tak rovněž vydán příslušný právní akt o poskytnutí/převodu podpory. Tato žádost není vázána na vykázaní způsobilých výdajů v rámci finančního nástroje nebo fondu fondů.

Následné žádosti o platbu vkladů do finančních nástrojů jsou vázány na vykázaní způsobilých výdajů na úrovni finančního nástroje nebo fondu fondů, a to dle pravidel uvedených v kap. 7.3, v Dohodě o financování a v souladu s harmonogramem dle příslušného právního aktu o poskytnutí/převodu podpory, pokud vzniká. Následné žádosti o platbu vkladů je možné podat až poté, kdy splnění podmínek dle kap. 7.3 identifikuje zpráva o realizaci finančního nástroje/fondu fondů.

V případě zapojení fondu fondů je ŘO umožněno pro platbu vkladu využít tzv. kombinovaných plateb¹²⁵ za níže uvedených podmínek:

Pokud příjemce žádá ŘO o platbu vkladu v rámci průběžné úhrady před řádným termínem pro předložení žádosti o platbu, neprobíhá automatický přenos dat mezi účetním IS ŘO a MS2014+¹²⁶. V tomto případě provádí ŘO dvojí kontrolu výdajů, a to při předložení podkladů k průběžné úhradě ze strany ŘO a také při zahrnutí uskutečněných vkladů do standardní žádosti o platbu. Do této žádosti o platbu musí být zahrnuty všechny průběžné úhrady vkladů příjemci provedené v rámci příslušného období zprávy o realizaci. V případě, že průběžné úhrady vkladů za dané období překročí limit 25 % celkové výše prostředků určených na daný finanční nástroj, bude zbylá částka zahrnuta do žádosti o platbu až v následujícím období. ŘO v příslušném právním aktu o poskytnutí/převodu podpory zajistí, aby příjemce převedené prostředky využil na financování jednotlivých finančních nástrojů a následně je vykázal jako způsobilé výdaje v některé z následujících žádostí o platbu, resp. zpráv o realizaci finančního nástroje/fondu fondů.

ŘO dále provádí kontrolu věcné a finanční správnosti žádosti o platbu vkladu, ověření správnosti údajů ve zprávě o realizaci finančního nástroje/fondu fondů, případně další kontroly podle svých platných vnitřních postupů (v případě kombinovaných plateb také kontrolu předložených podkladů a splnění podmínek dle příslušného právního aktu o poskytnutí/převodu podpory). Po provedených kontrolách a schválení žádosti o platbu vkladu ji ŘO předává finančnímu útvaru.

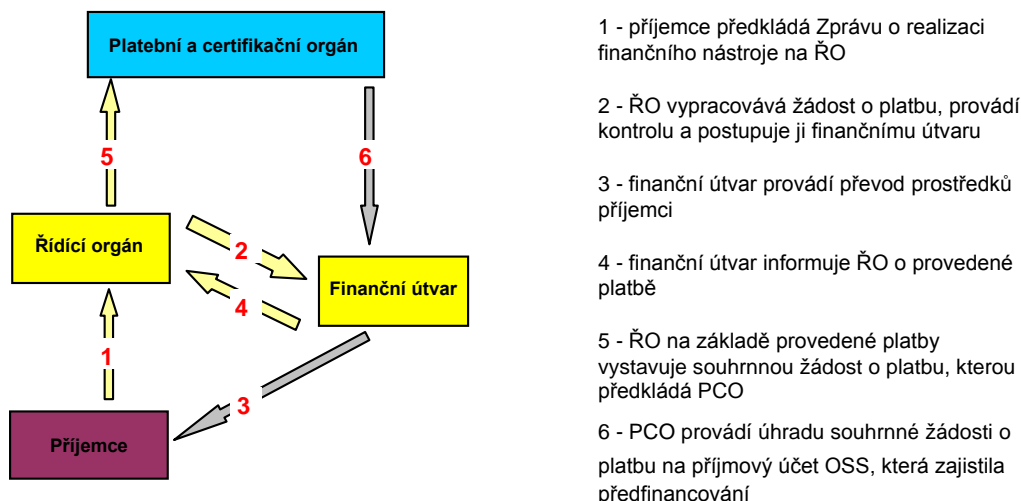
Finanční útvar převádí do 10 pracovních dnů od obdržení žádosti o platbu vkladu do finančních nástrojů finanční závazky vyplývající z příslušného právního aktu o poskytnutí/převodu podpory, tj. zajišťuje převod prostředků ze SR, resp. státního fondu, určených na předfinancování na účet příjemce, a to včetně případného podílu národního spolufinancování (v případě kombinovaných plateb pouze pokud platby vkladu vůči příjemci zahrnuté v dané žádosti o platbu nebyly již uhrazeny v rámci průběžné úhrady - viz výše).

¹²⁵ Žádost o platbu vkladu v případě využití kombinovaných plateb u finančních nástrojů je evidována na formuláři F1 - Žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů a vykázaní způsobilých výdajů.

¹²⁶ Tato průběžná úhrada není evidována na formuláři F1- Žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů a vykázaní způsobilých výdajů.

Jakmile je uvedený převod na účet příjemce proveden a doložen výpisem z účtu, případně účetními sestavami potvrzujícími uskutečnění platby, zahrnuje ŘO danou žádost o platbu vkladu do SŽ.

Obrázek 7 Žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů

V rámci uzavírání OP a v souladu s konečným datem způsobilosti, které je stanoveno na 31. 12. 2023, je předloženo závěrečné vykazání způsobilých výdajů na základě příslušné zprávy o realizaci finančního nástroje/fondu fondů, a to na formuláři F1 – Žádost o platbu vkladu do finančních nástrojů a vykazání způsobilých výdajů.

7.3.2. ZPRÁVA O REALIZACI FINANČNÍHO NÁSTROJE/FONDU FONDŮ

Příjemce předává ŘO v MS2014+ zprávu o realizaci finančního nástroje/fondu fondů, která kromě základních údajů o finančním nástroji/fondu fondů obsahuje zejména informace o stavu a pokroku implementace finančního nástroje, pokrok v plnění cílů finančního nástroje, vzniklé problémy a jejich řešení a zároveň o výši vkladu a průběžně vykázaných způsobilých výdajích za finanční nástroj/fond fondů, včetně informace o způsobilých výdajích jednotlivých projektů konečných příjemců. Na základě smluvního ujednání může v odůvodněných případech povinnost vypracovat a předat zprávu o realizaci finančního nástroje/fondu fondů v MS2014+ převzít od příjemce ŘO dle podkladů předložených příjemcem.

Struktura, forma, proces a termíny zpracování zprávy o realizaci finančního nástroje/fondu fondů jsou blíže popsány v Metodickém pokynu pro monitorování implementace evropských strukturálních a investičních fondů v České republice v programovém období 2014-2020 vydaném MMR.

7.4. ŘEŠENÍ NESROVNALOSTÍ

ŘO v dohodě o financování, resp. právním aktu o poskytnutí/převodu podpory, zaváže příjemce k oznámení vzniklých nesrovnalostí ŘO, jejich vymáhání a využití v souladu s dohodou o financování. Prostředky zasažené nesrovnalostí na úrovni konečného příjemce (např. z důvodu podvodu) se považují za nepoužité prostředky a je možné je opětovně využít na jiný způsobilý projekt konečného příjemce, a to v objemu zahrnujícím i případné zisky

konečného příjemce, které nabyl v souvislosti s neoprávněným použitím poskytnutých prostředků.

Příjemce, resp. finanční zprostředkovatel, ve smlouvě s konečným příjemcem zajistí vymahatelnost prostředků, které následně po vymožení využívá v souladu s dohodou o financování. K tomu je oprávněn z důvodu eliminace rizik sjednávat s konečným příjemcem smluvní zajišťovací finanční instrumenty (zástavní právo, ručení třetí osoby apod.) v odpovídající výši.

V případě pochybení při plnění povinností stanovených v dohodě o financování, resp. právním aktu o poskytnutí/převodu podpory, nebo při porušení ustanovení z dohody o financování, je toto pochybení v závislosti na ustanovení daného právního aktu posuzováno jako nesrovnalost, resp. PRK, na úrovni příjemce a na příjemci může být též následně vymáhán příslušný odvod. Iniciovat šetření v těchto případech je v odpovědnosti ŘO.

Příjemce je v případě neplnění povinností z dohody o financování uzavřené s finančním zprostředkovatelem povinen uplatňovat příslušné sankce stanovené touto dohodou.

Při řešení vzniklých nesrovnalostí a odvodů prostředků se postupuje podle příslušných ustanovení kap. 4 v závislosti na tom, zda se jedná o nesrovnalost v odpovědnosti příjemce nebo v odpovědnosti ŘO. V případě nečinnosti ŘO při řešení vzniklých nesrovnalostí může PCO rozhodnout o přerušení předkládání dalších žádostí o platby finančních nástrojů do SŽ a dále postupovat podle ustanovení kap. 3.4.1.

7.5. PRÁVNÍ AKTY

7.5.1. DOHODA O FINANCOVÁNÍ

Na základě čl. 38 Obecného nařízení se podmínky pro příspěvky z OP na finanční nástroj stanoví v dohodě o financování (dále také „dohoda“). Tato dohoda se uzavírá mezi zástupci ŘO a subjektem, který implementuje finanční nástroj nebo fond fondů, je-li do implementační struktury zapojen.

Dohoda o financování obsahuje zejména následující náležitosti:

1. vymezení předmětu dohody a druhu finančního nástroje¹²⁷;
2. výčet činností správce finančního nástroje a jeho odpovědnosti za implementaci finančního nástroje;
3. vymezení právního rámce dohody (základních předpisů EU a předpisů ČR, na jejichž základě je smlouva uzavírána);
4. investiční strategii a plán podnikání (včetně předpokládaného pákového efektu) určené na základě ex-ante analýzy dle čl. 37 odst. 2 Obecného nařízení, kterými se podpora poskytovaná prostřednictvím finančního nástroje řídí;
5. konečné výsledky, kterých má být prostřednictvím finančního nástroje dosaženo s cílem přispět ke konkrétním cílům a výsledkům příslušné priority;
6. vymezení okruhu konečných příjemců;
7. harmonogram plnění na stanovenou dobu realizace (datum zahájení a ukončení činnosti správce finančního nástroje a způsob změn harmonogramu plnění);

¹²⁷ viz kap. 7.1

8. výši dotace (výši prostředků poskytovaných ze SR na předfinancování; výši prostředků poskytovaných ze SR na národní spolufinancování - maximální procentní určení dotace a stanovení poskytované částky);
9. definici způsobilých výdajů (vč. postupu pro výpočet a platby nákladů vynaložených na správu nebo poplatků za správu finančního nástroje);
10. způsob spravování a nakládání s úroky a jinými výnosy vytvořenými ve smyslu čl. 43 Obecného nařízení;
11. ustanovení vztahující se k opětovnému využití zdrojů vyčleněných na podporu z rozpočtu EU až do konce období způsobilosti v souladu s čl. 44 Obecného nařízení a případně ustanovení ohledně rozdílného zacházení, jak je uvedeno v článku 43a Obecného nařízení;
12. způsob využívání zdrojů připadajících na podporu z rozpočtu EU po skončení období způsobilosti v souladu s čl. 45 Obecného nařízení;
13. podmínky pro pozastavení plateb (včetně podmínek možného úplného nebo částečného stažení příspěvků z OP na finanční nástroje, případně včetně fondu fondů);
14. povinnost správce finančního nástroje poskytnout součinnost ke kontrole ze strany EÚD, EK, NKÚ, AO, OFS, PCO, ŘO, kontrolorů a dalších kontrolních orgánů dle předpisů ČR a předpisů EU, a povinnost poskytnout veškerou dokumentaci vztahující se ke správě finančního nástroje v souladu s čl. 40 Obecného nařízení;
15. způsob monitorování (průběžné informování o stavu implementace finančního nástroje) s cílem zajistit soulad s čl. 46 Obecného nařízení;
16. v případě implementace finančních nástrojů prostřednictvím fondu fondů ustanovení týkající se hodnocení a výběru finančních zprostředkovatelů, kteří provádějí samotné finanční nástroje, včetně postupů týkajících se výzev k vyjádření zájmu nebo zadávání veřejných zakázek;
17. požadavek na publicitu vůči veřejnosti;
18. povinnost uchovávat doklady po dobu stanovenou předpisy EU a předpisy ČR na úrovni finančního nástroje, případně fondu fondů;
19. povinnost vést samostatné účetní záznamy pro jednotlivé formy podpory v souladu s čl. 37 odst. 7 a 8 Obecného nařízení;
20. povinnost správce finančního nástroje provádět kontroly na místě u konečných příjemců v souladu s Metodickým pokynem pro výkon kontrol v odpovědnosti řídicích orgánů při implementaci Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014 – 2020;
21. povinnost správce finančního nástroje informovat poskytovatele dotace o skutečnostech majících vliv na realizaci projektu, především pak povinnost informovat o jakýchkoli kontrolách a auditech provedených v souvislosti s finančním nástrojem. Dále též povinnost na žádost poskytovatele dotace, ŘO, PCO nebo AO poskytnout veškeré informace o výsledcích a kontrolní protokoly z těchto kontrol a auditů;
22. povinnost správce finančního nástroje akceptovat využívání údajů v IS pro účely administrace prostředků z rozpočtu EU;
23. povinnost dodržovat pravidla a zásady pro zadávání veřejných zakázek a pro veřejnou podporu;

24. povinnost předkládat zprávy o realizaci finančního nástroje/fondu fondů, případně další zprávy o implementaci finančního nástroje/fondu fondů dle podmínek stanovených v tomto MP a Metodickém pokynu pro monitorování implementace evropských strukturálních a investičních fondů v České republice v programovém období 2014-2020 vydaném MMR;
25. jsou-li prostředky poskytovány konečným příjemcům prostřednictvím správce finančního nástroje/finančního zprostředkovatele (v případě správy FN prostřednictvím FF), je nezbytné, aby byly podmínky z dohody o financování mezi ŘO a správcem finančního nástroje/správcem FF (případně z právního aktu o poskytnutí/převodu podpory) promítnuty i do smluv s konečnými příjemci;
26. povinnost zajistit, aby subjekty implementující finanční nástroje spravovaly tyto nástroje nezávisle a v souladu s příslušnými profesními standardy a jednaly ve výlučném zájmu stran poskytujících příspěvky na příslušný finanční nástroj;
27. ustanovení popisující podmínky zrušení finančního nástroje;
28. podmínky vypořádání finančního nástroje při uzavření OP;
29. platnost dohody a její ukončení, zejména podmínky pro změnu, výpověď či odstoupení.

V případě, že je finanční nástroj tvořen pouze půjčkami nebo zárukami a zároveň je prováděn přímo ŘO dle čl. 38 odst. 4 písm. c) Obecného nařízení, jsou podmínky pro příspěvky z OP na finanční nástroj stanoveny ve strategickém dokumentu v souladu s přílohou IV Obecného nařízení.

7.5.2. SMLOUVA MEZI SPRÁVCEM FINANČNÍHO NÁSTROJE/FINANČNÍM ZPROSTŘEDKOVATELEM A KONEČNÝM PŘÍJEMCEM

Jsou-li prostředky poskytovány konečným příjemcům prostřednictvím správce finančního nástroje/finančního zprostředkovatele (v případě správy FN prostřednictvím FF), který prostředky dále přerozděluje, je nezbytné, aby byly podmínky z dohody o financování mezi ŘO a správcem finančního nástroje/správcem FF (případně z právního aktu o poskytnutí/převodu podpory) promítnuty i do dalších právních aktů, které upravují smluvní vztah mezi správcem finančního nástroje/finančním zprostředkovatelem a konečným příjemcem.

V případě porušení těchto podmínek je správce finančního nástroje/finanční zprostředkovatel povinen použít veškeré právní prostředky, které umožňuje právní řád ČR, pro vymožení částky dotčené porušením této povinnosti od konečného příjemce. V opačném případě je správce finančního nástroje/finanční zprostředkovatel povinen uhradit tyto prostředky na univerzální účet PCO v plné výši ze svého rozpočtu/svých zdrojů. ŘO je povinen v těchto případech prověřit, zda správce finančního nástroje/finanční zprostředkovatel použil veškeré právní prostředky, které umožňuje právní řád ČR, pro vymožení částky dotčené porušením této povinnosti od konečného příjemce.

7.6. MONITOROVÁNÍ

V okamžiku uzavření dohody o financování jsou do MS2014+ zadávány základní údaje o finančním nástroji, jeho správci, resp. fondu fondů. Bezodkladně poté, co fond fondů vybere jednotlivé finanční zprostředkovatele a uzavře s nimi příslušné dohody o financování, jsou do MS2014+ zadávány základní údaje z uzavřené dohody o financování mezi fondem fondů a finančním zprostředkovatelem.

V případě implementace finančního nástroje bez zapojení fondu fondů nebo finančního nástroje, který je implementován přímo ŘO, jsou do MS2014+ zadávány pouze základní údaje z uzavřené dohody o financování mezi ŘO a správcem finančního nástroje, resp. ze strategického dokumentu.

O jednotlivých konečných příjemcích vede záznamy správce finančního nástroje, resp. fondu fondů, a vybrané základní identifikační údaje a základní informace o uzavřených smlouvách jsou součástí zprávy o realizaci finančního nástroje/fondu fondů (viz kap. 7.3.2).

Detailní lhůty a údaje, které jsou zadávány do MS2014+, jsou rozpracovány v Metodickém pokynu pro monitorování implementace evropských strukturálních a investičních fondů v České republice v programovém období 2014-2020 vydaném MMR.

7.7. PROVÁDĚNÍ KONTROL

Kontroly v rámci implementace finančních nástrojů jsou prováděny podle obecných pravidel stanovených Metodickým pokynem pro výkon kontrol v odpovědnosti řídicích orgánů při implementaci Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014 – 2020 zpracovaném Ministerstvem financí, při dodržení následujících specifik.

Při kontrole ŘO u příjemce je ŘO oprávněn si v odůvodněných případech vyžádat součinnost konečného příjemce. Příjemce je povinen stanovit ve smlouvě s konečným příjemcem povinnost umožnit kontrolu ze strany ŘO, AO, PCO, EK a EÚD.

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA Č. 1 FORMULÁŘ - URČENÍ CHARAKTERU PROJEKTU

Určení charakteru projektu			
Řídicí orgán:			
Operační program:			
Prioritní osa:			
Specifický cíl:			
Název projektu:			
Číslo projektu:			
Spolufinancování z ESI fondu:	vyber		
Projekt z oblasti:	vyber		
Datum schválení projektu řídicím orgánem:			
1:	Celkové náklady projektu:	2 000 000 000,00	CZK
2:	Celkové způsobilé náklady projektu:	1 500 000 000,00	CZK
3:	přepočítané měsíčním účetním kurzem Evropské Komise ¹ platným k datu schválení projektu řídicím orgánem:	27,00	CZK/EUR
4:	činí:	55 555 555,56	EUR
5:	hranice velkého projektu ² :	50 000 000,00	EUR
6:	Charakter projektu:	velký projekt	
Vystavil:	Schválil ³ :		
Datum:	Datum:		
Podpis:	Podpis:		
¹ http://ec.europa.eu/budget/inforeuro/			
² Pokud projekt spadá pod TC uvedený v čl. 9 (7) Obecného nařízení, je hranice velkého projektu EUR 75 000 000, v ostatních případech EUR 50 000 000.			
³ Schválení formuláře provádí nadřízený pracovník pracovníka odpovědného za řádné vyplnění formuláře.			

Kurz pro přepočet oznámení o velkém projektu ⁴			
Datum předložení oznámení Evropské komisi:			
1:	Měsíční účetní kurz Evropské Komise ¹ platný k datu předložení oznámení:	27,00	CZK/EUR
2:	předpokládané posílení kurzu:	5,00%	
3:	činí:	25,65	CZK/EUR
Odůvodnění použití jiného kurzu, popř. použití posílení kurzu, pro přepočet oznámení než je stanoveno tímto Metodickým pokynem:			
Vystavil:	Schválil ³ :		
Datum:	Datum:		
Podpis:	Podpis:		
⁴ Vyplňuje se pouze v případě velkého projektu.			